

'den

'e

yazmak

GERZE ATATÜRK ORTAOKULU YAYINLARI

yediden yetmiŕe yazmak

Mayıs - 2017

Atatürkçe Edebiyat Dergisi'nin ekidir.

yediden yetmiş yazmak

Yazarlar

Abdullah Kudret Çiçek	Hilal Pınar Dağlı
Ahmet Şükrü Aydın	İlkin Gündoğdu
Berika Taş	İrem Eftelioğlu
Betül Günay	İrem Sarıca
Bilgi İrem Akkaya	İsmail Cem Mızraklı
Cansu Çellek	Kardelen Altun
Cemre İdil Mutlu	Melike Maniş
Ceylin Akbaş	Merve Göksoy
Derya Yenice	Miray Danacı
Duygu Çetinkaya	Nisa İclal Akyel
Duygu Olgunsoy	Nisanur Karaman
Ece Şevvel Özer	Pelinsu Çakır
Egemen Cemal Ekren	Sarper Özyurt
Emre Demir	Sıla Aydın
Esmanur Kapusuz	Tuana Türe
Esra Ak	Tuğçe Çevik
Eylül Şahin	Yağmur Naz Hep
Ezgi Bayraktar	Zehra Çevik
Gamze Naz Çömlekçi	Zeynep Özel
Göksu Boska	Zeynep Özer

YEDİDEN YETMİŞE YAZMAK

Mayıs - 2017

İmtiyaz Sahibi

Gerze Atatürk Ortaokulu Yayınları Adına

Adem YÖNET

Genel Yayın Yönetmeni

Fatih ARSLAN

Editör

Adem YÖNET

Düzenleme - Tasarım

Adem YÖNET

Kapak Tasarım

Şenol KÖSEOĞLU

İnceleme ve Değerlendirme Kurulu

Pınar DANIŞMAN - Duygu KULAK - Bilal İLDEMİR

Fatih ARSLAN - İbrahim Selçuk AKYEL

1. Baskı

500 adet

ISBN

978-605-86139-5-9

Baskı

Şimal Ajans Matbaacılık Dijital Baskı Hizmetleri

Sakarya Cad. Aşağı Hamam Yokuşu No:7/A SİNOP

Tel: 0 368 260 59 59

Matbaa Serfifika No:21439

Yediden Yetmişe Yazmak

Gerze Atatürk Ortaokulu Yayınları

Tüm hakları Gerze Atatürk Ortaokulu Müdürlüğü'ne aittir. Okul müdürlüğünün izni alınmadan kısmen veya tamamen çoğaltılması veya kaynak gösterilmeden kullanılması yasaktır. Yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

İsteme Adresi

Gerze Atatürk Ortaokulu Gerze-SİNOP **Tel:** 0 368 718 51 03

Web Adresi:<http://gerzeaturkoo.meb.k12.tr>

e-mail: 745847@meb.k12.tr

ÖNSÖZ

Günümüzde çocuk olmak zor iş. Bir yanda “Derslerine çalış, testini çöz, sınavına hazırlan, dereceye girmelisin.” Cümleleri kuran ebeveynler kol geziyor; bir yanda bütün albenisi ile bilgisayar oyunları, sosyal medya, televizyon, tablet, telefon ışıl ışıl çocuklara göz kırpmıyor. Çocuklar ise çözümü bulamadıkları zor ikilemin arasında sosyal, zihinsel ve ruhsal anlamda yeteri kadar deneyim kazanamıyor; kişisel gelişimlerine öz benliklerine, manevi varlıklarına artı değer katmakta zorlanıyorlar.

Çözümsüzlüğün içinde şahsiyetlerini bulamayan nesiller zamanın aldatıcı ve ayakları kaydıran gri denizlerinde boğuluyorlar.

Okumak, okuma alışkanlığı edinmek, okur olabilmek, eleştirel yaklaşımlar kazanmak bütün bu olumsuzlukların ortasında çocukların imdadına yetişen serin ve huzurlu bir vaha oluyor bize göre.

Ve yazmak: Mutlu olma sanatının en nadide parçalarından biri. Okuyan, yorumlayan, eleştirel zihinlerin yaratıcı yanlarının bir armağanı yaşlı evrenimize.

Evet, Atatürk Ortaokulu öğrencileri yıllardır yaratıcılığın ve üretmenin mutluluğunu farklı ve renkli yöntemlerle ortaya koyuyorlar. Okur olmanın ayrıcalığıyla her alanda kendini gerçekleştirmenin güzel örneklerini sergiliyorlar.

Bu kez ne mi yaptılar? Söyleyelim. Yedi ayrı söz ustasının eserlerini takip ettiler. Onların hayal iklimlerinde soluk-

landılar. Yazmanın heyecanını onların tecrübeleriyle renklendirdiler.

Okudular, okudukları yazarları araştırdılar, neler yazdıklarını merak ettiler, nasıl yazdıklarını anlamaya çalıştılar. Kısacası eleştirel gözle yedi söz ustasına öykündüler.

Özgün yazarların özgün fikirlerinden özgün eserler ortaya çıkardılar. Yetmiş yürekli kalem yedi ustanın izinden gidip iz bırakmanın şifresini kırmaya çalıştılar. Sonuç olarak "Yediden Yetmişe Yazmak" adlı özgün bir eser ortaya çıkardılar. Eleştiri soslu edebi türler karışımını leziz bir şekilde sundular.

Yedi ayrı edebiyat ikliminin yağmurlarında ıslanan yetmiş tohum umut dolu satırlarla çatlamaya başladı.

Bu çalışma boyunca emeği geçen bütün Atatürk Ortaokulu ekibine, öğrencilerine ve velilerine, basım sürecinde desteklerini esirgemeyen Okul Aile Birliğine ve maddi destek veren kıymetli kitapseverlere şükranlarımızı sunarız.

İçindekiler

ORHAN KEMAL

Orhan Kemal'in İzleri.....	15
Orhan Kemal.....	17
Orhan Kemal'in Eserlerinde	18
Çocuklar.....	18
Eskici Ve Oğulları	20
Orhan Kemal'e Doğru.....	21
Harika Çocuk.....	22
Yoksulların Yıldızı	23
Tornacı Çocuk.....	24
İşçi Çocuklar.....	25
Baba Korkusu.....	26
Talihsiz Mert.....	27
İnci'nin Maceraları.....	29
Çocukluğu Ölenler.....	30
Dilencinin Gözünden	31
Yeni Bir Hayata	32
Mansur'un Kabusu	33
Umudun Doğuşu	35
Rüyalarım Uyanıyorum.....	37
İnsan Sevgisi.....	38
Sevgi ve Ölüm.....	39

SAİT FAİK ABASIYANIK

Sait Faik.....	43
Sait'in Doğuşu	44
Benim İçin Mutluluk.....	45
Kelebeğin Macerası.....	46
Burgazada.....	47
Doğamız	48
Sait'in Korkusu.....	49
Doğı'nın Gözünden.....	50
Güvercinin Bir Günü.....	51

Özgürlüğün Saf Hali.....	52
Kutup Ayısının Izdırabı.....	53
Muhteşem Doğa.....	54
Hayvan Sevgisi.....	55
Barış.....	56
Kasabamı Seviyorum.....	57
Kedinin Özlemi.....	58
Deniz ve Kuşlar.....	60
Kurnaz ve Katkat.....	61
Mutluluk.....	62
Küçük Şeylerde Gizlidir.....	62
Bakmak Görmek.....	63
Çizgi Film Ve Hayal Gücü.....	64
Kuşlar.....	65
Ah Bu İnsanlar.....	66
Kedi Kokpo.....	67
Yüzen Balık.....	68
Keşişen Duygular.....	69
Dülger Balığı.....	70
Kanatlarının Zor Günü.....	71
Şirin Kuşlar.....	72
Kelimeler Yetmez.....	73

SABAHATTİN ALİ

O İsim.....	77
Deşirmen'in Eleştirisi.....	78
Zorluklar Dünyası.....	81
Kuyucaklı Yusuf.....	82
Sabahattin Ali'nin İzleri.....	83
O Gerçekler.....	84
Aldırma Gönül.....	85
Madonna.....	86
Babaya Özlem.....	87
Kucaklayıcı Olma.....	88
Baba Sevgisi.....	89
Cinayetin Düşündürdükleri.....	90

ORHAN VELİ KANTIK

<i>Orhan Veli</i>	93
<i>Orhan Veli ile Tanışma</i>	94
<i>Ormanda Mutluluk</i>	95
<i>Orhan Veli Şiirinde İnsan</i>	96
<i>Mavi Deniz</i>	99
<i>Geldim Ağ acım</i>	100
<i>Bir Garip Adam</i>	101
<i>Doğa</i>	102
<i>Bir Orhan Veli Olsaydım</i>	104
<i>Özlüyorum</i>	105
<i>Koğu ve Orhan Veli</i>	106
<i>Deniz</i>	107
<i>Özgürlük</i>	108
<i>Kuşlar ve Deniz</i>	109
<i>Ben</i>	110
<i>Deniz Ve Kuşlar</i>	111
<i>Sıradan İnsanlar</i>	112
<i>Merhaba Yalnızlık</i>	112
<i>Yalnızlık</i>	113
<i>Yaşama Sevinci</i>	114
<i>Deniz</i>	115
<i>Yaşamak</i>	116
<i>İşsiz</i>	117
<i>Deniz</i>	118
<i>Gitme</i>	120
<i>Kayıp Gölge</i>	121

ÖMER SEYFETTİN

<i>Çocuk Gözüyle Ömer Seyfettin</i>	125
<i>Bisiklet</i>	126
<i>Ömer Seyfettin'in Kahramanları</i>	127
<i>Firarda</i>	127
<i>Dağ Maceraları</i>	129
<i>Ali ve Kitap</i>	130
<i>Cesaret</i>	133

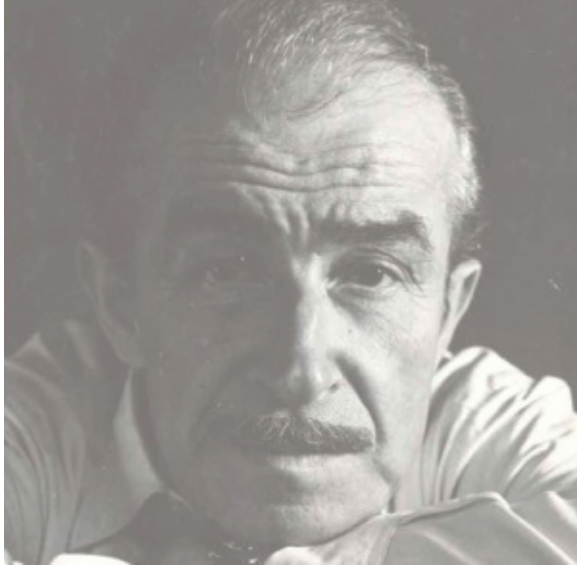
Ömer Seyfettin ile Dertleşme	134
Ne Mutlu Bana.....	135
Kaşaşı.....	136

JULES VERNE

Jules Verne Atatürk'te	139
Bir Garip Tatil.....	140
Denek 318	141
Bilim Kurgu.....	143
Ay'daki Canavar	144
Suçlu Kim?	146
Teknolojik Dünya.....	147
Jules Verne'ye.....	149
Nadar	150
Canavar Macerası.....	151
Dünya'ya İşinlanma.....	153
Estarengiz Kitap.....	154

ARİF NİHAT ASYA

Zaman Makinesi.....	159
Bayrak Şairi.....	160
Arif Nihat Asya'ya.....	161
İnceğiz.....	162
Balıkli Göl.....	163
Usta Şairlerin	164
İlham Kaynaşı	164
Annem	165
Arif Nihat Asya	166
Bayrak.....	167
Fedakâr Atalarımız.....	168
Vatan Diye.....	170
Yurdumun Kapısı Çanakçale	171
Anne	172
Mavi.....	174

Orhan Kemal

Sıradanı Sıradışı Anlatan Bir Kalem

Orhan Kemal'in İzleri

İnsanı en derinden kavrayarak anlatan kalemlerin başında gelen Orhan Kemal'in romanları Türk Edebiyatına asla silinmeyecek biçimde damgasını vurmuştur.

Orhan Kemal'in Murtaza kitabında doğruculuğundan ödün vermemek için çabaladıkça daha çözümsüz durumlara düşen bir bireyin başına gelenlerin acıklı güldürüsü anlatılmaktadır.

İnsan haysiyetinin düşebileceği en dipsiz kuyunun hikâyesidir dipsiz koğuş. Tüm yapıtlarında her şeye rağmen insana olan inancını ve sevgisini korumuş olan Orhan Kemal, bu derin çukura yuvarlanmış olan insanların, en yakını bile üç kuruşa vurabilecek kadar alçalmış olanların dünyasını bir koğuşun karanlığında anlatırken bile direnişin sesini duyuruyor okurlarına 72. Koğuş'ta. Alçalışın bile yok edemeyeceği insanlık onurunu dile getiriyor.

Para kazanmak umuduyla köyden ayrıлып şehre göç eden İflahsız'ın Yusuf, Köse Hasan ve Pehlivan adlı üç arkadaşın başından geçenler anlatılır Bereketli Topraklar Üzerinde adlı kitabında. Hatta Orhan Kemal bu romanı hakkında "Bu bir lokma ekmek için kötü iş şartları içinde zehir gibi bir hayatı yaşayanlardan derlemiş malzemeyle meydana gelmiştir. Yayınlamadan önce çeşitli ırgat, usta, usta yardımcısını toplayarak bir gece sabaha kadar onlara yazdığım romanı

okudum ve onlardan fikir aldım." demiştir.

Orhan Kemal, insanlara gerçekleri görmeleri için yazılarıyla, romanlarıyla mesaj veriyor. Zenginliğin içinde yüzduğümüz halde bir yanımızın da yokluktan boğulduğunun mesajını veriyor bize. Hayatımızın değerini bilmeliyiz. Zengin olmak bir marifet değildir. Çünkü nasıl olsa bu dünyadan bu geldiğimiz gibi geçmeyeceğiz. Bu dünyada mal mülk sahibi olsak da öbür dünyada bu zenginliğimiz bize bir fayda etmeyecek. Çünkü malımızı, mülkümüzü yanımızda götüremeyeceğiz.

Orhan Kemal

Ne güzel anlatmış Orhan Kemal. Yıllar önce yaşansa da son yıllarda boy gösteren adaletsizlik ve ekmek kavgalarını. Orhan Kemal de yıllar önce yaşamış, görmüş, araştırmış ve aktarabileceği en güzel şekilde aktarmış hayata.

Hepimiz tanırız Orhan Kemal'i. Yazılarının içeriğini herkes bilir. İnsanlıkla, toplumla ilgili çok kalıcı bilgiler vermiş insanlara. Hayatta olmasa bile eserleri hala hayatta.

İşçi çocukları şimdilerde her iş yerinde göremiyoruz. Çünkü 18 yaşın altındaki çocukları işe almıyorlar. Ama eskiden 10 yaşında bile olsa yani okul çağında da olsa işe alıyorlardı. Her iş yerinde en az bir işçi çocuk görülürdü. Bazı müesseselerde birden fazla görülürdü. Oysa şimdi dediğim gibi işe alınmıyor çocuklar.

Eskiden ekmek kavgaları çok olurmuş. Miras kavgaları, tarla kavgaları... Hepsi ekmek kavgası. İşte Orhan Kemal de en güzel, en iyi ve en anlaşılın dille bizlere yolladı bu sosyal olayları.

Yanımızda olmasın da eserlerin hep başucumuzda Orhan Kemal. Bu güzel mirası bizlere bıraktığın için teşekkür ederiz.

Orhan Kemal'in Eserlerinde Çocuklar

Orhan Kemal kırk altı yıldır aramızda olmayan ama her zaman çevremizde hissedebileceğimiz güçlü bir yazarımızdır.

Bizden biridir Orhan Kemal. Halk adamıdır. Hayatını dikkatle okuduğumuzda, eserlerindeki gerçekçiliğini ve samimiyetini anlarız. Yaşamından kesitler vardır eserlerinde.

Sıkıntılı bir yaşamı olmuş usta yazarımızın. Küçük yaşta birçok işte çalışmak zorunda kalmış. Parasızlığı, yokluğu yaşamış, sevdiklerinden uzakta zaman geçirmek zorunda kalmış, düşüncelerinden dolayı özgürlüğü kısıtlanmış.

1970 yılında kaybettiğimiz yazarımız, eserlerinde bizlere acıma ve paylaşma duygularını tekrar tekrar hatırlattığı için toplumsal gerçekçidir.

"Eskici ve Oğulları" romanında ayakkabı tamirciliğinden para kazanamayan bir ailenin durumu bizi düşündürür. Bu eserde yazar, topal eskici ile iki oğlunun özlemlerini, hayallerini, bu uğurda verdikleri savaşı ve sonunda hayatın katı gerçekleri karşısında yenilgilerini anlatır. Topal eskici Trablus'ta savaşırken sol bacağını kaybetmiştir. Gençliğinde ayakkabı tamirciliği ve demircilik öğrenmiştir. Kurtuluş Savaşı'ndan sonra bir süre eskicilik yapar. İşleri bir süre çok iyi gider. Bir zaman sonra kunduracılıkta işler durmaya başlar. Bunun üzerine, Çukurova'nın zengin köylerinden birine göçer. Orada çiftçi aletlerinin onarımı ile uğraşmaya karar verir. İşler bir süre orada da iyi gider.

İkinci Dünya Savaşı bitip ülkeye değişik traktörler gelmeye başlayınca bu mesleğinde kazanç getirecek durumu

kalmaz. Kimse artık demirci dükkânlarına ihtiyaç duymamaktadır. Bunun üzerine eskici ve oğulları köyü terk eder ve kente taşınmaya karar verirler. Köyde geçirdikleri yıllarda şehir de artık değişmiştir. Yeni yeni binalar ve yollar yapılmıştır. Topal yeniden eskiciliğe başlar. Büyük oğlu bir fabrikaya girmiştir.

Fabrika işi sona erince büyük oğlu üç çocuğu ile ortada kalır. Geçinmek artık çok daha zordur. Baba ve iki oğul, eskici dükkânında çalıştığı halde dokuz kişilik bir aileyi bu dükkân besleyemez. Önce büyük oğul, sonra küçüğü daha sonra bütün aile tohumlu pamuk toplamaya karar verir. Ciderler ama bu gidiş de onlar için kazançlı olmaz. Üstelik sıtmadan hastalanıp geri dönerler. Eskici ailenin bütün borçlarını kapatmak için dükkânını elinden çıkarır. Artık borçları da yoktur, dükkânları da. Romanın sonunda Topal'ın damadı ve kızı bir fabrikada iş bulurlar.

Yazar bu romanın sonunda bizleri, zanaatkârlığın öldüğü, geçim kapısının artık fabrikalar olduğu sonucuna ulaştırır. Bu romanda tanıdığımız aile için de oradan oraya savrulan çocukların durumunu da tahmin edebiliriz.

"Çikolata" öyküsünde yoksul üç çocuğun çikolata özlemini hissederiz. "Suçlu" romanında sorunlu bir aileye sahip olan Cevdet'in ailesinin sevgisizliği, toplumun ilgisizliği sonucu düştüğü kötü durumu anlar, üzülürüz. "Al Gözüm Seyreyle Salih" romanında Salih'in hayalleri ve romanın sonunda yaşadığı acımasız gerçekler bizi üzer. "Elli Kuruş" öyküsünde gazete satarak geçinen çocuğun ölümü içimizi acıtır.

Birçok eseri sinemaya uyarlanan Orhan Kemal, günümüzde de binlerce çocuğun acıklı yaşamını gözler önüne seren anlatımıyla gelecek kuşaklar tarafından okunmaya devam edecektir.

Eskici ve Oğulları

Orhan Kemal'in "Eskici Ve Oğulları" kitabını okudum. Bu kitap bir ailenin dramını ve yaşadığı zorlukları anlatıyor. Bu kitap yıkılmak üzere olan ailelerin okuması gereken bir kitap. Orhan Kemal'in en güzel kitaplarından birisidir.

Orhan Kemal 'in "Eskici ve Oğulları" kitabının kahra-manları eskici ve iki oğludur. Topal eskici, adından da anlaşıldığı gibi topaldır. Topal olma nedeni ise Trablus Savaşı'dır. Trablus Savaşı'nda kaybetmiştir tek bacağı ve mesleği eskiciliktir. Fakat bir süre sonra eskicilikten bıkmış. Çukurova'nın bir köyünde demir araçlarının tamirini yapmak için göç etmiştir. Bir süre sonra bazı nedenlerden dolayı Topal eski mesleği olan eskiciliğe geri dönmüştür. Fakat yeterince sermayesi olmadığından iki oğluyla pamuk toplamaya karar verir. Topal, karısı ve kızıyla bazı nedenlerden dolayı kente geri dönerler. Kardeşler fazla dayanamaz ve borçlanırlar. Bu borcu nasıl ödeyeceklerini düşünürken eskici dükkânını satmaya karar verirler. Böylelikle ellerinde ve avuçlarındaki her şeyi yitirmiş olurlar.

Orhan Kemal'in bu kitabını okuduğumda ve araştırdığımda Orhan Kemal hakkında bilmediğim bir şeyi öğrendim. Meğer Orhan Kemal'in asıl adı Mehmet Raşit Öğütçü'ymüş. Bunu duyunca aklıma bir soru geldi: "Neden Orhan Kemal'e Mehmet Raşit Öğütçü değil de Orhan Kemal deniliyor?"

Eskici ve Oğulları çok akıcı olmakla birlikte biraz sıkıcı bir kitap. Fakat konu itibariyle günümüz aile yapısındaki bozuklukları anlatan başarılı bir eser.

Orhan Kemal'e Doğru

Orhan Kemal diye bir yazar vardı zamanında bilir misiniz? Ekmek kavgasını, insanı yalın haliyle bizlere edebiyatında aktaran bu güzel insana doğru giden bir yazı vardır günümüzde. Şu an okuduğunuz yazı.

Edebiyatın önemli bir organıdır Orhan Kemal, edebiyatı bir vücut olarak düşündüğümüzde. Bir de kalbi vardır edebiyatın. Ama o yüzdür. Kalbe bakmaz hiç hep yüzlere ve düşlere; düşünenlere bakar.

Orhan Kemal" Murtaza" diye bir eser yazmıştır. Bu eseri bir müddet okuduğum için biliyorum. Başka yazarlar hakkında yazılar yazarken inanın hiç bilgim yoktu. Ancak Orhan Kemal'i yazarken bir şeyler biliyorum kendimden. Çünkü Orhan Kemal insana kendini gösterir. Fakat onda bir yurt dışına çıkma isteği olmuştur hep. Ben bunun doğru bir şey olduğunu düşünmüyorum. "Acaba yazarlık yurt dışına çıkmayı mı gerektirmiştir hep?" diye düşündürtmüştür o büyük yazar Orhan Kemal beni.

İnsanı dinlendirir, insana huzur verir yazıları. Tabii biraz da heyecanlandırır. O heyecanla hareket eden bir adamın içinden gelenleri kâğıda dökmesidir Orhan Kemal'in öyküleri. Bize bizi anlatır velhasıl. İnsanın kendi iç dünyasına bakmasına gerek kalmadan bizim sorunlarımızı bize doğrudan aktaran bir yazardır. İnsanın aynasıdır Orhan Kemal. Ve bu konuda da insanı iyi anlatanları hep övmüş ve kendisi de onlar gibi olmaya çalışmıştır, eserlerinden de anlaşılacağı üzere bunu başarmış olan usta bir yazardır.

Harika Çocuk

Orhan Kemal'in "Harika Çocuk" adlı eserinde çocuğun kirli, kıvrıkcık, sarı saçlı olduğunu ve torna tesviye işinde çalıştığını söylüyor. Annesi öldüğü için dörtten ilerisini okuyamamış çocuk. Orhan Kemal'in eserinde bulunan çocuk Ayhan okumayı çok istemiş ama elinde bir imkânı olmadığı için okuyamamış. Makine yağları ile kararmış yüze aydınlık katan yeşil gözlere sahiptir Ayhan. Ayhan bir anda yanına gelen adama:

- Amca benim boyum hep kısa mı kalacak?

Adam ne cevap vereceğini düşünürken, Ayhan söze atılır:

- En son annem öldüğünde duvara kurşun kalemle çizmiştim ama ölçtüğümde hala aynı yerdeyim, yoksa cüce mi kalacağım?

O sırada Ayhan'ın ustası çağırır ve sorduğu soruya cevap bile alamaz. Orhan Kemal'in yazdığı bu eserde çocuk, işçi çocuklara benzetilmiş ve zor durumda olan ailesi için çalışıyordu. Orhan Kemal'in yazılarında çocuğu betimlemesi ve güzel çocuk olarak anlatması hoş ve güzel.

Orhan Kemal'in betimlemeleri insana mutluluk ve huzur veriyor.

Yoksulların Yıldızı

Öğretmenlerimin bahsetmesi üzerine ben de televizyonda, internette, akla gelebilecek her şeyde karşıma çıkan, yediden yetmişe herkesin okuduğu eserler ortaya çıkaran Orhan Kemal'in eserlerini ve kendisini inceledim. Orhan Kemal'i araştırma nedenim, herkesin onu tanınması ve onunla ilgili her zaman olumlu şeyler söylemesi oldu. Herkes onu bu kadar seviyorsa, adına müzeler bile açılıyorsa insanların onu bu kadar sevmesinin bir nedeni olmalıydı. Bunun nedenini araştırmamdan sonra öğrendim.

Orhan Kemal, yaşadığı süre zarfında işçilerin, öğrencilerin, yoksul kesimin öykülerini yazmış. Yani şimdilerde olduğu gibi hiçbir parasızlık derdi olmayan, normal halktan üstün insanların öyküsünü değil de sıradan, günlük dertlerle karşılaşan, namuslu, ekmeğinin peşinde koşan sıradan insanları anlatmış. Bu yüzden insanlar bu kadar sevmiş Orhan Kemal'i.

Eserlerine baktığımızda onun bizden biri olduğunu anlayabiliyoruz. Lüks evleri, arabaları değil de fabrikada çalışan işçileri, gecekondu mahallelerini, toprak işçilerini anlatmakla bu kadar yol kat etmiş. Bizden biri olduğu için sevilmiş yani. Tam anlamıyla bizi anlattığı için. Eğer anlattığım gibi sokak çocuklarını, işçileri, dürüstlüğü ve namusluluğu anlatmasaydı da ortalama insanların ulaşamayacağı paraya ulaşmış, mutlulukla yaşayan, ekmeğin parası peşinde koşmaya ihtiyacı olmayan, dürüstlük kelimesinin yanından bile geçmeyen insanları anlatsaydı, bu kadar sevilmezdi. Sıradanlığın anlatılması insanlara farklı gelmişti. İçlerinden birinin anlatıldığını fark etmişlerdi. Sevilmesinin nedeni de tam olarak buydu.

Tornacı ocuk

Orhan Kemal, Harika ocuk adlı eserinde kck yaşta çalışmaya başlayan bir çocuğu anlatmıştır.

Harika ocuk kck yaşta çalışmaya başlamıştır, annesi öldüğü için okulunu bırakmak zorunda kalan harika ocuk kardeşlerine bakmak için okulunu yarım bırakmıştı.

Ekmeğini kck elleriyle kazanmaya çalışan harika ocuk karın tokluğuna çalışmaktadır.

alışmaktan çok yorulur, hatta sarı kıvrır kıvrır saçları ve tebessml yüzü gözükmez hale gelir ama yeşil gözleri tüm güzelliği ile yüzünü aydınlatmaktadır.

Harika ocuk çok düşünceli ve fedakr bir çocuktur ailesi için okumaktan bile vazgeçmiştir. Hlbuki okumayı bu kadar severken.

Torna tesviye işi yaparak ailesine bakıyor harika ocuk. Annesi ölünce iki kardeşi ile ortada kalmış, eli kolu bağlı beklememiş, kendini Robenson gibi görerek hemen çalışmaya başlamıştır.

O kadar çalışmanın arasında bir de Ateş Ali ile oyun oynarlar. Tabii onun da hakkı oyun oynamak. İş, iş, iş... Nereye kadar. Ateş Ali'nin babası onun da annesi yoktur. Ateş Ali ile ma izlemeyi severler. Ancak tribünlere boyları yetmediği için ma izleyemezler. Onlar da paralarını birleştirip sinemaya giderler.

Orhan Kemal bu eserinde de böyle fedakr bir çocuğu anlatmıştır.

İşçi Çocuklar

Neden elleriniz tornavida
Yerine kalem tutmuyor?
Bunları kim yaptırıyor sizlere?
Çeki almak için sizden para isteyen babanız mı?
Kumarda kaybedip sizi işe gönderen babanız mı?
Yoksa sizi hayatın uçsuz bucaksız
Ortasında bırakıp giden aileniz mi?
Evet sizlere soruyorum,
Hangisi sizi çalışmaya mecbur eden?
Keşke bu soruyu sorabileceğim
Hiç çocuk olmasa
Ama maalesef,
Bu elimde değil!

Baba Kokusu

Baba kelimesi size ne ifade ediyor? Benim için baba; güven, sevgi, huzur ve mutluluğu anımsatıyor.

Bebekken herkes annesinin kucagında uyur, ben babamın göğsünde uymuşum. Ve hâlâ da bazen onun göğsünde uyuyakalıyorum.

Bebeklikten çıkıp biraz daha büyüdüğümde de babam beni uyutmak için yanıma yatarmış. Bir eliyle sırtımı kaşımış, diğer elini de ben iki avucumun arasına alıp koklaya koklaya uymuşum.

Elbet annemi de seviyorum ama babama daha bir başka düşünüm. Görünüşte annemle daha iyi anlaşır olsam da babamın duygu ve düşüncelerini çok daha farklı önemsiyorum. Düşünüyorum da demek ki diyorum; babamın bende yarattığı etki, küçüklüğümde beri üzerimde bıraktığı iz çok daha derin. Bu derinliği hissettiğimde de hep sonunda onun göğsünde, ellerinde bulduğum o kokuyu anımsıyorum. Ve en güzeli de babamdan taaa bebekken aldığım o kokuyu hala alıyorum.

Talıhsız Mert

Mahallede birkaç tane fakir insan vardı. Çocukları da vardı. Çocuklar okula gidebilmek için mendil, su gibi şeyler satıyordu. Mert diye bir çocuk gece gündüz çalışıp okul parasını tamamlamıştı. Yeni okuluna gitti, sınıfına girdi, dersi dinliyordu. Ders zilinden sonra birkaç çocuk Mert'le dalga geçiyordu. Mert'in üstünde yırtık kıyafetler vardı. Mert alırdırmıyordu.

Evden okula okuldan eve gidip geliyordu. Mert'in annesi rahatsızlandı. Ateşi geceden geceye artıyordu. Mert'in annesini öpmesiyle annesi gözlerini yumdu ve bir daha gözlerini açmadı. Mert, "Anne, annem!" diye ağlamaya başladı. Babası hemen hastaneye götürdü, annesi ölmüştü.

Mert, annesiz kalmıştı. Mezarına gidip yanından hiç ayrılmazdı, anılarını anlatıp dururdu. Babası Mert'i aldı ve eve gittiler.

Aradan bir yıl geçti. Mert'in gün geçtikçe annesine olan özlemi artıyordu. Her yerde annesiyle anısı vardı ama babası başka bir kadınla evlendi.

O kadın Mert'i hiç sevmezdi, babası hep üvey annesine destek çıkardı. Bir dediğini iki etmezdi. Mert babasına çok öfkeliydi, üvey annesi Mert'le ilgilenmez döverdi, babası hiç-

bir Şey demezdi, karışmazdı bile. Mert artık bıkmıştı, annesinin mezarının başında konuşup dururdu.

Annesine sıkıntılarını anlatırken akşam olmuştu. Üvey annesi kızmadan eve gitti, kapıyı açtı, sessiz sessiz içeri girdi. Babasıyla üvey annesi konuşuyordu ve üvey annesi Mert'i yetimhaneye verelim, daha rahat ederiz, diyordu ve ertesi gün Mert'i yetimhaneye bırakıp gittiler. Mert korkmuştu ve ağlamaya başladı, artık yapayalnızdı.

Mert bir umutla babasının gelip almasını bekledi ve ses soluk yoktu. Mert o günden sonra ağlamamaya karar verdi, bir kadın ve bir adam geldi, annesiyle babasına çok benziyordu ve Mert'i çok sevdiler. Mert'i işaret edip çıktılar ve ertesi gün başka bir evdeydi. Mert'i evlatlık edinmişlerdi.

O kadına baktıkça annesini hatırlıyordu, öz annesinin yerini tutmazdı, yeni ailesi ona çok iyi davranıyordu, onu mutlu etmeye çalışıyorlardı. Bir dediğini iki etmiyorlardı. Mert çok mutlu oldu ve uzun süreden sonra yüzü güldü.

İnci'nin Maceraları

Çok güzel bir hikâyeydi İnci'nin Maceraları. Çok heyecanlı bir hikâyeydi. Okurken hemen bitti. Çünkü sürükleyici bir hikâyeydi.

Hikâyede İnci hayal ile gerçeği bağlamaya çalışıyordu. Ben gerçekten bu hikâyeye hayran kaldım.

İnci'nin başına hikâyede gelmeyen kalmadı. Ama İnci hiç pes etmedi ve hep direndi. İnci başına gelenlere rağmen hiç yıkılmadı.

Buna inanamıyorum. Şimdiki insanlar olsa hemen yıkılırdı. Çok harika bir hikâyeydi.

Çocukluğu Ölenler

Bazı çocuklar hayatta şanssızdır. Mesela işçi çocuklar. Ya aileleri ya da maddi sıkıntılar zorluyor onları. Biz okula gitmek için hazırlanırken onlar işe gitmek için hazırlanıyor. Ders çalıştığımızda onlar da çalışıyor oluyorlar ama işlerinde. Evimizde sıcak çorbamızı içerken onlar soğuk kış günlerinde sokaktalar. Bu durum içimi acıtıyor.

Şimdi anlıyorum ki çocukluk çok zor. Her şey üzerine yükleniyor, hiçbir şeye "hayır" diyemiyorsun. Hele bir de annen baban yoksa kendi ayaklarının üzerinde durmak durumunda kalırsın. Size sesleniyorum çocuklarını çalıştıran, yoran, sıkıntılara sokan yetişkinler. Onları yapamayacakları işlerin altına sürüklemeyin. Onları erken yaşta çalıştırıp zor sorumlulukların altına sokmayın.

Unutmayın, onlar çocuk ve çocukluklarını yaşamalılar.

Dilencinin Gözünden

Yine yorucu bir güne açtım gözümü. Bir yandan titreyerek, bir yandan öksürerek. Ne malım var ne de mülküm. Bir esnaf lokantasının önünde uyuyorum geceleri. Esnaf memnun değil ama vazgeçemiyorum bu sokaktan, bu insanlardan. Kimse vermese de ekmek paramı, yine de açıyorum avucumu onlara. Pazar kurulduğu zaman, akşamında 100 TL ancak oluyor avucumda. Pazar yokken ise 5 TL'yi zor buluyorum.

Yazları yine sıcak ama susuzluktan, açlıktan yine pek değişen bir şey yok. Kışları ise donarak o kaldırımda yummaya çalışıyorum gözümü. Ama ertesi sabah uyanamam diye yumuyorum çoğu zaman gözümü. Tam on senedir aynı şeyleri yaşıyorum. Annem yok, babam yok. Beni on yıl önce bırakmışlar bu esnaf lokantasının önüne. Esnaf, artan yemeklerle beslemiş, büyütmüş beni. Ama artık bıkmış ve bu yüzden istemiyor beni. Zaman zaman esnaf süpürge ile kovalasa da, yine dönüp dolaşıp, aynı yere geliyorum. Ama artık alıştım.

Etrafıma bakıyorum da insanlar lüks arabalarda geziyor. Lüks evlerde yaşıyor. Şık, güzel kıyafetlerin içerisinde. Benim ise yırtık tişörtüm ve yırtık pantolonum dışında hiçbir şeyim yok.

Yeni Bir Hayata

Merhaba ben Cansu. Bir haber kanalında spikerlik yapıyorum. Ama benim hayatım çok değişti.

Normal bir gün. İşe gitmek için hazırlandım. Tam çıkacak iken Okan Bey aradı. Cansu bugün çok üzücü ve bomba bir haberimiz var, Sokak çocukları, dedi. Sesim kesilmişti. Telefonu elimden dşrmştm. Okan Bey hâlâ telefondan "Cansu, Cansu orada mısın?" diyordu. İçimden, orada olmamam normal, diye geçirdim. En hassas noktamdı bu. Zaten eve gelirken görüyordum. Bir de haber mi yapacağım? Hah, tabi tabi çok beklersiniz.

Stdyoya varmıştım. Okan alelacele yanıma geldi. Car car konuştuktan sonra elime sokak çocukları ile ilgili kğitler tutuşturdu. Yapmak zorundaydım.

Yayına girmiştik ve sundum. Haberimizde Ferdi adında bir ocuk gördüm. Parlak gözlü ve hüznü gözlerinde belli olan bir ocuk.

Eve dönerken yolda Ferdi'yi gördüm. Onu yanımda evime götürdüm. Doıurdum. Ferdi beni sevmişti. Benim yanımda kalıyordu. Mutluydum.

Ferdi okula giden, çok alışkan bir ğrenci olmuştu. Kendimle gurur duyuyordum. Sevinliydim. Bir çocuğu sokaktan kurtarmak ne güzel bir kazantı.

Mansur'un Kabusu

Mansur Bey çocukları sevmeyen gizli saklı ama tatlı bir adamdı. Ali de yaramaz bir çocuktü. Bunu fırsat bilir, Mansur Bey'in kapısına tıklar kaçardı.

Mansur Bey'in yakın bir arkadaşı vardı. Yaşlı bir adam. Adı henüz bilinmediğı için yaşlı adam deniliyordu. Adını bir tek Mansur Bey biliyordu. Ama kimseye söylemiyordu.

Mansur Bey'in esnaf komşuları vardı. Kimi sütçü, kimi marangoz, kimi... Mansur Bey'den korktukları için sık konuşmazlardı.

Ali'nin annesi o gün ekmeğ almasını söylemişti. Ali sıkılmış bir şekilde dışarı çıktı. Bakkal, Mansur Bey'in evine yakındı. Ali ekmeğ aldı. Artan bir lira ile de kendine çikolata aldı. Tam eve gidecekken Mansur Bey'in evini gördü. Mansur Amca diye bağırdı. Mansur Bey'den korkmayan tek kişi Ali idi. Kapısına tıkladı. O gün yaşlı adam Mansur Bey'in misafiriydi. Ali, Mansur Bey'le gereksiz bir sohbeta daldı. Amacı misafir geldiğinde onu hazırlıksız görmesiydi. Başladı konuşmaya:

- Mansur amca biliyor musun? Bugün arkadaşlarla futbol oynuyorduk. Bir faul yaptılar. Ben penaltıyı attım. Kaleyi yıldırım gibi deldi.

Mansur Bey kapıyı kapatıyordu. Ali'nin onu oyalaya-

cağını anlamıştı. Ali gizli silahını kullandı. Peki, dünyanın en genç, en akıllı, en zeki amcası bana kapıyı kapatıyor mu, dedi. Mansur Bey kendisiyle ilgili konuşmaya bayılırdı. Konuşurlarken yaşlı adam geldi.

Mansur Bey yine Ali'nin oyununa kanmıştı. Yaşlı adama hazırlıksız yakalanmıştı. Ali kaçarken Mansur Bey arkasından Aliiii, diye bağırdı. Ama Ali'yi tutabilene aşk olsun.

Ali eve gelince annesinden de geç geldiği için azar işitti. Ama olsun Mansur Bey'i kızdırabilmişti.

Umudun Doğuğu

alışmak zorundayım. Aileme bakmak, okulu bırakmak zorundayım. Çünkü annem yatalak; babam iş kazası geçirdi, kardeşlerim küçük... İş arıyorum ama kimse beni kabul etmiyor. Güya yalancımışım, çocukmuşum ben. Hayır, ben artık geçtim çocukluk yıllarımı. Koca insan oldum. Yalan asla söylemem, ben böyle yetiştirildim. Her gün iş arıyorum, evde beni ümitli bir şekilde bekliyorlar ama iş bulamadığımı öğrenince evi bir sessizlik kaplıyor.

O gün sabah uyandım, telefonum çaldı birden, bilmediğim bir numara arıyordu. Atımd telefonu.

- Merhaba, iyi günler, dedi adam.

- İyi günler, buyurun, dedim.

- Geçen gün iş için gelmiştiniz; biz düşündük, taşındık, sizi işe almaya karar verdik. evremizden de duyuyoruz gerçekten çok dürüst, namuslu bir insanmışsınız. Hasan Bey bugün gelin kayıt işlemlerinize başlayalım, dedi.

- Ben de tabii gelirim, sağ olun, dedim.

Telefonu kapattım, kız kardeşim Ayşe:

- Ağabeyciğim, kiminle konuştun yoksa bir haber mi var?

- Evet, bugün iş görüşmesine gideceğim ama bunu kimseye söyleme, belki olumsuz bir şey olur, tamam mı tatlım?

- Tamam, ağabeyciğim, kimselere söylemem, sen merak etme, dedi. Çok mutluydum. Hemen üstümü başımı değiştirdim ve evden dışarı çıktım. Sonunda işin bulunduğu mekâna gelmiştim, içeriye girdim hemen. Müdürün bulunduğu kata çıktım. Kayıt işlemlerimi tamamladım ve işe başladım, akşam yediye kadar çalıştım, sonra eve gitmek için yola koyuldum. Yolda ilerlerken birkaç şey almak için markete girdim. Eve vardığımda herkes hayretler içinde bana bakıyordu.

Babam:

- Yavrum bu kadar eşyayı alacak parayı nereden buldun?

- Babacığim ben işe girdim. Ayşe bunu biliyordu fakat ben onu tembihledim, söyleme diye.

Babam mutluluk gözyaşları içindeydi. Annem konuşmasa da onun da yüzünden okunuyordu mutluluğu.

- Bakın içlerinde neler var, size bir sürü şey aldım, diyerek poşetleri kardeşlerime verdim, onlar çok mutlu olmuşlardı.

İşe girdiğim için çok mutluydum. Artık evimi geçindirebilecektim.

Rüyalarımaya Uyanıyorum

Annese ve babası ona hiç oyuncak almıyordu. Tek oyuncacı eski püskü bir bebektir.

Yine her zamanki gibi bebeğiyle oynarken aniden dolabın kapağı açıldı. İrkildi, yavaşça ayağa kalkıp dolaba doğru yürüdü ve gözlerini kapatıp dolabın içine girdi.

Gözlerini açtığında cennet gibi bir yerdeydi. Burası oyuncaklar diyarıydı. Çok mutluordu. O coşkuyla oyuncakların arasına attı kendini. Hangi biriyle oynayacağını bilmiyordu. Birden ışıltıların içinde bir bebek gördü. Sarı uzun saçlı bir bebektir. Yavaşça bebeğe yaklaştı. Onu eline aldı, sarıldı, kokladı. Bebek çilek gibi kokuyordu. Onunla oynadı, saçlarını taradı, ördü. Onunla oynarken zamanın nasıl geçtiğini anlamamıştı. Yavaş yavaş uykusunun geldiğini hissetti. Bebeğe sarılıp uyuyakaldı.

Annesinin "tatlım" diye seslenen sesiyle uyanı. Biraz üzölmüşü, çünkü o bebeğin rüya olduğunu anlamıştı. Annesine sarıldı, öptü. Dokunulsa ağlayacak durumdaydı. Kollarını çözdüğünde annesinin boynundan, ona bir hediye paketi uzatıyordu annese "Hadi açsana." diyordu gülümseyerek. Şaşkınlıkla paketi aldı, açtı, içine baktı. Rüyasında gördüğü o bebek, şimdi karşısındaı. Gözlerini ovuşturdu ve tekrar tekrar baktı. Evet, tıpatıp aynııydı. O an kalbi duracak gibiydi, yüzü bembeyazdı. Çok mutlu olmuştu. Bebeğini eline aldı sarıldı, kokladı. Kokusu, rüyasında hissettiği çilek kokusuydu. Dünyalar onun olmuşçasına mutluordu.

Annesinin boynuna atlayıp ona sayısız defa teşekkür ederken mutluluktan ağlıyordu.

İnsan Sevgisi

İnsanın mutlu olabilmesi ve kendisini mutlu, huzurlu hissedebilmesinin en temel yolu sevgidir. Bu sevginin en önemlisi de insan sevgisidir. Eğer insanları sevebiliyorsan tüm canlıları da sevebiliyorsun demektir.

Bu dünyada en üstün canlı insanlardır. Biz insanlar ile diğer canlılar arasındaki en önemli fark düşünmek ve hayal kurmaktır. Elbette diğer canlılar da düşünebilir ama insanlar kadar değildir.

İnsan sevgisi insanlar arasında ayırım yaparak olmaz, aksine insanlar arasında ayırım yapmadan herkese aynı seviyede sevgi duyarak olur. İnsan sevgisi sadece bu kadar değil, aynı zamanda hoşgörülü, yardımsever ve insanlara karşı sıcakkanlı olmak gerekir.

En önemlisi de insanı sevebilmek için insan olmak gerekir.

Sevgi ve Ölüm

İnsanlar yaşamayı seviyor, birileri de onları öldürmek için fırsat kolluyor değil mi?

Bir insan birkaç hafta sonra onu öldürecek adamı severse? Allah tüm insanları eşit görmüş ve sevmiş. Hepsine birer can vermiş. O canı almak da Allah'a düşer. Fakat bazı kişiler bu canı kendileri alıyorlar.

Düşünün. Herkesin hayatında sevdiği kişiler vardır: aileleri, akrabaları, arkadaşları... Sizin gerçekten çok sevdiğiniz biri öldürülüyor. Siz insanı ne kadar çok seviyorsanız o kadar çok üzülürsünüz ve kızarsınız.

O çok değer verdiğiniz kişi iki saniyede öldürülüyor. Ya da sizi sevmeyen biri sizin sevdiğiniz değer verdiğiniz birini öldürüyor. Yine aynı duyguları hissedersiniz.

İnsan sevgisi ve insanı öldürme konuları arasında büyük bir ilişki var aslında.

Sait Faik Abasıyanık

Dünya değişiyor dostlarım. Günün birinde, gökyüzünde güz mevsiminde artık esmer lekeler göremeyeceksiniz. Günün birinde, yol kenarlarında toprak anamızın koyu yeşil saçlarını da göremeyeceksiniz. Bizim için değil ama, çocuklar, sizin için kötü olacak.

Sait Faik

Sait Faik Abasıyanık'ın öykülerini yazma öyküsü çok ilginçtir. Sait Faik için burada kullanabileceğimiz anahtar kelime "aba"dır.

Abası kahvede yanan Sait Faik'in yangından dağlara kaçması bize "Mahalle Kahvesi"ni anlatır. Dağlara kaçıp orayı açık hava oteli gibi kullanması bizlere onun "Açık Hava Oteli" kitabını, açık hava oteli gibi kullandığı dağlarda bir gün yatarken üzerine kuş pislemesini de "Son Kuşlar" kitabıyla anlatır. Yani Sait Faik'in soyadı da eserleri de bağlıdır birbirlerine.

Hayata bağlı yaşamaktadır. Hayatı anlatan kitaplar yazmıştır. Sait Faik yle bir yazardır ki bir şeyi anlatıyormuş gibi görünür ama okuyucunun fark etmediği, gözden kaçırdığı bir noktayı anlatır aslında. Bir nevi "Bağlı Adam"dır Sait Faik Abasıyanık.

Sait'in Doğuşu

Sait Faik Abasıyanık edebiyatın vucüt bulmuş, can bulmuş, hayat bulmuş hali.

Sait Faik her zaman için insanlara iyimser bir şekilde bakmayı başarmıştır. Hiçbir zaman insanlara ön yargılarla bakmamıştır. Eğer ön yargılarla insanlara baksaydı hikayelerinde, insanları bu kadar iyi anlatamazdı.

Sait Faik aynı zamanda deniz sevdası olan bir insandır. Öykülerine de bunu yansıtmıştır başarılı bir şekilde.

Aslında Sait Faik'in yazmaya olan eğilimi daha ilkokuldan beri varmış ve var olmuştur. İlk hikayesini Bursa Erkek Lisesinde Edebiyat dersinde yazmıştır. İlk hikâyesinin adı İpekli Mendil'dir.

Edebiyat dersi öğretmeni Mustafa Bey Sait Faik'e ilerde çok iyi bir yazar olacaksın, bundan sonraki yazacağın hikayelerini biriktir ve düzenle demiştir. Sanki onun iyi bir yazar olacağını görmüştü.

Sait Faik hikâyelerinde deniz insanlarını anlatır. İnsanları tam olarak gözlemlemiştir. Gördüğünü yazan bir kişiliğe sahiptir. İnsanları bu kadar iyi gözlemlemesine rağmen sosyal ortamlarda sıkılan, kalabalığı sevmeyen bir kişiliğe sahip olan bir insanmış.

Benim İçin Mutluluk

Benim için mutluluk hayatta başarılı olmaktır, yeni yerler keşfetmektir, şirin hayvanların şirin videolarını izlemektir, minik bir bebeğin bana “Miyavv” diye seslenmesidir. Minik bebeklerle oynamaktır. Sınavdan 100 almaktır. Yeni bir film izlemektir. Uzun zamandır aradığım kitabı bulup okumaktır. Fakat size bir şey söyleyeyim. Bazı insanlar benim mutluluğuma gölge düşürüyor. Bunlar kim mi? Kavga eden aileler, savaşan lkeler...

Bazı insanlar vatanlarını korumak için savaşıyor; bazıları ise ülkeleri için savaşmaktan korkup ölüm korkusuyla ülkelerini terk ediyor, savaştan kaçıyorlar. Bu tabi ki iyi bir şey değil, ülkeleri için savaşmaları gerekir.

Bazılarımız da var ki kk şeylerden mutlu olabiliyor. Mesela evsiz, kimsesiz insanlar. Evsiz insanlar iş bulmaktan, para kazanmaktan, yeni kıyafetler almaktan, parkta yatacak bir karton bulmaktan, eski püskü ama yine de kendisini ısıtacak bir battaniye bulmaktan çok çok mutlu olurlar.

Siz evsiz insanlar gibi kk şeylerden mutlu olabilir misiniz? Hiç sanmıyorum. Çünkü yeni nesil sadece pahalı şeylerle mutlu olduğunu sanıyor. Oysaki bunun yanlış olduğunu bilmemiz gerekir. O yüzden ailemizden makul şeyler istemeliyiz.

Kelebeğin Macerası

Ben bir kelebeğim. Bugün daha yeni doğdum. Üç günlük ömrümde insanların nasıl biri olduğunu öğrenmek istiyorum. Benimle insanları keşfetmeye hazır mısınız?

Aa! Çok güzel bir çiçek. Tadı harika. Çiçekler rengârenkler: Pembe, kırmızı, sarı, beyaz... Herhalde bu çiçekleri insanlar dikti. Sanırım insanlar iyi varlıklar. Acaba daha neler göreceğim?

Şuradaki siyah bulut da ne? Acaba yine insanların yaptığı bir şey mi? Hemen bakmalıyım. Öh! Öh! Öh! Bu da ne? Çok kötü kokuyor. Altında siyah ve kahverengi rengi karışımı bir bina var. Upuzun bir bacanın içinden bu siyah şey çıkıyor. İçeriye bir göz atayım.

Beni lütfen sineklikle kovalamayın. Tabi siz beni duyamıyordunuz. Uff! Sanırım kanadım incindi. İnsanların iyi olduğunu düşünmekle hata etmişim. Uçamıyorum.

İşte! İki çocuk. Sanırım bana yardım etmek istiyorlar. Evet, sonunda bir çocuk beni eline aldı. Evlerine götürüyor. Cam bir kavanozun içindeyim şu anda. Bakalım şimdi bana ne yapacaklar? Kız olan yanıma geldi. İçinde olduğum kavanozu eline aldı ve çocuk içtiği çikolatalı sütün birazını kavanozun içine döktü. Sanırım acıktığımı düşündü. Ama kavanozun kapağını kapatmayı unuttu. Ben de bu sayede oradan kurtulabildim. Tüm gücümle kanat çırpıp kaçmayı başardım.

İnsanları keşfetmek pek de iyi bir fikir değildi sanırım. Onlar kendi hayatlarında mutlu, ben de kendi doğamda mutluyum. En iyisi son günlerimin tadını çıkarayım. Ama insanların olmadığı bir yerde.

Burgazada

Saik Faik Abasıyanık adını son günlerde çok duyuyordum, merak edip araştırdım ve çok güzel öyküleri olduğunu gördüm.

Yazılarında olaylar genellikle Burgazada'da geçiyordu. Öyküleri beni çok meraklandırdı ve adaya gitmeye karar verdim. Babama söyledim. Babam beni Burgazada'ya götüreceğini söyledi, çok mutlu oldum. Sabırla gitmeyi bekliyordum.

Derken o gün geldi. Burgazada'ya yol aldık. Oraya vardığımızda iyiki de gelmişim dedim. Balık tutan amcaları gördüm. Burası cennet gibi bir yerdi. Saik Faik'in her zaman gittiği kahvehaneye oturduk babamla. Oradaki çaycı amcayla muhabbet ettik. Saik Faik Abasıyanık'ı sordum. O da bana bildiği kadarıyla anlatmaya başladı.

İnsanlara çok değer veren bir insanmış. Doğayı, denizi çok severmiş. Hiç kibirli biri değilmiş.

Herkes onun hakkında çok güzel şeyler söylemişti. Herkes onu çok seviyordu.

Kararımı verdim; artık ben de onun gibi sevilen, sayılan çok iyi bir yazar olmak istiyorum. Ben de insanların dertleriyle dertlenmek istiyorum.

Doğamız

Doğa insanın ana ocağıdır. Doğa seni yaşatan, seni büyütendir. Doğa insanın en yakın dostudur.

Eğer doğa olmasaydı yaşamımız ve hayatımız zorlaşırdı. Aslında doğa hak ettiği şeyi almıyor. Bir örnek verecek olursak, bir insan var ve çok çalışıyor ama hak ettiği maaştan az alıyor aynı onun gibi.

Doğaya çok kötü davranıyoruz; ona hak ettiği değeri vermiyoruz, doğayı üzüyoruz.

Keşke herkes yaptığı davranışın farkına varsa doğa daha yaşanabilir hale gelse.

Sait'in Korkusu

Düşünüyorum da hayatta kim kime kıymak ister. Bu güzel doğaya nasıl kıyılır ama hiç düşünmeden kıyıyorlar işte.

Sona kalan o kuşları öldürmek için uğraşıyorlar, ağaçlardan ne istiyorlar? Doğayı niye sevmiyorlar? Kuşları niye üzüyorlar? Doğayı hiç sevmiyorlar, hayvanları hep üzüyorlar. Bize kötü bir dünya bırakmak için uğraşıyorlar. Doğa bizim için çok çok kıymetli bunu bilmiyorlar mı?

Kostantin Efendi mutlu musun? Son kuşları öldürdün. Kuşları boğdular, çimleri yoldular. Geleceğe hiçbir şey bırakmadılar. Bunu yapanlar bir ceza almayacak mı?

Bu gidişle Sait Faik'in anlattıkları gerçek olacak. Doğayı koruyalım, hep sevelim. Sonra çok ararız bu güzelliği. Hem Sait Faik'i yalancı çıkarmayalım mı?

Doğı'nın Gözünden

Denizin içinde neler olduğunu biz insanlardan daha iyi bilen birileri var. Sizce kimler olabilir? Tabi ki deniz canlıları. Denize bir de Yunus gözüyle bakalım.

Merhaba. Benim adım Yunus Doğı. Benim için deniz, başı sonu olmayan bir evdir. Kocaman yosunlarla, mercanlarla ve taşlarla kaplıdır. Bizim düşmanlarımız köpek balıkları, gemiler, tekneler ve balıkçılardır.

Deniz eşi benzeri olmayan bir güzelliştir. Birden çok arkadaşım var. Evlerimiz taştan, tünel gibidir. Camlar yosundandır ve evlerimiz çok büyüktür. Sanki insanların büyük evleri gibi. Galiba ona villa deniliyor. Fakat dünyamız ve denizlerimiz ile ilgili çok büyük bir sıkıntı vardır: "Çöpler." Şu çöpler yüzünden etraf kirleniyor. Aslında bunun bir çözümü var ama insanlar bu çözümü uygulamıyor.

Çoğu insan "Denize Çöp Atmayınız!" yazısını görseler bile çöp atıyor. Duyarsız insanlar denize çöp atanları görseler bile görmezden geliyorlar. Bu sadece deniz için geçerli değil! Karada da çöp atanlar var. Ama yine bu çözümleri uygulamıyorlar. Keşke uygulasalar. Her zamanki gibi denizi kirlletmeyi seçiyorlar. Sanki doğanın kanunu buymuş gibi davranıyorlar. Lütfen denizleri daha doğrusu çevreyi koruyalım.

Evet, Yunus Doğı'yi dinledik. Doğı bu konuda çok ama çok haklı. Zaten çevremizi korumazsak çok zarar görürüz. Böylece çabuk hasta oluruz. Mesela fabrika bacalarından çıkan çevreye zarar veren kirli dumanlar bizi hasta eder. Temiz hava yerine kirli hava soluruz. Keşke dünyamız köylerdeki gibi olsa. Herkes kendi ürünlerini yetiştirse, lüks arabalar yerine tertemiz duman çıkmayan arabalar olsa ne kadar güzel olurdu. Hem tertemiz bir yerde yaşamış olurduk, hem de çevremiz zarar görmezdi.

Güvercinin Bir Günü

Merhaba günlüğüm, ben Maviş Güvercin. Bugün yavrularıma yemek bulmaya gittim. Bir tarla gördüm. Buğday alacaktım. Bir anda tarla sahibi geldi. Beni önceden görmüş ki elinde tüfekte gelmiş. Beni vurmaya çalıştı. Kıl payı kaçtım. Mermi tüylerimi kopardı. Az kalsın ölüyordum. Siz sakın ha böyle bir şey yapmayın.

Başka bir yerden yem bulmaya gittim. Bu sefer tavukları olan bir kadın gördüm. İçimden: "Bu kadın iyi birisine benziyor. Bundan yem alabilirim." dedim ve aşağı indim. Kadın bana "Ye güvercin, ye." diyordu. Ben az kendim yedim ve biraz da yavrularıma götürdüm.

Yavrularım çok sevdi. Bir daha istediler. Ben yine gittim. Kadın aynı hareketleri yaptı. "Bazı insanlar çok kötü iken, bazı insanlar çok iyi. Bu nasıl oluyor?" diye geçirdim aklımdan.

Yemleri alıp yuvama gittim. Yavrularımı besledim ve yuvama oturup hayal kurmaya başladım.

Kötü insanların olmadığı bir dünya hayal ettim. Çok güzeldi. İnsanların hepsi iyi olmalıydı. Çok iyi olurdu bu insanlar kırıntılarıyla bile bizi açlıktan kurtarabilecekken bunu yapmıyorlar. Doğaya, canlılara çok acımasız davranıyorlar.

Özgürlüğün Saf Halı

Size kuşların tanımını sormayacağım çünkü kendi ifadelerimle tanımlayacağım onları.

Kuş özgürlüğün en saf halidir çünkü özgürlüklerini bilirler. Ancak bazı insanlar gibi özgürlüklerini kötü amaçlı kullanmazlar. Kötülüğün ne olduğunu bilmezler. O yüzden saf ve temizdirler. Ailesini o kadar çok sahiplenir ki yanından geçen bir çocuğa bile bazen kötü gözle bakabilir. Çocukları için nemli toprakları eşeyip bir parça da olsun yemek getirmek adına çaba sarf eder.

Anneler de böyledir, eve para getirmek için çok çalışırlar. Kuşların yavruları annelerinin değerini bilir. Fakat şimdiki zamanda çocuklar annelerinin kendileri için ne kadar çaba sarf ettiklerinin farkında değiller. Anneler ise çocukları için çırpınıp dururlar. Annelerinin değerini bilmeden, saygı göstermeden üzülmesine sebep olurlar.

Kuş yavruları kadar da olsa insaf sahibi olup annelerinizi üzmejin.

Kutup Ayısının İzdirabı

Ben bir kutup ayısıyım. İnsanlığın hırsı yüzünden yaşam alanlarımız yok oluyor, kutuplar eriyor. Biz aç ve evsiz kalıyoruz siz insanlar yüzünden. Doymak bilmeyen gözünüz, köreltemediğiniz gereksiz ihtiyaçlarınız, bitmeyen bencilliğiniz yüzünden bizim soyumuz tükeniyor.

Duyun dünya bizi! Biz ölüyoruz, yok oluyoruz. Bu gezegen sadece sizin eviniz değil, zaten bir tek sizin eviniz olsa biz bu dünyaya gelmezdik çünkü biz sizler gibi değiliz, sizler kadar acımasız ve şiddet içeren canlılar değiliz. Aynı durumda sizler olsaydınız, soyunuz tehdit altında olsaydı yardım ederdik.

Ne olur çekin artık ellerinizi doğadan, hepimizin yaşanabilir bir dünyaya ihtiyacı var.

Muhteşem Doğa

Köydeki minik kulübemden dışarı çıktım. Upuzun dağların etekleri rengârenk çiçeklerle ve yemyeşil ağaçlarla kaplıydı.

İlerlerken masmavi şırl şırl akan bir dere gördüm. İçinde balıklar yüzüyordu. Bir tebessümle etrafıma bakınıyordum. Yapraklar sararmış ve kuruydu. Kuşların cik cik ötüşü beni mutlu eden nedenlerden biriydi. Sonra birden yağmur bastırdı ve ılık bir rüzgâr esmeye başladı. Kurumuş yaprakların hıştırtısı beni benden alıyordu. Şemsiyemi açtım ve yağmur kokusunu içime çeke çeke ilerlemeye devam ettim.

Doğanın muhteşemliği büyülemişti beni âdeta. Gerçi kimi büyülemez bu muhteşemlik?

Önüme pamuk gibi bembeyaz, yumuşak bir tavşan çıktı. Çok tatlıydı. Onu severek yoluma devam ettim. Gün ilerledikçe yavaş yavaş yağın yağmur sağanağa, ılık ılık esen rüzgâr kendini soğuk bir havaya bıraktı. Hiç eve gidesim yoktu.

Ama artık koştura koştura minik kulübeme gitmem gerekti. Bu küçücük dolaşma içime bir huzur verdi.

Hayvan Sevgisi

Hayvan sevgisi deyince aklımıza bir hayvanın başını okşamak, ona sahiplik etmek gelir çoğumuzun. Oysaki hayvanın başını okşamakla güven veremezsin. O hayvanı sahiplenerek kendinden bir parça haline getirmelisin, en azından getiremesen bile buna çalışabilirsin. Nasıl mı?

Önce hayvanı sahiplenirsin. Sonra ona su verirsin; yemek verirsin, genel ihtiyaçlarını karşılırsın. Ona sevgini hiç ihmal etmezsin, barınağını temizlersin; onunla vakit geçirir, ona sevgini gösterir; kendine güvendirirsin.

Aranızda hayvan besleyen varsa bilirsiniz, bir hayvanı gerçekten çok seviyorsan en ufak bir şey olsa üzülürsün.

Tavsiyem hayvan beslemeye kalkmadan önce bir araştırmaktır. Eğer hayvanınız hakkında her şeyi bilerseniz, hayvanınızın yaptığı doğal şeylere telâş etmezsiniz.

Kuşların kaşınma nedenleri üçe ayrılır: Ya bitlenmiştir, pirenmiştir ya da sahibinin onunla vakit geçirmemesi nedeniyle stres yapmıştır. Eğer streslendiyse bir süre sonra bu stresten dolayı intihar ederler. Senede iki defa tüy dökerler, temiz tüyler oluşsun diye. Gaga taşı ısırıp dururlar, o gaga taşı kuşun gagasının güçlenmesini sağlar. Kuyruklarına asla dokundurmazlar, ötmeye başlarlar.

En çok sevdiğim hareketlerinden biri ise omzundayken sana hiçbir şey yedirip içirtmezler. Su içersin, bardakta yıkanmaya başlar; her yerini sıvılsıklam eder, bunu yapma sebepleri suyu çok sevmeleridir.

Her hayvanın kendine has özellikleri vardır, beslemek için önce hayvanları tanımak gerekir.

Bariş

*Kuşlar özeldir, güzeldir,
Rengârenk tüyleri,
Muhteşem sesleri,
Barişi anlatıyor.*

*Deniz özeldir, güzeldir,
Yosun kokusu ve
Kesilmez dalgaları,
Barişi anlatıyor.*

*Balıklar özeldir, güzeldir,
Çeşit çeşit renkleri,
Türleri, cinsleri,
Barişi anlatıyor.*

*Fatih öğretmen özeldir, güzeldir,
O kocaman göbeği,
Muhteşem samimiyeti,
Barişi anlatıyor.*

*Bariş her ülkeye lazım,
Her insanın hakkı,
Bariş her yerdedir,
Ama insanlar barişi yok etmekte!*

Kasabamı Seviyorum

Bu kasaba bir harika. Burası Muğla'nın Ortaca ilçesine bağlı küçük bir sahil kasabası. Yalnız kalmak için hep buraya geliyorum.

İnsanları, doğası, hangi yönünü saysam? Hepsi harika... Buraya geldiğimde sorduğum ilk soru insanlarla iyi anlaşabilecek miyim ve hırsızlık var mı soruları oldu? Bu soruların cevabına kısa zamanda ulaştım. Hemen kendime bir ev tuttum. Daha sonra evi satın aldım. Deniz manzaralı harika bir evdi. Her gün balkonuma çıkıp köpüklü kahve mi içiyordum. Bu güzel kasabanın insanlarını izlemeyi çok seviyordum.

Geçen gün pazara gitmiştim. Elma alacaktım. Elma var mı, diye sordum. Üç pazarcı birden buyurun, dedi. Bir tanesinden aldım. Diğerleri benden almadı diye kavga etmedi. Bir dahakine de bize gelin, dediler. Tamam, dedim. Kavgasız gürültüsüz harika bir kasaba burası.

Dün de bir yürüyüş yapayım, dedim. Evimin karşısındaki ormanlık yürüyüş alanına gittim. Yürürken tertemiz havayı içime çekerken bir yandan da kuş civıltılarını dinledim. Asıl mutluluk buydu. Artık hep bu küçük sahil kasabasında yaşamaya karar verdim. Bir kasabayı nasıl böyle güzel yapmışlar diye hep düşündüm.

Küçük cennetime sizleri de beklerim.

Kedinin Özlemi

Ben Sinop'un Gerze ilçesinde yaşayan gri renkli, beyaz benekli, minik bir kediyim. Adım Duman. Sahibimin adı da Hatun.

Evimizin dışı sarı renkli, perdeleri ise mavi renkliydi. Evimizin bahçesi yemyeşildi hatta bahçemizde dut ve kiraz ağaçları da vardı. Giriş taşlıktı ve kapı da tahtandı. Pek sağlam değildi de. Girince sağda merdiven ve hemen karşıda salon vardı yani oturma odası. Oturma odasında bir şömine ve eski koltuklar vardı.

Ben zamanımı şöminenin kenarında ve küllerin içinde yuvarlanarak geçirirdim. Ha! Bir de neredeyse bütün her yerde dantel vardı. Koltuk üstünde, televizyonların üstünde ve küçük sehparın bile üstünde. Bunlar sürekli benim patime dolanıyor ve bana zarar veriyordu. Yoksa desenleri çok güzeldi. Yatak odası ise fazla süslü değildi; içeride yatak, dolap ve benzeri şeyler vardı. Merdivenden çıkınca üst katta tuvalet vardı, orası eskiydi. Mutfaktan sürekli mis gibi yiyeceklerin kokusu gelirdi çünkü sahibimin annesi sürekli enfes yemekler yapardı. Hatta bana da en sevdiğim yiyeceği yapardı zaman zaman.

Her yerden çocukların oyun sesleri gelirdi, çocuk sesi duymadan gün geçmezdi. Çocuklar okuldan eve geldi mi başlardı gürültü ama kimse bundan şikâyet etmezdi.

Televizyonlar siyah beyazdı. Bizim mahallede televiz-

yonu ilk biz almıştık, evimize geldiği gün onu görmek için bir sürü insan gelmişti eve. Ben ne olduğunu anlamamıştım bile. Kıyafetler ise renkli renkliydi. İspanyol paça ve kemer takmak çok modaydı.

Keşke o zamanlara geri gidebilsem, o zamanları hiçbir zamana değişmem. O zamanlar çok çok güzeldi. Çocuklar benimle oynamayı severdi. Çocuklar en çok yakan top, ebelemece ve futbol oynarlardı. Ben de kaldırımın kenarına yatar, onları seyrederdim.

Hey gidi günler hey! Şimdi her şey çok değişti. O günleri çok özliyorum.

Deniz ve Kuşlar

*Denizin üstünde uçarlar her gün,
Ufuklara ererler,
Balık tutar, eğlenirler,
Deniz sanki onlara merhaba, der.*

*Zaman geçtikçe kurur deniz,
Petrol, atık döktükçe ölür balıklar,
Ölür deniz,
Deniz bana derdini anlatır sanki.*

*Çeşit çeşit balıklar,
Eğleniyor martılar,
Sanki gülümsüyorlar bize.
Uçuyorlar göklerde.*

*Eğleniyorlar bütün gün,
Zaman geçtikçe,
Denizde gemiler, balıklar,
Onlara merhaba, diyor.*

*Uçar göklerde kuşlar,
Denizdeki balıklar,
Gemilerdeki ağlar,
Denize merhaba diyor.*

Kurnaz ve Katkat

Kurnaz tilki yolda murıldana murıldana yürüyormuş. Çünkü aklında kötü insanlar varmış. İnsanların ne kadar acımasız olduğunu düşünüyormuş o sırada. Katkat ağaca rastlamış. Hemen aklındaki soruyu soruvermiş:

- *İnsanlar çok kötü değil mi? Katkat ağaç:*

- *Birçoğu kötü ama bazıları iyi. Mesela beni diken kişi çok iyiydi ve çevresini korurdu.*

Kurnaz tilki:

- *Benden bile kötüler. Ben en kötü tavuk çalarım. Onlar her türlü kötülüğü yapar. Katkat ağaç:*

- *Bir şey yapamam. Onlar her türlü iyiliği yapabilir.*

Kurnaz tilki:

- *Onlar orman yakar, ağaç keser, hayvanlara eziyet eder ve kendi türlerini bile öldürür.*

Katkat ağaç:

- *Doğru diyorsun, herkes iyi olsa dünya daha temiz, daha iyi, daha adaletli olurdu. Böyle güzel değil.*

Kurnaz tilki:

- *Sözde evlerini temiz tutuyorlarmış. Anlamadığım doğa bizim evimiz değil mi niye temiz tutmuyorlar?*

Bu sorunun karşısında ikisi birden “Doğa bizim her şeyimiz, onu koruyun.” diye haykırdılar.

Mutluluk Küçük Şeylerde Gizlidir

Mutluluk. Nedir mutluluk? Sevindiren bir olay, toprağa düşen ilk cemre, iyi bir haber, bir hediye.

Hayatta küçük şeyler bile mutlu eder insanı. Eğer sevdiğiniz birindense armağan, minik bir küpe bile olsa o size kocaman gibi gelir. Mutlu eder, sevindirir.

Bir düşünün. Sokak hayvanları mesela. Bu karda, kışta, ayazda çok üşüyorlar. Oysa biz sıcacık evlerimizde oturuyoruz. Onlara bir kap yemek koysak mutlu olmazlar mı?

Sadece hayvanlar değil, sokakta yaşayan insanlar da var. Savaştan kaçan, durumu olmayan, evden atılan... Onlar üşümüyor mu? Onlar acıkmıyor mu? Küçük bir ekmek parçasına muhtaç değil mi? Onlar mutlu olmayı hak etmiyor mu? Tabi ki de hak ediyor.

Sadece onlar değil. Herkes mutlu olmayı hak ediyor. Herkesin hakkı sonuçta mutlu olmak. Ama bazı insanlar mutlu olmadığı için başkalarını suçluyor. Aslında o kendi problemi. Mutluluğun zor bulunduğunu sanıyor. Aslında öyle değil. Mutluluğu kendi bulamıyor.

Mutluluk aslında o kadar kolay bulunur ki. Bulması kolay ama kazanılması zor. O da isteyene kolay. Zaten mutluluğu bulmamız, mutlu olmamız önemli. Üzülsek de mutlu olmalıyız. Küçük şeyler üzmemeli bizi. “Üzülse de ağlama, mutlu ol, gül.” diye uyarılırız.

Başta dediğim gibi sonuçta mutluluk küçük şeylerde gizlidir.

Bakmak Görmek

Bakmak ve görmek kavramları aynıymış gibi düşünül-seler de aslında birbirinden çok farklılar. Sürekli bakıyo-ruz fakat göremiyoruz. Eğer her baktığımızda gerçekten görebilseydik bu kadar karamsar olmaz, sıkıntıdan lmez, mutlu olabilecek bir şeyler bulabilirdik.

Bir ekmek kırıntısının dilinden anlatırsak ekmek kı-rıntısı şöyle der: "Evet, beni bir ekmek kırıntısı diye dik-kate almıyorsunuz ama bir Afrikalı için koca bir breğim ben."

Birçok insan için bir damlacık suyun bile deniz kadar önemi varken biz denizi bile bir damlacık suya dönüştürü-yoruz. Bu doğru değil. Mutluluk küçük şeylerde gizlidir, küçük şeylerin dahi değeri bilinmelidir.

Çizgi Film ve Hayal Gücü

Çocukların hayal güçleri çok geniştir. Biz yetişkin insanlar, kendi beynimiz ile çocukların kurdukları hayallerin bir tanesini bile yapamayız.

Çizgi filmler, çocukların hayal atmosferini daha da genişletir. Ama genellikle çizgi film izleyen çocukların kurdukları hayaller, gerçekleşmesi pek de mümkün olmayan hayallerdir.

Aslında hayallerin kurulma amacı çizgi filmlerden alınan tuhaf figürlerdir. Ne demiş Haim Jinott: "Çocuklar donmamış beton gibidir, üzerlerine ne düşerse iz bırakır." Yani çocuklar yaşadıkları, duydukları veya gördükleri tüm olayları bilinçaltılarında gizli tutarlar.

Çocuklar hayal kurarak ilerler ve büyürler. Ne demişler: "Çocukların eğer hayalleri ve bir amaçları yoksa geleceğe adım atamazlar."

Kuşlar

Kuşlar denince aklıma özgürlük ve barış gelir, o küçük bedenlerinde büyük sevgi taşıyan kuşlar bu kirli dünya için fazlaca temizlerdir.

Kuşların güzelliği sonsuz denizin üstünde, masmavi gökyüzünde hür bir şekilde barışa doğru kanat çırpmalarındadır ama biz insanlar o kadar benciliz ki bu dünyada barışın, özgürlüğün simgesi olan kuşları alıp bir kafesin içine kapatıyoruz.

Sanıyoruz ki dünya sadece biz insanlara ait. Herhangi bir canlı bizi alıp kafese kapatsa özgürlüğümüzden alıkoysa neler düşünürüz, nasıl yaşarız? Yaşayamayız.

Ne yazık ki bu dünyada insandan daha bencil bir canlı yok.

Ah Bu İnsanlar

Bir köpek gözüyle bakmak istiyorum bugün hayata. Bir köpeğin gözünden insanların davranışları.

İnsanlar bize eziyet ediyorlar. Taş fırlatıyorlar mesela. Özellikle çocuklar beni sevmek isterlerken boğuluyorum. Bana, biz hayvanlara kötüyümüşüz gibi bakıyorlar fakat biz kötü canlılar değiliz.

Bizi anlayan çok az sayıda insan var. Bize sadece onlar iyi davranıyor. Bazı anlayışsızlar bizi kızdırıyor, ondan sonra biz kötü oluyoruz. Onlara zarar vermek zorunda bırakıyorlar bizi.

Biz ne yapalım zarar vermesinler bize, biz de onlara zarar vermeyelim. Bizi kovalıyorlar, bize taş atıyorlar, bizim canımızı yakıyorlar.

Hayvanlara saygı gösterseler, onların da bir canlı olduğunu düşünseler her şey tamam olacak aslında. Söyleyeceğim tek söz: "Ah bu insanlar!"

Kedi Kokpo

Ben Kokpo. Ben bir ev kedisiyim ve bu benim hayatım.

Günlük işlerim insanlara benziyor. Uyumak, mama, lavabo, banyo. Aslında benim gerçek adım Bobo. Ama bu ismimi sevmediğimden gizlice "Hayvanlar Mahkemesinde" değiştirdim. Tabi sahiplerim bilmiyor.

Evin ablası Aslı beni sosyal medyada fenomen yaptı. Aldığım beğeniler bir dünya kadar. Benimle en çok eğlenip oynayan, zaman geçiren, en küçük kardeş Ece. O bana top atıyor, ben ona. Çok keyifli geçiyor.

Sokağa çıkmam tam bir kabus. Çünkü üstüme üstüme "Ay tatlıs, ay tontış!" diyen bir grup insan geliyor. Sizin de başınıza gelse anlarsınız.

Ben üniversite mezunuyum. Kedi doktoru olacaktım. Barınağa atıldım. O günden bu güne hayatım değişti.

Üniversitede arkadaşlarım vardı. Hepsi bu insanlar yüzünden kayıp gitti patilerimden. Şimdi sadece komşumuz köpek Tobi var. O da benim gibi dertli. Beraber dertleşiyoruz.

Benim hayatımdan kesitlerdi bunlar. Kedi değilsiniz ki üzüntülerimi, acı tatlı olaylarımı bilin, paylaşın. Siz kedi veya köpek değilsiniz, siz insansınız.

Yüzen Balık

Küçük bir balık olan ben; denizin en diplerinde süzülüyordum, denizde oluşan dalgalar sanki bir salıncak gibi beni sallıyordu. Yüze yüze küçük bir sahil kasabasının yakınlıklarına geldim, karnum bayağı acıkmıştı. Bir sürü insan vardı, hepsinin amacı da balık tutmaktı fakat hiçbiri amacına ulaşmamış gibi görünüyordu. Çünkü tüm balıklar uyanıktı, sadece oltadan yemi alıp denizin yükselmesiyle kaçıyorlardı.

Benim sırım gelmişti, şimdi bir oltadan da ben yem kaçıracaktım. Bu sahil kasabasına ilk gelişim değildi, burada yaşayan insanların çoğunu tanıyordum. Ama bugün farklı biri vardı bu balıkçılar arasında. Amatör biri gibi görünüyordu ve bu benim işimi daha kolaylaştırıyordu, üstelik yemi daha bol takıyordu.

Biraz daha yaklaşınca kumral, uzun saçlı, orta boylu, spor giyinen fakat giysisinde yama olan, üstelik eşofmanı delik olan akıllı ama bir o kadar da sakar biri olduğunu fark ettim. Kancaya biraz daha yaklaştım ve yemi aldığım gibi uzaklaştım. Arkamda bıraktığım küçük amatör çocuk bakakaldı. Ne yapabiliirdim? Uyanık olsaymış.

Sahilden uzaklaştığımda yemeğimi hemen mideye indirecektim ki benden daha büyük olan palamutlar önce davrandı ve yemeğimi aldılar. Böylece ben de denizde uyanık olunması gerektiğini bir kez daha yaşadım.

Denizde sadece yemek konusunda değil her konuda uyanık olmak gerekir. Bazen deniz dalgalı ve kızgın olur, bazen de tatlı sulara yakın bölümleri vazgeçilmez olur.

İşte biz balıkların günü kocaman denizde böyle geçer.

Kesişen Duygular

Günlerden bir gün; bu kargaşalı dünyadan sıkılıp, kendimi doğaya atmak istedim. Dolanırken çok üzgün birini gördüm. Yanınıza oturabilir miyim, dedim. Tabi, dedi üzgün bir şekilde. Hemen adını sordum patavatsız bir şekilde. Sait Faik Abasıyanık, dedi. Neden üzgün olduğunuzu sormaktan kendimi alamadım. Kuşlara üzüldüğünü, doğaya üzüldüğünü, insanların haline üzüldüğünü söylerken üzüntüsü bütün samimiyetine yansiyordu.

Bendeki durum da farksız değildi ondan. İnsanların acımasızlığıydı benim de canımı sıkan. Canımın sikkınlığıyla: “Kimi görsem elinde bir kafes buraya geliyor, kuşları yakalayıp evlerine geri dönüyor. Etrafa çöp atıyorlar. Doğanın bizim üzerimizde büyük emeği var. Kuşlar biterse, ağaçlar kurursa, nehirler, ırmaklar, göller, denizler, okyanuslar kurursa doğa tükenir; ne yapacağız, nasıl yaşayacağız?” diye söylenmekten alıkoyamadım kendimi.

Sait Faik, ben bunlara artık göz yummayacağım; insanlara neyin doğru neyin yanlış olduğunu anlatacağım, dedi.

Artık Sait Faik’le bir mücadelemiz vardı. Doğa için çok uğraştık, bize başka insanlar da katıldı. Onlarla çöp toplamaya gittik, anketler düzenledik, yazılar yazdık. Hatta Sait Faik “Son Kuşlar” adlı bir öykü bile yazdı. Şimdi kocaman bir aileyiz ve doğayı korumak adına savaş veriyoruz. Sen de bize katılmak ister misin?

Dülger Balığı

Bir gün dülger balığı Pasifik Okyanusu'nun en karanlık bölgesinde dolaşmaya çıktı fakat başına geleceklerden habersizdi. Kendine arkadaş bulup oyun oynamak istiyordu çünkü koca okyanusta tek başına çok sıkılıyordu.

Okyanusun derinliklerine indikçe kendine bir arkadaş buldu ve heyecanlı bir şekilde arkadaşı ile gezmeye başladı.

Yeni arkadaşı maceracı bir kişiliğe sahipti. Kendisini takip etmesini istedi. Dülger ilk başta emin olamadı ama takip etti ve hayatının en büyük yanlışını yaptı. Yeni arkadaşını ikisini de köpekbalıklarının çok olduğu bir yere götürdü. Dülger çok korktu ve geri dönmek istedi ancak okyanus çok karanlıktı ve tek başına yolu bilmediği için gidemezdi.

Arkadaşı köpekbalıkları gelsin diye ses çıkarmaya başladı. Dülger arkadaşını buradan gitmemiz gerek diye uyardı ama arkadaşını sadece eğleneceğiz bizi yemezler, dedi.

Yüzmeye başladılar daha karanlık daha derin ve gizemli yerlere. Köpekbalığı tam onlar karşıdan gelirken ağzını açtı, sadece susamıştı ama dülger ve arkadaşını su dönüşüne karşı koyamayıp köpekbalığına yem oldular.

Kanatlarımın Zor Günü

Bir güvercin olarak en zor günüm oldu bugün. Güneş yeni doğuyordu. Kanatlarıma şöyle güzel bir tur attırmak istiyordum ama annemden izin almam gerekiyordu.

İzin almazsam ne olur, diye kendime sordum. Ancak bu sorunun cevabını tek başıma evden çıkarsam öğrenebilirdim. Ve bunu denemek istedim. Kararımı verdim ve bir defaya mahsus annemden izin almadan dışarı çıktım.

Havanın narin kokusu burnumu gıdıklıyordu. Bir an rüzgâr savurup götürdü. İşte maceram böyle başladı.

Rüzgâr bilmediğim yerlere götürüyordu. Ardından fırtına. Bu benim için çok zor bir andı. Ne yapacağımı şaşırmıştım ki benden kat kat büyük bir kuş önüme çıkıverdi. Beni yiyeceğini sanmıştım fakat bu devasa kuşun amacı sadece bana yardım etmiş. Çok geçmeden bunu anladım. Bir kanat çırpışıyla fırtınanın içinden beni çıkarıverdi. Korku, şaşkınlık ve sevinç duygularını peş peşe, çok hızlı hissetmiştim ki bu durumu fark eden kuş, iyi misin, diye sordu. İyiyim, dedim kekeleyerek. Gülümsedi. Kısa bir süre yan yana konuşmadan uçtuk. Sonra bu devasa kuşa, bana kendinden bahseder misin, diye sordum. Ben Zümrüdü Anka kuşuyum. Rengim ateş kırmızısıdır, dedi ve tekrar gülümsedi. Seni buralarda hiç görmemiştin, dedi. Sana ne oldu, diye sorunca ben de ona başımdan geçenleri anlattım ve evime dönmem için bana yardım edip edemeyeceğini sordum. Tamam, o zaman yolu tarif et, dedi ve evimin yanında beni bıraktı. Ona teşekkür ettim.

Evime dönebildiğim için çok mutluydum. Günlüğüme macerayı kaydederken bir daha annemden izinsiz dışarı çıkmamaya karar verdim.

Şirin Kuşlar

Şu kuşlar ne acayip canlılar. Hem ötüşleri, hem renkleri, hem de uçuş şekilleri benim her zaman ilgimi çekmiştir. Bazıları uçar, bazıları uçamaz. Uçsalar da uçmasalar da çok tatlılar.

Şu tatlı penguenler. Paytak paytak yürürler. Uçamazlar ama çok şirinlerdir. Şu muhabbet kuşları da ne tatlı. Uçuyorlar, konuyorlar, eh ortalığı da biraz pisletiyorlar. Tüyleri dağılıyor. Ama içgüdülerine göre hareket ediyorlar. Onun için ne yaptıklarını bilmiyorlar.

Ya martılar. Onlara ne demeli. Benim sizden çektiğim nedir? Her arabaya baktığımda... Neyse, cümlemi tamamlayayım. Sonuçta kuş kuştur.

Bülbül ve kanaryalar ise en sevdiklerim. İkisi de harika öterler. Tavuklar gibi değiller yani. Tavuklar.

Tavukları uçamaz sanıyordum ama uçabiliyorlarmış. Ancak en iyi uçanı bile sadece 13 cm yükselebiliyormuş, çok komik değil mi? Güvercinler gibi değiller yani. Hani şu insanların meydanlarda yemledikleri kuşlar. İnsanlar meydanlarda sürekli yem veriyor onlara, ben de öyle. Çok bedavacısınız; biz parayla alalım yemleri, siz yiysin. Oldu canım! Siz de bize alın, adaletli olsun.

İşte kuşlar, türlü türlü binbir çeşidi var. Hepsi de birbirinden farklı özelliklerdeler. Hepsini çok seviyorum. Nasıl sevilmez ki iki ayaklı yaramazlar.

Kelímeler Yetmez

Deniz bakıldığı zaman sonu olmayan yerkabuğunun çukur bölümlerini dolduran, birbiriyle bağlantılı olarak yeryüzünün dörtte üçünü kaplayan tuzlu su kütesidir. Tabi deniz yeryüzünde sadece su birikintisi değil, huzur birikintisidir. Gökyüzü insanlar için ne ise deniz de odur. Çünkü ikisi de mavidir. Tek farkı biri deniz, biri de gökyüzüdür.

Deniz o kadar geniş duygular yaratır ki insanda bu duyguları nesnelleştiremeye kelimeler yetmez.

Sabahattin Ali

*Başın öne eğilmesin
Aldırma gönül aldırma
Ağladığın duyulmasın
Aldırma gönül aldırma*

Ö İsim

Bir isim söylesem bilmezsiniz. Yattığı hapishaneyi söylesem bilirim, dersiniz. Yaşadığı zorlukları anlatsam gözyaşlarınız sel olur. Bir eserinin adını söylesem hatırlarsınız. Ama neden o kişinin adını öğrenmediniz de bu yazıyı okuyorsunuz. Söyleyeyim mi? Adını bile bilmediğiniz ama hakkında birçok bilgiye sahip olduğunuz o adam Sabahattin Ali. Türk edebiyatına öncülük eden yazarlardan birisi olmuştur o. Birçok başarılı eserlere de imza atmıştır. Kürk Mantolu Madonna, Kuyucaklı Yusuf, İçimizdeki Şeytan gibi daha birçok esere sahiplik etmiştir.

Çocukluğunda badireler atlatıp bugünlere kadar gelmeyi başararak, bizlere çok dayanıklı bir insan olduğunu da göstermiştir. O ki hikâyelerinde bile olsa Yusuf 'u yetim bırakmayan bir insandır. O ki denizde bir dalga olsa en uzun boylu dalgadır. Bir lider gibi. Aynı Türk edebiyatına öncülük eden yazarlardan birisi olması gibi. Gökyüzündeki büyük yıldız küçük yıldızdan üstün görmeyen 2 Nisan 1948'de bir yıldız olup göklere yerleşmiştir.

Değirmen'in Eleştirisi

"Dünyada irademi bütün şiddetiyle kullandığım bir tek alan vardır: Yazı yazmak.

"İnsan başkalarına yardım ettiği, başkalarını sevdiği kadar yükselir. Dünyada hayatın bir tek manası varsa o da sevmektir." Sabahattin Ali

Cumhuriyet Dönemi Edebiyatı'nın önde gelen öykü ve roman yazarlarından biri olan Sabahattin Ali; köy, kasaba ve kent gerçeklerini ilk defa toplumcu, gerçekçi ve gözlemci bir anlayışla eserlerinde yansıtmıştır. O'na göre edebiyatın amacı insanlarda daha iyiye daha güzele yükselmek arzusu uyandırmak olmalıdır. Roman ve hikâyelerinin teması köy, kasaba, kent insanların gündelik yaşamıyla yakından ilgilidir. O, romanlarındaki insanların bireysel yaşamlarının ardındaki toplumsal sorunlarla ilgilenmektedir. Okuyucuyu bu sorunlar üzerinde düşünmeye yöneltir.

Sizlere yazarın "Değirmen" adlı öyküsünden bahsetmek istiyorum. Öykü, dönem ve özellik olarak Sabahattin Ali'nin ilk dönem öykülerinden. 1929 yılında yazılmış. Bir çingenenin aşkı anlatılıyor burada. Atmaca adında güzel klarnet çalan bu çingeneye gittiği her yerde kızlar âşık oluyor. O, kimseyle ilgilenmiyor, ama gittiği bir köyde değirmencinin kızına tutuluyor. Kızın duyguları da karşılıklı. Ancak küçükken sağ kolunu değirmenin çarklarından birine kaptırmış. Değirmencinin sakat kızı, durumundan dolayı bu yakışıklı çingenenin sevgisine karşılık vermek istemiyor. Çingene bunu mesele etmediğini söylese de kızı ikna edemez. Atmaca, bu işe bir

*çare bulmak niyetindedir. Bir akşam değirmende klar-
net çalacağını söyleyip bütün köyü davet eder. Herkes
gelir. Klarnetinin sesi ile herkesi kendine hayran bırakır.
Atmaca klarneti bir köşeye fırlatır, değirmenin çarkları-
na gider. Bilerek sağ kolunu değirmene kaptırır. Böyle-
ce sevdiği kızla eşitlenmiş olur.*

*Sabahattin Ali bu hikâyeyi "Sevgili bir vücutta bu-
lunmayan bir şeyi kendisinde taşımaya tahammül ede-
meyerek onu koparıp atabilmek, işte adaşım, yalnız bu
sevmektir." diye noktalar.*

*Öykünün girişi de çok romantik ve şiirsel. Önce bir
su değirmenini betimler. Sonra aşkı.*

*"Sen aşkın ne olduğunu bilir misin adaşım, sen hiç
sevdim mi?"*

*Yahut sevgilin seni sevmiyordu. O zaman ne yaptın?
Geceleri ağladın mı? Ona sararmış yüzünü göstermek
için geçeceği yolda bekledin, ona uzun ve acındırıcı
mektuplar yazdın değil mi?"*

*Aşk sana bunları yaptırabilir mi? İşte o zaman sana
seviyorsun, derim.*

*Sen sevgiline ne verebilirsin sanki? Kalbini mi?
Pekâlâ, ikincisine? Gene mi o? Üçüncü ve dördüncüye
de mi o? Atma be adaşım, kaç tane kalbin var senin?..
Hem biliyor musun, bu aptalca bir laftır: Kalbin olduğu
yerde duruyor ve sen onu filana veya falana veriyorsun.
Göğsünü yararak o eti oradan çıkarır ve sevgilinin önü-
ne atarsan o zaman kalbini vermiş olursun.*

*Siz sevemezsiniz adaşım, siz şehirde yaşayanlar
ve köyde yaşayanlar; siz, birisine itaat eden ve birisi-
ne emredenler; siz, birisinden korkan ve birisini tehdit
edenler. Siz sevemezsiniz. Sevmeyi yalnız bizler biliriz,
biz çingeneler."*

*Sonra da "Dinle adaşım, sana bir çingenenin aşkını
anlatayım." diyerek yukarıdaki hikâyeyi anlatıyor.*

Öykü ve öykünün anlatımını başarılı buluyorum. Olayın anlatımının üçüncü kişinin ağzından yapılması beni rahatsız etmedi. "Adaşım" hitabıyla "Çergibaşı"nın anlattığı bu müthiş aşk hikâyesinde Klarnetçi Atmaca ve değirmencinin kızının aşkından çok; aşkı uğruna her şeyi göze alabilmeyi göze alan Atmaca'nın hikâyesini öğreniyoruz. Öykünün sonundaki "patlayan tüfek" etkisi veren final sahnesi, Atmaca - değirmencinin kızı aşkının önüne geçiyor. Anlatıcının bu aşkı ifade eden sözlerinden birisinde:

"Tavuslara, sülünlere bakmaya tenezzül etmeyen yabani kuş, kanadı kırık bir çulluğun şikâri oldu." Öykünün devamında Atmaca'nın gözü kara karakteri son derece etkili anlatılmış. Atmaca'nın konuşmalarından:

"Bana kolunun yerine kalbini veriyorsun." dedim. "Bir kalp bir koldan daha mı az değerlidir?" anlatımları çok kıymetli.

"Değirmen" insanların hafızalarından silinmeyecek bir öykü. Yazar seslerden çok yararlanmış.

"Değirmenin sıçrayarak dönen kayışları, gıcırdayan çarkları, rüzgâr gibi uğuldayan sular. Âdeta bir cehennem tasviri bu. Gürültüden, uğultudan insanın bırakın konuşmayı, düşünmeye bile gücünün kalmayacağı bir cehennem.

Bu cehennem karşısında Atmaca var: "Klarneti çalarken, havayı ciğerlerinden değil, doğrudan doğruya yüreğinden veren Atmaca."

Öykünün en başarılı yanının aslında anlatım biçimi olduğunu düşünüyorum. Öyküsünü sahnede tek kişilik bir oyun sergilemiş gibi anlatıyor Sabahattin Ali. Hiç konuşmayacak olan bir dinleyiciye anlatıyor. Böylece uyanık kalmasını sağlıyor okuyucunun.

Sabahattin Ali'nin diliyle kurduğu dünya bizi hemen içine çekiyor. Eserleri filmlere de konu olan yazarımızı mutlaka okumanızı öneririm.

Zorluklar Dünyası

Eserlerinde yoksul ailelerin geçimini nasıl sağladığını, işte çalışırken nelerle uğraştığını, bunların hepsini gözlemleyerek ve göz önünde bulundurarak bizlere bir kitap olarak sunan yazarımız, Sabahattin Ali.

Adaletsizliğe karşı koymaya çalışan, hep dürüstlükten yana olan bir yazarımız. Dürüstlük ve adaletsizliğin nelere yol açtığını iyi bilen birisi Sabahattin Ali.

1948 yılında yaşama gözlerini kapatan Sabahattin Ali bir cinayet sonucu hayatını kaybetmiştir. Sabahattin Ali'nin kızı Filiz Ali bu cinayeti hala merak ediyor ama elinde bir kanıtı yok. Mezarı bile belli olmayan birisi Sabahattin Ali.

İçi hep acılarla dolu olduğunu söylüyor Filiz Ali. Kızı onbir yaşındayken hayatını kaybetmiş bir baba Sabahattin Ali.

Sabahattin Ali hayatını kaybetmeden önce eserinden birisinde "Kızım Filiz üzülmesin." demiştir. Sabahattin Ali'nin bu cümleleri kızı Filiz Ali'yi ayakta tutmayı başarmıştır.

Kuyucaklı Yusuf

Sabahattin Ali'nin bu kitabında masumluk, sadelik, saflık, bazen de kin ve nefret bir arada yer alır.

Kitabın başkahramanı olan Yusuf kimsesiz ve fakir bir halk çocuğudur. Küçükken ailesini kaybettiğinden sert, haşin, insanlara çok güvenmeyen, cesur bir kişiliktir ve Muazzez'i sever. Muazzez ise kaymakamın kızıdır. Kendi halinde, sade bir kişidir. Muazzez'in babası olan kaymakam, ailesine düşkün, samimi, babayiğit ve merhametlidir.

Romanda olmazsa romanın anlamsızlaşacağı bir de kötü kadın Şahende Hanım vardır. Romanda kötülüğü simgeleyen Şahende Hanım kaymakamın karısıdır. Kin, nefret dolu ve ahlâksız bir kadındır.

Kasabanın külhanbeyi Şakir, her dediğini yaptıran, kabadayı, ahlâksız biridir.

Yusuf, Kuyucak'ta doğmuştur. Bir gün köyü haydutlar basar ve Yusuf'un ailesini öldürür. Tek başına kalan Yusuf'a acıyan kaymakam onu evlatlık edinir.

Günümüz insanları kimsesizleri gören ancak onlara kucak açmayı aklından bile geçirmeyen kişilerle doludur. Yani bu kadar kalplerimiz katılaşmıştır. Daha romanın başından bile çıkaracak ne çok ders, imtihan var. Oysaki şu dünyada insanlar başkalarının kusurlarını didik didik araştırırlar ama bir de dönüp kendilerine bakmayı akıllarından bile geçirmezler.

Sanatçılar romanlarının çoğunda insanların kusurlarını ele almamış mıdır? İnsanların okuyup bir ders çıkarmaları için yazmamış mıdır?

Romanlarda, hikâyelerde veya makalelerde önce doğallık ve gerçekten yaşanmışlık gerekir. Böyle olmalıdır ki insanlar okudukça bir değil bin şey öğrensin, okusun ki hatalarından ders çıkarsın. Okusun ki gerçek yüzünü anlasın. Ve okusun ki yazma sanatı ölmesin.

Sabahattin Ali'nin İzleri

Topluma toplumsal yaşamı anlatan, topluma toplumu öğreten Sabahattin Ali yazılarıyla tüm dünyayı kendine hayran bırakmıştır. Sadece toplumsal yaşamı değil aşkı da anlatmıştır. Kuyucaklı Yusufuyla, Kürk Mantolu Madonna'sıyla aşkı en efsane haliyle anlatan Sabahattin Ali insanlara aslında yine toplumsal gönderme yapmıştır. Aşk hikâyesinin yanında toplumsal sorunlara, sonuçlara değinmiştir. İçimizdeki Şeytan adlı kitabı da buna örnektir.

Romanlarının yanında bestelenmiş şiirleri de vardır. "Aldırma Gönül, Ley Lim Ley ve Dağlar Dağlar."

İyi insanların kötü yanlarını anlattığı kitaplarında insanlarla ilgili bize bilmediğimiz bilgiler vermektedir. İnsanların, insanlık duygusu bulunmayan kalplerine insanlık yükleyen kitapları o kadar çok beğenilmiş ki sadece Türkiye'de değil yurtdışında da çevirileri okunmuştur. Bahsettiğim Kürk Mantolu Madonna adlı eser 2016 yılında 1.000.000 okuma sayısına ulaşmıştır. En çok okunan kitaplar listesinde 3. sıradadır.

Kürk Mantolu Madonna'nın konusu şöyledir: Raif adlı bir adamın Berlin'e gitmesi ve bir sanat galerisinde Maria Puder adlı bir sanatçıyla tanışmasıyla başlar roman. Ardından Raif Bey ile Maria Puder arkadaş olurlar. Raif Bey babası ölünce geri döner ve Maria ile mektuplaşırlar. Maria'nın mektupları kesilince Raif Bey bir şey yapmaz. Aksine sevmediği bir kadınla evlenir. Maria'nın akrabasından öldüğü haberini alır. Ve bir gerçeği öğrenir. Maria ve Raif Beyin kızları olmuştur. Ve Maria bir hafta sonra komaya girerek ölmüştür.

Acıklı bir aşk romanı olan Kürk Mantolu Madonna içeriğinden dolayı çok okunmuştur. İşte bu kıymetli yazar 1948 yılında hain bir suikasttan dolayı hayata veda etmiştir.

O Gerçekler

O gerçekler vardı sadece. Yaşanmış gerçekler. Yaşanması istenilen ya da istenmeyen ama yaşanmış gerçekler.

Almanya insanın hayatını nasıl da değiştiriyor, deyip Almanya'ya gitmek istemiştir.

İnsanı sevmiştir o. İnsanı insan olduğu için sevmiştir. Yunus Emre'nin "Yaratılanı severiz, yaratandan ötürü." sözüne nail olmuş usta bir yazardır.

"Kendini yurtdışına kaçırması için bir Bulgar ile anlaşmış fakat o Bulgar anlaşmayı bozmuş ve Bulgaristan sınırında yurt dışına kaçmak isteyen Sabahattin Ali'yi öldürmüştür." diye anlatıyoruz Sebahattin Ali ile ilgili. Peki, doğruluğunu ne kadar düşündük? Sorarım sizlere.

Şimdi bir sürü öğrenci Sebahattin Ali ile ilgili yazı yazdı. Ve emin olun hiçbiri Sebahattin Ali'yi eleştirmede. Ben eleştiriyorum. Nedir bu yurt dışı aşkı? Neden yurtdışına kaçmak ister insan. Her ne olursa olsun vatan terkedilir mi? Usta bir yazarın anlam veremediğim bir çıkmazı bu.

Aldırma Gönül

Sevgili Sabahattin Ali;

Bir pazar sabahı Sinop'a cezaevine seni ziyarete gelmiştim, hatırlar mısın? Sordum sana nasıl bir yazma aşkıdır bu diye. Gözlerin doldu, iki damla yaş süzüldü gözlerinden. Meğer mutlu olmuşsun beni hatırlayan kalmış diye. O zaman anlatmıştın ya bana "Aldırma Gönül"ü nasıl yazdığını.

Kelimeler o anın verdiği bir kıvılcım ateşiyle nasıl da sıralanmış kâğıda. Aslında içinde hiç de mutsuz, umutsuz değilmişsin. Sadece dışarıdan solgun, yılların tükettiği bir insan gibi görünüyormuşsun ama içinde fırtınalar kopuyormuş, o an onu anlamışsın, yüreğindeki o ateş kıvılcımı birden bir alev topuna dönüşmüş, anlamamışsın. Yazdıkça yazmışsın. Kendine hâkim olmamışsın ve o son mısranın sonunda kalem elinden düşmüş. Gözlerin bir anda o ilk cümleye kaymış aldırma gönül diye başlayan. Okumuşsun bütün bu eseri, kendinle gurur duymuşsun. Aldırma Gönül bittikten sonra yine içine kapanmış, yine ağlamışsın.

Madonna

Sabahattin Ali 25 Şubat 1907 tarihinde doğmuş, Türkiye'nin ileri gelen ve önemli yazarlarından. Sabahattin Ali'nin asıl mesleği öğretmenliktir. Türkiye'de ve Almanya gibi birçok yerde öğretmenlik yapmıştır. Daha sonra yaşamına yazar olarak devam eden Sabahattin Ali'nin birçok eseri vardır. Yazmaya ilk Kuyucaklı Yusuf ile başlayan Sabahattin Ali daha sonra ortaya başka eserler de çıkarmıştır ve birçok dilde çevrilip birçok ülke ve insan tarafından okunmuştur.

Ben de Sabahattin Ali'nin kitabını okuyan kişiler arasında yer alıyorum. Zaten böylesine önemli bir yazarın kitabını okumamak olmazdı.

Kürk Mantolu Madonna'yı okurken başka bir dünyada yaşadım. Hem bir aşk hikâyesi hem de toplumsal sorunları anlatan büyüleyici bir kitap. Doğrusu bütün kitapları öyle Sabahattin Ali'nin. Madonna'ya büyülenen bir Sabahattin Ali kahramanı görüyoruz. Bu kitap aşka kendini kaptırıp giden bir kişi değil, aynı zamanda topluma ve sorunlarına da duyarlı ve önemseyen bir kitap başlı başınca mükemmellikle bezeli bir kitaptır.

Babaya Özlem

Baba özlemi nedir bilir misin? Çok kötü bir şey. Bazı babalar şehit oluyor, bazıları ölüyor ve bazıları terk ediyor. En kötüsü terk etmesi. Sende o baba sevgisi varken bırakıp gidiyor.

En iyisi şehit olması. Vatani için ölüyor ama hiçbiri olmasa daha iyi.

Baba hasretinden her gün ağlayan var. Hiç kimsesi olmayanlar daha da kötü. Baban olmasa annenle kalırsın ama hiç kimsen yoksa yetimhanede kalırsın. Hem herkese baba sevgisi, baba öğüdü ve babanın kendisi lazım.

Baba direktir. Mesala kendinizi lamba olarak düşünün. Sokak lambası olmanız için armatürle sizi kapatıp direğe bağlamaları lazım. O armatür anne, direk ise baba. Direk sizi dik tutar. Baba da aynı böyle.

Baba kucak açarak sizi yumuşatır ve öğütleriyle bilgi verir. Baba olmadan bir yanı hep eksik kalır.

Kucaklayıcı Olma

Hoşgörü tüm hayatımız boyunca yanımızda olması gereken çok önemli bir unsurdur. Mesela Mevlana. Örnekle almamız gerektiğini düşünüyorum. Çok hoşgörülü bir insan.

*Sevgide güneş gibi ol,
Dostluk ve kardeşlikte akarsu gibi ol,
Hataları örtmede gece gibi ol,
Tevazuda toprak gibi ol,
Öfkede ölü gibi ol,
Her ne olursan ol,
Ya olduğun gibi görün,
Ya görüldüğün gibi ol.*

Mevlana'nın çok beğendiğim sözlerindendir bu şiir.

Peki, bu hoşgörü tam olarak ne demek? Hoşgörü, adı üstünde hoş görmek, anlayışla karşılamak. Arkadaşımız bilmeden bir hata yaptığında onun hatasını yapmamış gibi saymak. Hata yaptığını düşünüp bir daha yapmayacağına inanmak. Keşke her insan hoşgörülü olsa. Keşke diyorum ama keşkeler bir gerçek olsa...

Mevlana dedim ama Yunus Emre ve Nasreddin Hoca da hayatından hoşgörüyü hiç eksik etmemiş insanlardır.

Hoşgörü gittikçe zayıflıyor. Sanki herkes birbiriyle düşman. Çünkü ben anlaşmazlığı, kavgayı seziyorum. Oysa herkes birbiriyle kardeş gibi olsa, birbirini sevip saysa bu kavga olayları hiç olmaz. Tamam, hadi kavga ettin ama özür dilemeyi de bilmelisin. Eğer karşındaki seni hoşgörü ile karşılarsa ne mutlu sana. Ama seni özür dilemene rağmen affetmezse haklıyken haksız duruma düşebilir.

Mutlu ve barış içinde yaşamak için hoşgörülü olunmalıdır.

Baba Sevgisi

Ailemizin direği babamız. En zor zamanımızda bile sırtımızı dayayabileceğimiz birisi babamız.

Babanızın olmadığını düşünün. Kim bilir hayatımız nasıl değişirdi. Her gün üzüntü, keder, eksiklik... Ama biz şanslıyız. Her gün haberlerde görmüyor muyuz? Binlerce askerimiz şehit oluyor. Binlerce çocuğu yetim bırakıyorlar. Onların ne hissettiklerini biliyorlar ve bunu bilerek yapıyorlar. Bir düşünelim. Kendimizi o çocukların yerine koyalım. Günlerce ağlarız. Artık attığımız her adım bile bir tehlike olabilir. Onun için dikkatli olmalıyız.

Benim babam çok komik. Hep beni dinler, doğruyu anlatır, yanlışlarımı düzeltir. Hangi baba böyle değildir ki? Kendini bizim için feda eder. Hangi baba böyle yapmaz ki? Hangi baba bizim üzülmemizi ister ki?

Babamıza iyi bakalım. Çünkü acısının ne kadar büyük olduğunu bilemeyiz. Baba ne kadar sağlamsa kızı o kadar dik durur. Baba ne kadar gülerse kızı o kadar mutlu, hayat dolu olur, etrafındakilere neşe saçar. Ama ne yazık ki tüm çocuklar bu mutluluğu yaşayamıyor.

Baba sevgisi. şu ana kadar bunu okuyan kişilerin birçoğu babalığın çok önemi olmadığını, sadece ailede bir üye olduğunu düşünmüş olabilir. Ama artık babalığın önemini anlamışlardır.

Babalar da çok şanslı. Onları düşünen, seven çocukları, can pareleri var.

Babalarımız bizim her şeyimiz. Canımız, ciğerimiz. Onları hep sevmeli, üzmemeli, mutlu etmeliyiz. Olmayanları düşünmeliyiz.

Cinayetin Düşündürdükleri

Cinayet denilince her seferinde bu dünyanın ne kadar pis bir yer olduğunu hatırlıyorum. İnsanlar maddi çıkarlar için birbirlerini vuruyor, çocuklar ölüyor. Zaten bir çocuğun kanının aktığı yer nasıl temiz olabilir ki? Cinayet denilince tüylerim diken diken oluyor. Bu dünya hepimize yeter, bütün hayvanlara, bitkilere, insanlara...

Bunu bir çocuk olarak düşünebiliyorsam cinayet işleyen kişiler cinayetlere sebep olan insanlar da düşünür. Ama o insanların içinî sevgi yerine şiddet; merhamet yerine kibir ve nefret geçmiştir. Daha ne denir ki bu insanlığa.

Orhan Veli Kanık

Ağlasam, sesismi duyar mısınız mısralarımda
Dokunabilir misiniz gözyaşlarıma ellerinizle

Orhan Veli

Orhan Veli işinde ustalaşmış, bizleri kendine hayran bırakan tarzıyla akıllara kazınmış, herkes tarafından bilinen, en az bir eseri okunan, müthiş bir şairdir. Herkesten farklı olmanın harikalığını öğrenmemi sağlayan şairdir. Her daim kendine özgü adımlar atmış ve eski, bilindik şeylerden uzaklaşıp yeni zevkler ortaya çıkarmış Orhan Veli. Yaşadığı sürede birçok eser ortaya çıkarması, onu gelecek nesillere taşımakta yetmiş görüldüğü gibi.

Peki ya neden bu kadar sevildi Orhan Veli? Neden başka yazarlar değil de o? Çünkü yazılarında hep doğayı anlatmış, yaşama sevincini aktarmıştır bizlere. Onun eserlerini okurken gülümsememizi sağlayacak betimlemeler kullanmıştır. Betimlemeyi o kadar iyi ve özgün kullanıyor ki betimleme yeni bir boyut kazanıyor aslında. O an için zihnimde canlanıyor her şey. Streslerden uzaklaşıp, toz pembe hayallere dalıyorum. Hayalimdeki karakterlerin oluşmasında büyük bir rol oynuyor Orhan Veli.

Eserlerinin beğenilmesi için birçok neden var. Başta Garip akımının kurucusu olarak tanırız onu. Boşuna dememişim kendine özgü bir tavrı olduğunu. Benden önce başkaları da düşünmüş ki Garip akımı koymuş adını. Keşke her garip böyle güzel, böyle şahane olsaydı. Böylesine Orhan Veli'yi hatırlatsaydı bize.

Orhan Veli ile Tanışma

Üniversite eğitimim için İstanbul'a gelmiştim. O yıllar yazar olma hayallerim vardı, çok seviyordum okumayı, yazmayı, bazen öykü, bazen deneme, olmadı hikâye yazdığım zamanlar oluyordu.

Mahallemizde bir yazar olduğunu duyduğumda çok sevinmiştim. Hemen evinin adresini öğrenip bir kahve içmeye, yazdığı eserler hakkında bilgi almak için yola koyulmuştum.

Kapıyı tıkladım, karşımda güler yüzlü bir yazar duruyordu. Beni içeri davet etti. Ona bir sürü sorum vardı. Evet, ama önceliğim onun hakkında her şeyi bilmektir. Sordum, anlatmaya başladı.

13 Nisan 1914 yılında Beykoz'a bağlı Yalılıköyü'nde dünyaya gelmiş. 1932 yılında liseden mezun olmuş. Sonra İstanbul Edebiyat Fakültesi'ne kaydını yaptırmış. Fakat 1935 yılına kadar devam ettiği fakülteyi bitiremeden ayrılmış.

Şair diğer iki arkadaşı ile bir araya geldikten sonra üç arkadaş toplanmış ve benzer şiirler yazmaya başlamışlar. Şiirlerinde genellikle özgürlük, dalgaya alma, sıradan insanlar ve yaşama sevinci gibi konulara yer vermiş.

Şöyle Orhan Veli Kanık hayatını kısaca böyle anlatmıştı bana. Seneler sonra 36 yaşında ölen Orhan Veli'nin cenazesi 17 Kasım 1950'de Beyazıt Camii'nden kaldırılmış. Böylece bir şair daha kalplerimize gömülüp aramızdan ayrılmıştır.

Ormanda Mutluluk

Bir ormanda olduğunuzu hayal edin. Etrafınızda yemyeşil ağaçlar ve bitkiler, rengârenk kuşlar ve bir sürü bilmediğiniz şeyler. Biraz etrafı gezip, aynı zamanda etrafa bakın. çinizdeki mutluluk duygusu kemirir sizi. Biraz daha, biraz daha yürüyün, bir ağaç parçasının üstüne oturun. Kuşlar yanınıza gelir, size çeşit çeşit şarkı söylerler. Kendinizi çok mutlu hissedersiniz, aynı ilkbahar mevsimindeki gibi.

O mevsimde karlar erir, ağaçlar iek açar ve kuşlar civil civil ötmeye başlar. Hele bir de ormanda ışıl ışıl parlayan güneş ve yüzünüze hafiften rüzgâr esse, ne güzel olur değil mi? Kim böyle bir ormanda olmak istemez ki?

Tabi ki insanlar bu ormanların önemini bilmiyor ve onları bir bir kesip hepsini kâğıt yapıp, geri dönüşüme atmak yerine çöpe atıyorlar. Tamam, kullanın ama tasarruflu ve iyi değerlendirerek kullanın. Böylece hem çevreye faydanız dokunur, hem de geleceğinizi ve gelecek nesilleri kurtarmış olursunuz. Unutmayın!

Orhan Veli Şiirinde İnsan

Orhan Veli Kanık edebiyatımızda "Birinci Yeniciler" topluluğunda yer alan "Garip" akımının da temsilcisi olan şairimizdir.

Her şeyin şiire konu edileceğine inanan Orhan Veli ve arkadaşları, inançlarını şiire uygulamışlardır. Önce sıradan insanı şiirlerine konu edindiler. Balıkçılar, sucular, sokak satıcıları vb. yalın dilimizin rahatlığı içinde şiire girmiştir. "İstanbul'u Dinliyorum" şiiri buna güzel bir örnektir.

İstanbul'u dinliyorum gözlerim kapalı.
 Önce hafiften bir rüzgâr esiyor,
 Yavaş yavaş sallanıyor yapraklar ağaçlarda.
 Uzaklarda, çok uzaklarda,
 Sucuların hiç dinmeyen çingirakları.
 İstanbul'u dinliyorum gözlerim kapalı.

Konuşma dilini çok rahat kullanır şair. "Ne Kadar Güzel" şiirinde arkadaşıyla sohbet ediyor gibidir.

Çayın rengi ne kadar güzel
 Sabah sabah
 Açık havada!
 Hava ne kadar güzel!

Güzel havalar da şairin yaşama sevincini artırır. Öyle ki güneşli havalar işinden ayrılmasına neden olur.

Beni bu güzel havalar mahvetti.
 Böyle havada istifa ettim
 Evkaftaki memuriyetimden.

İkinci Dünya Savaşı'na katılmayan ve katılmış kadar etkilenen Türkiye'de, Türk şiirini bazı kalıplardan, süslü anlatımlardan kurtardı. Kısa, basit, etkili söyleyişler geliştirdi.

Özgürlüğü alabildiğine hissettik mısralarında. Bir şiirinde: "Gün olur, alır başımı giderim/Denizden yeni çıkmış, ağların kokusunda." dedi. Bir başka şiirinde de gene deniz ile hürriyetini yaşadı.

Gün doğmadan
Deniz daha bembeyazken çıkacaksın yola.
Kürekleri tutmanın şehveti avuçlarında.
Çinde bir iş görmenin saadeti.
Gideceksin.

Orhan Veli, konuşma dilinin doğallığını, sokak Türkçesini ve halk söyleyişlerini eserlerine taşımıştır. Şairin "Kitabe-i Seng-i Mezar" isimli şiirinde kullandığı "nasır" sözcüğü tartışmalara sebep olmuştur. Orhan Veli bu konuda: "Ben hayatı sadelik içinde geçmiş basit bir adamın hayatından bahsetmek istedim. Acayiplik olsun diye yazmadım şiiri." demiştir.

Orhan Veli, "Anlatamıyorum" şiirinde de insanın bazen duygularını aktarmada yaşadığı güçlüğü, kelimelerin hislerimizi ifade etmekte yetersiz kalmasını ne kadar doğal anlatmıştır.

Ağlasam sesimi duyar mısınız,
Mısralarımda;
Dokunabilir misiniz,
Göz yaşlarıma, ellerinizle?

Bilmezdim şarkıların bu kadar güzel,
Kelimelerinse kıfayetsiz olduğunu
Bu derde düşmeden önce.

Bir yer var, biliyorum;
Her şeyi söylemek mümkün;
Epeyce yaklaşmışım, duyuyorum;
Anlatamıyorum.

Orhan Veli, "Yalnızlık" şiirinde de yalnızlığın verdiği korkuyu anlatmıştır. Yalnız kimselerin yaptıkları, düştükleri hal-leri; bir insan, bir arkadaşına muhtaç olduklarını anlatmıştır. Yalnız yaşamayanların ise hiçbir zaman yalnız yaşayanları anlayamayacağını tekrar tekrar dile getirmiştir. Şiirde söylenmek istenen açıkça söylenmemiş ve okuyucuların çıkar-ması istenmiştir.

Bilmezler yalnız yaşamayanlar,
Nasıl korku verir sessizlik insana;
İnsan nasıl konuşur kendisiyle;
Nasıl koşar aynalara,
Bir cana hasret,
Bilmezler.

Bazen bir şiiri kitaplardan okumak, yolda yürürken hatırlamak veya okuyan birini dinlemek yeterli olmayabiliyor; daha fazlasını, daha da fazlasını istiyor insan. Hele bazı an-lar olur ki hayatımızda, o an şiiri duymak değil, hissetmek; şiiri okumak değil, şiir olmak istiyor insan. Böyle zamanlar için şiirlerin bestelenerek tamamen farklı bir şekilde karşımı-za çıkması da güzel oluyor. Cem Karaca'nın "Bedava Yaşı-yoruz" şiirini bestelediği gibi.

Bedava yaşıyoruz, bedava;
Hava bedava, bulut bedava;
Dere tepe bedava;
Yağmur çamur bedava;
Otomobillerin dışı,
Sinemaların kapısı,
Camekanlar bedava;
Peynir ekmek değil ama
Acı su bedava;
Kelle fiyatına hürriyet,
Esirlik bedava;
Bedava yaşıyoruz, bedava.

Orhan Veli Kanık, aradan yıllar geçse de şiirleriyle kalbimizi fethetmeye devam edecektir. Sıradan yaşamlarımızı, etrafımızda her an görebileceğimiz insanları onun doğal anlatımlarıyla yeniden, hep yeniden hissedeceğiz.

Mavi Deniz

Gittim yanına mavi denizin,
Neler yapıyorsun?
Hiçbir şey.
Ondan bu cevabı beklemiyordum.
Şaşırdım doğrusu.
Neden?
Hiç arkadaşım yok.
Olur mu öyle şey!
Balıklar, tekneler, balıkçılar...
Yetmiyor ki bana.
Benim de arkadaşım yok.
Arkadaş olalım?
Olmaz arkadaş olamayız.
Neden? Olabiliriz.
Olamayız, sen sonsuz değilsin.
Olsun ama sevgim sonsuz...

Nisa İclal AKYEL

Geldim Ağacım

Bir zamanlar gençliğimde Manolya Mahallesi'nde otururken mahallemizde bir çınar ağacı vardı. Nedense bu ağacı çok severdim. Mahalleyi de severdim. O Ayşe teyzenin yaptığı sıcacık böreğin kokusu, Çaycı Ahmet Amca'nın "Çaylarrrr!" diye bağırması, Küçük Zeliş'in oyunda kaybedince yenilgiyi hazmedemeyip ağlamasının sesi ve o çınar ağacının altında insanın daha başka bir serinlemesine doyum olmaz.

Benim mahallem böyleydi ama şimdi bir sitede yaşıyorum ve buranın Ayşe teyzesi, Ahmet amcası Küçük Zeliş'i ve en önemlisi çınar ağacı yoktu artık.

On yıl sonra gittim mahalleme ve gözlerim çınar ağacını aradı. Buldum onu, bana gülümsedi. Eve döndüğümde ise aklıma Orhan Veli Kanık'ın şiiri geldi:

Mahallemizde
Senden başka ağaç olsaydı
Seni bu kadar sevmezdim
Fakat eğer sen
Bizimle beraber
Kaydırak oynamadığını bilseydin
Seni daha çok severdim.
Güzel ağacım!
Sen kuruduğün zaman
Bizde inşallah
Başka mahalleye taşınmış oluruz.

Bir Garip Adam

Orhan Veli Kanık büyük bir Türk yazar. Kafiyeğe uymaz, serbest şiirler yazar. Şiirlerinde yaşama sevincini, denizi, özgürlüğü, yalnızlığı, kendini çokça anlatmıştır. Hayatında olumsuz olaylar hiç eksik olmamış ama buna rağmen şiir yazmaktan vazgeçmemiştir.

Bilmezler yalnız yaşamayanlar,
Nasıl korku verir sessizlik insana.
İnsan nasıl konuşur kendisiyle,
Nasıl koşar aynalara,
Bir cana hasret,
Bilmezler.

Bu şiirde yalnızlığın verdiği korkudan, yalnız insanların bir arkadaşına ihtiyacı olduğundan, yalnız olmayanların yalnızlığı anlayamadığından bizlere bahsetmiştir Orhan Veli. Kısa olmasına rağmen okurlarına çok şey anlatıyor aslında.

Orhan Veli Kanık Türk Edebiyatı'nın büyük ustalarından birisidir. Toplumda şiirleri büyük önem taşır.

Doğa

Yine dakikaları saymaktan başka bir şey gelmiyor elimden. Koca bir devir ölüyor. Kimse oturup gölgemde, bir "Oh!" çekmiyor. Aslında onları anlıyorum. Gölgemde birkaç dakikalığına bile oturabilecek kadar vakitleri yok. İş, kariyer, para... Herkes bunların boyunduruğu altında. Yemyeşil çimenlerin, masmavi gökyüzünün, kuş ötüşmelerinin, özellikle de benim gibi yüz yaşında bir çınar ağacının altında dinlenip kafa dinlemenin tadının farkında değiller. Bu gidişle de olamayacaklar gibi. Bilgisayar ekranına hipnoz olmuşçasına bakacaklar, güneşi seyretmek varken. Hayatlarını telefonla uğraşmakla geçirecekler, kitap okumak varken.

Bu durumun yok olması için tabii ki birçok çözüm yolu var. En güzel çözüm kitap okumak, kitabı hissetmek, onun kokusunu içine çekmek. Ancak kitap okuyarak anlayabilirsiniz doğanın güzelliğini, başımızı kaldırıp gökyüzünde kayan yıldızları seyretmeyi.

Orhan Veli... Belki de en iyi onun sayesinde anlarız doğayı, yaşama sevincini, kuşları, balıkları. Şiirlerinde öyle güzel anlatır ki bunları, ağızım açık kalır. Tıpkı bu şiirde olduğu gibi.

Tüyden hafif olurum böyle sabahlar
Karşı damda bir güneş parçası,
Çiminde kuş civıltıları, şarkıları;
Bağıra çağıra düşerim yollara;
Döner döner durur basım havalarda.

Sanırım ki günler hep güzel gidecek;
Her sabah böyle bahar;
Ne iş güç gelir aklıma, ne yoksulluğum.
Derim ki: "Sıkıntılar durdursun!"
Şairliğimle yetinir,
Avunurum.

Gördünüz mü? Nasıl da anlatmış içindeki bahar sevgisini. Ama biz baharı da unuttur olduk. Teknolojinin esiri olmuş, teknoloji aşılınmış bir nesiliz. Bu yüzden böyle devam edersek benim gibi birçok çınar ağaçları tarihe gömülecek. Ve yeşil renginin hasretiyle bir ömür yaşamak zorunda kalacağız.

Bir Orhan Veli Olsaydım

Orhan Veli kişilik ve karakteri ile herkesin örnek aldığı bir yazar. Ve eğer ben bir Orhan Veli olsaydım; bayrağı, baharın ilk sabahlarını umursamazlığı, başıboş gezen sıradan adamları anlatırdım.

Ben bir Orhan Veli olsaydım, zor olan ve herkese saçma gelen her şeyi kendime hobi edinirdim. Bir şeyler başarmaya çalışırken etrafımdan gelen alaycı sözlere kulak asmayıp hedefime doğru ilerlerdim. Türk şiirindeki eski yapıyı temelden kaldırmak için elimden gelen her şeyi yapıp sokaktaki adamın söyleyişini şiir diline taşırdım. Yalın bir anlatımı benimseyerek şiir dilini konuşma diline yaklaştırırdım.

Ben bir Orhan Veli olsaydım; ağladığımda sesimi mısralarımda işitmenizi, göz yaşlarıma ellerinizle dokunabilmenizi isterdim. Bir yerin var olduğunu ve ona yaklaşip onu duyduğumu ama anlatamadığımı bilmenizi isterdim.

Baharın ilk sabahlarında tüyden hafif olurum. İçimdeki kuş civıltıları ve şarkılarla bağıra çağıra yollara düşerim. Ama her günün hep bugün kadar güzel geçeceğini, her sabah böyle bahar gibi sakin ve sessiz olacağını düşünürüm. Ne iş gelir aklıma ne güç ve ne yoksulluğum. İçten içe derin sıkıntıları bir yana dursun sonra şairliğimle yetinir avunurum.

Türkün bayrağını anardım. Avuçları kanla dolu, kafası gövdemin üstünde, bacağı kolumun üstünde cansız uyuyan kardeşim. Ne ismini biliyorum ne cismini ne de günahını. Bir

ihhtimal aynı ordunun neferleriyiz. Bir ihtimal düşman, belki de tanıyoruz birbirimizi. Biz bir bayrak getirdik buraya kadar, onu da ileriye götürürler şu dünyada hepi topu iki milyar kişiyiz birbirimizi biliriz.

Ben eğer bir Orhan Veli olsaydım yazardım, okurdum bazen yanılırdım bazen de haklı çıkardım ama yılmazdım. Ne olursa olsun hedefime ulaşmayı amaçlardım.

Türk edebiyatında hem yıkıcı hem yapıcı özelliği ile bir mihenk taşı kabul edilen Orhan Veli'yi hayatımız boyunca örnek almaktan hiçbir zaman vazgeçmeyeceğiz.

Özlüyorum

Haftalardır su almayan bir çiçeğin
Suya ihtiyacı olması gibi,
Bir telefonun makinesi ile
Enerji toplaması gibi,
Bir mısırın hasat vaktini
Beklemesi gibi,
Aslı'nın Kerem'e kavuşacağı
Günleri sayması gibi,
Test kitabının çözülmesi
Beklemesi gibi,
Özlüyorum seni,
Hem de çok özlüyorum...

Hilal Pınar DAĞLI

Koku ve Orhan Veli

Yağmurdan sonraki toprak kokusu, yeni doğmuş bir bebek kokusu, fotokopi makinesinden yeni çıkan kâğıt kokusu, hiç açılmamış bir kitap kokusu, dalından koparılmış bir gül kokusu, masmavi bir deniz kokusu... Hepsi bize farklı şeyler anlatır aslında. Mesela bir çikolatayı kokladığımda, huzuru en derinlerimde hissediyormuşçasına mutlu eder beni. Tam tersine fabrikadan çıkan bir dumanı kokladığımda, sadece çaresizlik hissedirim. Peki ya neden her şeyin kendine özgü bir kokusu, hissettirdiği bir duygusu var? Koklamasak nasıl olur hayat? Nasıl hissederiz mesela?

Eğer koku denen mükemmel şey olmasaydı, hatıralar bomboş olurdu. Hayat tatsızlaşırdı. Anlamını kaybederdi. Çünkü her şeyi anlamlaştıran şey kokusu bence. Her şeye anlam kazandıran şey... Kokusuz yaşamın bir anlamı olmaz diyebilirim. Kokusuz hayat nasıl olurdu tam olarak bilemem belki ama bu kokunun muhteşem bir şey olduğu gerçeğini değiştiremez.

Kokuyu sevmem için bir nedenim daha var. Kendi gibi mükemmel bir insanı hatırlatır bana koku. Orhan Veli... Birçok koku bana Orhan Veli'yi hatırlatır. Örneğin bir papatya kokladığımda onun şiirlerinde bahar çiçeklerinden nasıl bahsettiğini, betimlemeleri nasıl ustaca kullanabildiğini anımsarım veya tozlu raflarından kaldırılmış bir kitabı açtığımda, onun şiirleri gelir aklıma ilk. Onun o masmavi gökyüzünü, bembeyaz bulutları anlatışını hatırlar, gülümserim. İçime yaşama sevinci doğar ve kokunun muhteşem bir şey olduğunun kanıtlar listesine, bir madde daha eklenir.

Deniz

Bir uçurumdayım ben; deniz bana bakıyor, ben denize bakıyorum, hem de düşünüyorum.

Bazı insanlar dertlerine çare bulamayınca denizin kenarına gider. Sadece dertleri için oraya gitmezler. Sevinince, üzülmüş hatta belki az çok kızınca bile denizin kenarına giden bile vardır.

Deniz insanın ruhunu açar. Asla düşünmem buradan gideyim diye hiç sıkılmam denizden. Denizin kokusu, sesi, rengi, şırlıtısı beni benden alır. Ben denize yaklaştıkça onun kokusunu anlar, o da benim dertlerimi. Deniz bana sanki en iyi dostum gibi gelir. Ben onunla derdimi, sevincimi, sıkıntımı, üzüntümü paylaşıyorum, sanki benim hayat arkadaşım gibi.

Deniz sadece benim hayat arkadaşım değil, herkesin hayat arkadaşısıdır. Herkes denizi kullanıyor ve ne kadar kıymetli olduğunu biliyor. Ama herkes denizin kıymetini, tutkusunu yazıya döküp anlatamaz.

Herkes denizi güzel kullanırsa hem doğaya, hem çevreye faydalı oluruz. Böylece herkes çevreyi koruyan bir insan olur.

Özgürlük

Özgürlük insanların en önemli haklarından dır. Biz özgür bir ülkedeyiz ve rahat rahat dışarıda oynayabiliyoruz, okula gidebiliyoruz. Ama başka ülkelerdeki çocuklar değil okula gitmek, dışarıya bile zor çıkıyorlar.

Hayvanlar için de özgürlük önemlidir. Ama bazıları biz özgürsek, rahat rahat istediğimizi yapabiliyorsak, onlar da doğal yaşamlarını yaşayabilmeliler. Mesela bir kuşunuz var. Onu kafeste besliyorsunuz kapısını açtınız. Birden nasıl uçar, etrafta gezinir. Sanki özgür olduğunu hisseder.

Özgürlük her kişi tarafından farklı tanımlanabilir. Bazılarımız için ekonomik olarak, bazıları için düşündüklerini söylemek, bazıları içinse dışarıda oynamak... Benim için kimseye bağlı yaşamamaktır özgürlük.

"Özgürlük" bağımsızlıktır. Kimse köle olarak yaşamak, yapmak istemediği şeyleri yapmak istemez. Ama şu anda böyle olan ülkeler var. Mesela Suriye'deki insanlar ülkelerini terk etmek istemiyor. Canları pahasına orada kalmak istiyorlar ama yapamıyorlar.

Bizim ülkemizdeki özgürlük kolay kazanılmamıştır. Askerlerimizin yiyecek ekmekleri, giyecek ayakkabıları yokken zor mücadeleler ile bu ülkeyi özgürlüğe kavuşturmuşlardır. Eğer özgür olmasaydık birilerine mahkûm yaşardık. Bu yüzden özgürlük her varlık için önemlidir.

Özgürlük bir canlının önemli hakkıdır. Ve bu haklar kısıtlanmamalıdır.

Kuşlar ve Deniz

Deniz dalgalı,
Orhan Veli şiir yazmalı.
Kuşlar uçuyor,
Orhan Veli bizi dinliyor.

Gözlerimde yaş var,
Orhan Veli şiir yazıyor.
Kuşlar Orhan'a ilham veriyor,
Deniz Orhan'ın içini açıyor.

Orhan Veli yasta,
Ben İstanbul'u dinliyorum.
Kuşları, denizi dinliyorum,
Ben Orhan Veli'yi seviyorum...

Ben

2005'te doğdum,
İstanbul'un bilinmeyen bir şehrinde,
Bir yaşında yürüdüm,
İki yaşında konuştum,
Üç yaşında İstanbul'dan ayrıldım
Gerze diye hiç duyulmamış
Bir şehre geldim
Altı yaşında başladım okula,
Yedi yaşında okudum,
Dokuz yaşında merak saldım yazmaya,
Duydum ki hayatımı merak ediyormuşsunuz
Anlatayım,
Evela insanım
Öyle masal kahramanı falan değilim
Anam var, babam var,
Okurum, yazarım,
Ama en önemlisi yaşarım.

Deniz ve Kuşlar

Aaah ah! Keşke yaz gelse de denize girsek değil mi? Ben denize girmeye bayılıyorum. Hem denizin çok güzel bir manzarası var ve bir de çok keyifli. Siz denize girmeyi sever misiniz?

Ama bazı denizler hem derin hem de çok fazla tuzlu oluyor, işte o denize giremiyorum. Çünkü ağzım, burnum, gözlerim yanıyor ve canımı acıtıyor. Ya kuşlar, onlara ne demeli. Onların o güzel tüyleri, sesleri... Bayılıyorum bu kuşlara.

Pikniğe gittiğimiz bir gün kuşlar ağaca yuva yapmıştı, bir de çok şirin yavruları vardı. Ama anne kuşun kanadı yaralanmıştı. Babam da ona yardım etti ve anne kuş eski sağlığına kısa sürede ulaştı.

Arkadaşlar siz kuşların neden bu kadar fazla türü var biliyor musunuz? Kartal, baykuş, papağan, bülbül, martı, leylek ve daha neler var neler. Boy boy, çeşit çeşit kuşlar...

Dünyada kötü bir olay var. Bu minik, narin ve tatlı kuşları avlıyorlar. Hatta bunlarla da kalmayıp ağaçlar olan yuvalarını gereksiz yere kesiyorlar. Hiç bu mükemmel iklimin bir arada olduğu bir yer biliyor musunuz? Keşke olsa dünyanın tadına doyum olmaz ama varsa da mutlaka gitmem gerek.

Aslında sadece kuşlara kötü davranmıyoruz. Denize de kötülükler yapıyoruz. Çöplerimizi, kirli fabrika sularını oraya döküyoruz, balıklar bu sulardan zehirleniyor ve zehirli balık oluyorlar ve denizdeki balıklarla beslenen hayvanlar, kuşlar gibi hayvanlar bunlardan zehirlenip ölüyorlar.

Evet, sevgili çocuklar, sizler büyüyünce böyle davranışlarda bulunmazsınız artık.

Sıradan İnsanlar

Ne varsa sıradan insanlarda var. Ne buluyorsunuz anlamıyorum şu "Canım, yapacağım, tatlım, cicim" tipi konuşan insanlarda. "İki lafından biri tırnak içinde söylüyorum" olanlardan. İnsan dediğin sade olmalı, kendi olmalı, kendi Türkçesi olmalı ve bunu kullanmalı.

Aradaki farka bakalım. İki tip insanımız var. İlk tipimiz zengin, sıradan olmayan...

"Canım hava çok sıcak, denize gideceğim, sen de benimle gelir misin?"

İkinci tipimiz sıradan olan;

"Kanka çok sıcak, denize gidelim mi?"

Hangi cümleyi size daha yakın hissettiniz? Tabi ki benim için sıradan insanlar.

Merhaba Yalnızlık

Artık o ıslak ve nemli gözyaşlarının
Esiri olmuştum.
Seslendim yalnızlığa,
Çağırmadı beni.
Galiba küstü dedim.
"Hoş geldin." dedim ona.
O da "Yalnızlığa hoş geldin." dedi
Evsiz, yurtsuz, kimsesizdim artık,
En büyük dostumsa yalnızlık...
Hilal Pınar DAĞLI

Yalnızlık

Yalnızlık insana mecbur bırakıldığı bir şey gibi gelir. Ona mahkûm gibi hissedersiniz. İnsan bazen şöyle der: "Aman ben yalnız da yaparım, bana karışamazsın." Ama yaşınız ilerledikçe sıkılırsınız, mutsuzlaşırsınız. Adeta o an ölmek istersiniz. Gerçi ölmekle yalnızlık aynı şey değil midir? Yoksa ölüm daha mı karanlık, daha mı ıssızdır?

İşte bu soruları Orhan Veli de sordu ve bu duyguyu şiirlerinde anlattı. Orhan Veli'nin bazı şiirleri kısa, bazıları uzundur ama bütün şiirleri çok şey anlatır. Ben de onun şiirlerinde kullandığı konuların içinden yalnızlığı seçtim.

Bazen yalnızlık; soğuk bir havada, uçurumun kenarında, tam atlayacakken birinin sana "Dur! Yapma!" dememesidir. Bazen de insanlar yalnız olmayı kendileri ister. Belki de yalnız olmak iyi gelir o an. Yani her zaman kötü değildir yalnızlık. İyi de gelir insana kimi zaman. Ama sonsuza kadar yalnızlık asla...

Siz siz olun, içinde kendinizi çaresiz hissedeceğiniz yalnızlıklara kapılmayın. Arkadaş edinin ve arkadaşlarınızla da iyi geçinin.

Yaşama Sevinci

Dünyada 6-7 milyar insan vardır. Bu insanların % 98' i yaşamayı seviyordur.

Dünyamızın durumu kötüye gitse bile dünyamızı seviyoruz. Yaşamımız dünyanın elinde. O olmasa biz şu anda olmazdık. Hayvanlar, insanlar, iller, ilçeler, ülkeler, denizler, balıklar, göller vb. varlıklar dünya sayesinde meydana geldi. Bazı ağaçların, çiçeklerin, güllerin hatta doğanın kokusunu onun sayesinde alırız.

İçimi sınıksız saran rüzgârları, sıcacık güneşleri, tertemiz kokusunu içime çekerim. O an derim ki, "Bunları yaratan Allah'ım, sana şükürler olsun." Böyle güzel kokular insana yaşamayı daha çok sevdendiriyor.

Her şeyin bir simgesi vardır benim gözümde. Mesela beyaz tertemiz bir dünyayı, kırmızı sevinci, mutluluğu anlatır. Mavi denizi ve güzelliği temsil eder.

Şu an yaşama sevincim daha bir arttı. Hayatımız yaşama sevinci ile artıyor. Sanmayın ki yaşama sevinci birdenbire ortaya çıkıyor.

Aslında yaşama sevinci içimizden doğar. Bizim gibi büyüüp gelişir, en sonunda zihnimize kazınır ve içimizde bir his olarak kalır. Bu duyguyu herkes ile paylaşırız. Ve o anda içimizde kelebekler oluşur.

Deniz

Bir deniz kıyısında olsam,
Elimde boş bir kâğıt,
Bir de kalem,
Uçurum rüzgârları buraya gelse...

Gökyüzü ile denizin birleştiği yere gitsem
Kalsam orada günlerce, haftalarca, aylarca...
Bir an için kuşlar gelse.
Gitsem bir adaya
Yağmur yağsa, taşsa deniz.

Elimdeki kâğıda döksem içimi,
Kimse okumasa, saklasam,
Ya da bir kitap çıkarsam
İçim şiir dolu.
Sayfalarca, hatta kitaplarca yazsam.

İçimdeki yazma tutkusu bitmez
Bulutlar ağlar, yazarım.
Güneş kavurur, yazarım.
Gökyüzü öfkelenir, yazarım.
Deniz feryat eder, yine yazarım.

Deniz coşar, ben ağlarım.
Ben ağlarım, deniz coşar.
Kuşlar bulutlarla oyalanır,
Benim kalemim kâğıtla.

Yaşamak

Yaşamak ne güzel şey değil mi? Yaşam hiç bitmese keşke. Orada burada gezinip dursam ne güzel olur.

Hem bazıları ömrünü bitiriyor bile bile. Ne biçim iş bu? Yaşamak böyle güzelken acaba niye ömrünü bitiriyorlar. İçkiye sigaraya ne için ömrünü veriyorlar? Bunu hiç anlamıyorum. Gezip tozmak varken kumar masasında şak şak nedir yahu böyle? Barışıp gezmek varken. Yaşa güzel güzel gez toz işte.

Dünya kocaman, gez gez bitmez. Bitse bile bitene kadar diğerlerini unutursun bu yüzden yeni baştan gezersin, güzel değil mi? Gezip bitirene kadar ömrün biter, ne yaparsan yap.

Hayat bazen kötü ama genellikle güzel. Kötü olsa da ben severim yaşamı. Yaşamı bir sever bir severim bilemezsin. Orhan Veli gibi ben de yaşamayı severim. Doğayla iç içe çok güzel bir şekilde gezinmek, bir yerdeyken okus pokus diye bambaşka bir yere gitmek ne güzel şey değil mi? Çiçeklerle, böceklerle, doğallıklarla yaşamak...

Aslında bir dağa kulübe kurup doğayla iç içe yaşayacaksın, ne güzel şey değil mi? Şimdiki insanlar geçiyor evlerine, televizyonu açıyor, kumandayı alıyor, yatıyor ve istediği şeyi açıp arıyor. Ya da bilgisayarı açıyor ve oyun oynuyor. Eskiden çalışırlardı doğada, aslında herkes ömrünü boşa geçirmiş. Gezip tozmak varken.

İşSİZ

Denize bakıyorum boş boş,
Öylece dertlerimi düşünürüm.
Bir elimde çay, bir elimde simit,
Yalnızlık, sessizlik, deniz ve bir de ben.

Dertlerimi düşünür,
Bir çözüm yolu bulmaya çalışırım.
Bir ekmek için nelere maruz kalırım.
Kendime para kazanacağım iş ararım.
Bulamam bir çare, öylece kalırım.

Çaresizim çok kaldım bu sokaklarda,
Bana bir iş yok koskoca dünyada!
Ne yapсам ne etsem,
Bir çözüm yolu bulamam,
Böyle şey işte, bu zalim dünya!

İnsanlar böyle gelmiş, böyle gidecek,
Ne yaparsın işte böyle kalırsın,
Sen bilinçsiz insanlara örnek olacaksın,
Dertlerini paylaşıp bir iş bulacaksın.

Biliyorum, bu insanlık için fayda etmez ama
Pes etmeyip yine de çalışacaksın.
Çok çalışıp hatta daha çok çalışıp
Sen bu insanlığa bu huyunla örnek olacaksın.

Deniz

Denize gitme amacım,
Sıkın olmasındır canımın.
Her gittiğimde,
Elimde bir kâğıt bir kalem,
Derdimi yazar kâğıda,
Atarım denize.

Martlarla konuşur,
Vaktimi geçirmeye çalışırım.
Taşları yosun tutmuş görürüm genellikle,
Birçok insan geçer önümden,
Sessiz, sakince.

Ben güzelliği tabiatta değil,
Denizde bulurum her zaman.
Bazı günler bulutlardan şimşek çakar.
Deniz coşar akar,
Yel olur dolup taşar,
Kim bilir durmaz saatlerce.

Gözümü açsam deniz,
Kapasam yine deniz
Kalbin koca bir deniz,
Kalbimi ayırsam ikiye,
İçinden kaç okyanus çıkar bilmem.

Kalbimin bir köşesi,
Feryat etmiş,
Bir köşesi hala yanıyor çayır çayır,
Üzerine su koysam su bile yanacak.

Bazen kâğıttan gemi yapar,
Daha sonra başka bir kâğıda,
Derdimi yazar gemiye koyar salarım.
Her gün gülen deniz,
Beni gördükçe hüzünlenmeye başlar.

Aslında deniz ilaç gibidir,
Ama her hastalığı iyileştirmez,
Sadece keder, keder ve keder,
Önceden denizle gülmeyenler,
Şimdi huzuru denizde buluyorlar.
Denize baktığımda,
Bazen gülüp bazen ağlıyorum.
İnsan rüyasında farklı şey görür, ben ise,
Her gün deniz deniz ve yeniden deniz.

Gıtme

Yaşama sevincim,
Ellerimden kayıp gidiyordu.
İnanamadım.
Can kardeşim olan yaşama sevincim,
Terk ediyordu beni.
Anladım ki
Beni bu fani dünyadan gönderiyordu.
Silahı ile üzerime ateş ediyordu.
Anladım ki
Bu dünyada artık
Görülecek bir hesabım kalmamıştı.
Elveda yalan dünya.
Elveda... Sevdiklerim... Elveda...

Kayıp Gölge

Bir adam varmış, bu adam o kadar fakirmiş ki kendisine bir ekmek bile alamıyormuş. Bir gün adam yolda yürürken yeni açılmış bir mağaza görmüş. Mağazanın kapısında "İşçi aranıyor." yazılıymış. Adam hemen işe başvurmuş. Birkaç gün geçmeden işine alışmış ve parasını almaya başlamış.

Bundan tam beş sene sonra evlenmiş ve bir kız çocukları olmuş. Bu adam evlendikten sonra kendisine bir oyuncak mağazası açmış. Adam çok geçmeden zengin olmuş.

Bir gün yine yolda ailesiyle yürürken önüne bir pankart çıkmış. Pankartta, "Vietnam'ın güzelliklerini görün." yazılıymış. Adam da kendi ülkesinden sıkıldığı için Vietnam'a gitmeye karar vermiş. Ailesiyle görüşüp birlikte Vietnam'a gitmişler. Vietnam'da kızıyla beraber oynarken kızını bir dakikalığına yalnız bırakmış. Kızı gölgesiyle oynarken birden yola atlamış. Yoldaki araba duramayınca kızına çarpmış. Kızı hastanede yoğun bakım görürken hayatını kaybetmiş.

Adam kızının ölümünden hep kendini suçlamış. Kızının ölümünden birkaç hafta sonra adam kendi gölgesinin olmadığını fark etmiş. Karısını çağırıp, "Benim gölgem var mı?" diye sormuş. Karısı: "Evet, var." demiş. Adam: "Ama ben görmüyorum!" demiş.

Karısı hemen onu hastaneye götürmüş, hastanede şizof-

ren olduğu ortaya çıkmış. Adam tedavi olmak istememiş. Her geçen gün hastalığı daha da artmış. Adam kendi kendine: "Ah be gölge, hem kızımı benden aldın. Hem de aklımı." demiş. Sonra aklına Orhan Veli'nin yazdığı şiir gelmiş:

Bıktım usandım sürüklemekten onu,

Senelerdir ayaklarımın ucunda:

Bu dünyada biraz da yaşayalım,

O tek başına,

Ben tek başıma.

Adam telaş içinde yatağından kalkmış ve hepsinin bir rüya olduğunu anlamış. Bundan sonra hep Allah'a şükredeceğine söz vermiş.

Ömer Seyfettin

*Nâdan ile sohbet etmek güçtür bilene;
çünkü nâdân ne gelirse, söyler, diline.*

Çocuk Gözüyle Ömer Seyfettin

Ömer Seyfettin çok iyi bir yazar. Benim de en sevdiğim yazarlardan biri.

Kıtaplarında duygularını çok iyi belirtiyor ve yazdığı kitapların konuları çok güzel Ömer Seyfettin'in. Okuduğumuz kitabı bitince devamı da olsaydı keşke diyoruz.

Pembe İncili Kaftan hikâyesi... Muhsin Çelebi çok cesur bir adam. Pembe İncili Kaftanı alabilmek için sadrazamın vereceği parayı reddediyor. Kendi evini ve çiftliğini satarak topladığı parayla pembe incili kaftanı alıyor. Daha sonra sarayda oturmak için kaftanı yere seriyor, oturuyor ve öyle konuşuyor. Daha sonra da kaftanı orada bırakıp ayrılıyor. Yaşadığı yere geldiğinde de kaftana ne yaptığını kimseye söylemiyor. Sanki burası hikâyenin bitişi değil başlangıcı gibi.

Başka güzel bir hikâyesi de Kaşağı... Bu hikâyede de büyük kardeş küçük kardeşe iftira atıyor. Sonunda küçük kardeş üzüntüden ölüyor. Gerçekten bu hikâyeyi okurken hikâyedeki kahramanların yaşadıkları duyguları ben de yaşadım.

Yalnız Efe'de ise yalnız yaşayan kadın bir Efe'yi anlatıyor.

Ömer Seyfettin'in kitapları çok güzel. Zaten kendi kişiliği, düşünceleri, yazdıkları da çok güzel. Bu güzel düşüncelerini de yazdıklarına çok güzel aktarmış. Herkese en az bir Ömer Seyfettin kitabı okumasını tavsiye ederim.

Bisiklet

Sinem ve Melis çok iyi iki arkadaştı. Yazın birlikte bisiklet sürerlerdi. İkisi de aynı sınıftaydı. Melis bisikleti artık ona küçük geldiği için, yeni bisiklet almaya karar vermişti.

Yeni bisiklet aldılar. Melis çok beğenmişti ve hemen Sinem'in yanına gidip, ona bisikletini göstermek istiyordu. Sinem'i çağırdı ve birlikte bisiklete bindiler. Sinem Melis'in bisikletini çok beğenmişti. Melis'in bisikleti onunkinden daha güzel diye kıskanmıştı.

Bir gün yine birlikte bisiklete binerlerken Melis yerdeki çivi-yi görmeyip onun üzerinden geçti ve tekerleği patladı. Melis orada ağlamaya başladı. Sinem çok sevindi çünkü onun bisikletini çok kıskanmıştı ve bisikletine zarar gelmesini istiyordu. Tekerleği patlayınca da üzülür gibi yaptı. Oysaki Sinem'in babası tamirciydi ve Melis'in tekerleğini değiştirebilirdi. Ama Sinem Melis'in bisikletinin yapılmasını istemediği için ona babasının tamirci olduğunu söylemedi. Üzgün bir şekilde oradan ayrıldılar.

Ertesi gün Melis tekerleğini yaptırmak için tamirciye gitmişti. Tamircinin Sinem'in babası olduğunu görünce çok sinirlenmişti ve üzülmüştü. Arkadaşının böyle yapmasına çok şaşırılmıştı. Tamircide işi bittikten sonra hemen Sinem'in yanına gidip, çok kızdığını söyledi. Sinem de ona bisikletini çok beğendiğini, çok güzel olduğu için kıskandığını söylemişti.

Melis Sinem'e olan güvenini kaybetmişti ve artık eski samimi-yetleri ortadan yok olmuştu.

Ömer Seyfettin'in Kahramanları Fııarda

Muhsin Çelebi ve eşı Pervin Hanım bir çocuk sahibi olmayı çok istiyorlardı. Günlerden bir gün Pervin Hanım hamile olduğunu öğrendi.

Bu sevinçli haberi hemencecik Muhsin Çelebiye söylemek istiyordu. Ancak Muhsin Çelebi işi yüzünden eve çok geç geliyordu. Ama çok çalışıyor bolca da para kazanıyordu.

Muhsin Çelebi eve yine geç geldi. Geldiğinde eşı Pervin Hanım ona büyük bir mutlulukla sarıldı ve hamile olduğunu haberini verdi. Muhsin Çelebi uzun zamandır hiç bu kadar mutlu olmamıştı.

Aradan dokuz ay geçti. Doğum zamanı geldi. Muhsin Çelebi sarayda kralın yanında çalışıyordu. Kral da iyi bir insan değildi. Sadece kendi iyiliğini düşünür, başkalarını umursamazdı.

Muhsin Çelebi kraldan izin istedi. Ancak kral izin vermedi. Herkes aynı zamanda çıkacak, yoksa adaletli olmaz dedi. Ama kral bu adalet mevzusunu yanlış anlamıştı.

Muhsin Çelebi kral başka bir işle uğraşırken gizlice kaçtı. Karısının yanına gitti. O geldiğinde Pervin Hanım'ın kucığında nur topu gibi bir erkek çocuk duruyordu.

Muhsin Çelebi baba olduğu için çok sevinmişti. Çocuğun adını Hasan koydular. Küçük Hasan da babası gibi akıllı bir çocuktu. Ama o da herkes gibi olacaktı habersizdi.

Bir gün kral, Muhsin Çelebi'yi on aylığına başka bir ülkeye göreve gönderdi. Küçük Hasan babasını zaten iki-üç kez görebilmişti. Artık daha az görecekti. Görev süresi daha da uzadı ve Muhsin Çelebi bir on ay daha orada olacaktı. Küçük Hasan sadece babasını bir-iki ayda bir görebiliyordu.

Muhsin Çelebi görevden geldiğinde Hasan büyümüştü. Ama yine de az görüşüyorlardı. Sonunda Muhsin Çelebi şirin bir çiftlik kasabasına taşınmaya karar verdi. Orada mutlu olacağını, yavrusunu her gün istediği kadar görebileceğini düşünüyordu. İşi bıraktı.

Yeni evinde çiftçi olarak işine devam etti. Öncekinden daha mutluydu. Bu mutluluğun en büyük nedeni ise Hasan'dı.

Dağ Maceraları

Yalnız Efe, çoğunuzun erkek sandığı, ama aslında kız olan bir karakter. Babasının intikamını almak isteyen bu kız, babasını öldüren adamı arıyor. Sonrasında da dağlarda yaşamaya başlıyor. Bakalım Yalnız Efe'yi dağlarda nasıl maceralar bekliyor.

Yalnız Efe'nin dağlarda geçirdiği ilk gece ne kalacak yeri ne yanan ateşi ne de onu koruyacak babası vardı.

İlk geceyi bir ağacın dibinde gizlenmeye çalışarak geçirdi. Nihayet sabah olmuştu. Çok mutluydu. Ama mutluluğu uzun sürmedi. Bir kurt karşısına dikilmiş onu yemeye hazırlanıyordu. Neyse ki bir atak yapıp ağaca çıkmıştı. Hava karararmaya başladığında kurt gitmişti. Yalnız Efe ağaçtan inip ateş yaktı. Sonunda ısıtıyordu.

O akşam yattığı yer sıcak ve rahattı. Ama uyuyamıyordu. Çünkü onu süreklili rahatsız eden bir şey vardı. Bu rahatsızlığın nedenini çok aradı ve sonunda bulmuştu: Babasının yanında olmaması.

Annesinin yokluğunu neredeyse hiç hissetmiyordu. Çünkü annesinin yaşadığını biliyordu. Ama babasının da öldüğünü biliyordu. Bu yüzden babasının yokluğunu çok hissediyordu. Çünkü o da çoğu kızın olduğu gibi babasına annesinden daha düşkündü. Bu dağ macerasında tek mutlu olmadığı şey de buydu. Ama artık dağlara da babasının yokluğuna da alışmıştı.

Dağlara geleli tam üç ay olmuştu ve doğum günü gelmişti. Kendine çamurdan bir pasta ve dallardan tam on beş mum yapmıştı.

Artık dağlardaki hayvanlar da alışmıştı ona. Tabii kurtlar hariç... Kurtlar hala onun peşindeydi. Ama her seferinde bir yol bulup kurtuluyordu. Ve dağlarda çok mutluydu.

Ali ve Kitap

Zamanın birinde Ali adında bir çocuk varmış. Bu çocuk zeki mi zeki, akıllı mı akıllıymış. Ancak kitap okumayı hiç sevmemiş. Bu durum onu tanıyanların garibine gidermiş.

Bir gün okulda ders işliyorlarken öğretmenleri Candan Hanım aniden veli toplantısının olduğunu duyurmuş. Ali bu durumda ne yapacağını bilememiş. Çünkü okul başladığından beri bir kitap bile okumamış. Ali düşünmüş, taşınmış, akşam eve gittiğinde annesine veli toplantısının olduğunu söylememeye karar vermiş. Böylece azar işitmeyeceğini düşünmüş.

Akşam eve gittiğinde veli toplantısının olduğunu söylememiş Ali. Fakat annesi bir şeyler sakladığını anlamış. Çünkü Ali bir şeyler sakladığında yanakları kızarmış ve o günde yanakları kızarmış. Ali'ye sormuş "Oğlum sen benden bir şey mi saklıyorsun?" Ali de kem küm ederek "Yo-yok-a-nneciğim -ne -ne saklaya bilirim ki." cevabını vermiş. "İyi, peki." demiş annesi de bu cevaba karşı.

Aradan bir saat geçtikten sonra annesinin telefonu çalmış. Arayan öğretmen Candan Hanım imiş. Annesi "Hayırdır inşaallah!" diyerek açmış telefonu. Öğretmen "İyi günler Serpil Hanım, ben Ali'nin öğretmeni Candan. Size yarın toplantı olacağını söylemek için aramıştım, tahminimce Ali söylemedi bunu size." demiş. Ali'nin annesi de "İyi günler Candan Hanım, evet bana söylemedi, sağ olun bilgilendirdiğiniz için ,görüşmek üzere." cevabını vermiş ve telefonu kapatmış.

Ali'nin annesi Serpil Hanım hemen Ali'nin odasına gitmiş ve "Ali neden bu bana söylenmiyor." demiş. Ali anlamış fakat "Neyi anneciğim, anlamadım." karşılığını vermiş. Annesi ise "Bak bak, bir de anlamamış gibi yapıyor. Yavrurum az önce öğretmenin aradı ve veli toplantısının olacağını söyledi. Bu bana neden söylenmiyor. Zaten ben anlamıştım bir şeyleri benden sakladığını." demiş. "Anneciğim sana söylemedim ancak, Şu an dürüst olacağım, ben kitap okumam ve okumayı sevmem. Bunu bilirsin zaten. Okullar başladığından beri hiç kitap okumadım. İşte sana da bu yüzden söyleyemedim toplantının olacağını." demiş. Annesiyse: "Oğlum ne olursa olsun, anneden bir şey saklanmaz." diyerek odadan çıkmış.

Ertesi gün veli toplantısı saati gelmiş. Ve Serpil Hanım'a "Ali'nin hiç kitap okumadığını, bu durumun onun için kötü olduğunu, onun dışında katılımlarının ve derslerinin çok güzel olduğunu" söylemiş öğretmen. Serpil Hanım'sa "Ali'nin bu durumundan ben de şikâyetçiyim. Ona kitabı sevdirmenin yollarını bulmalıyız." demiş buna karşın. "Ben de sizin gibi düşünmekteyim hatta aklıma da bir fikir geldi. Ali'ye Ömer Seyfettin'in hikâye kitaplarından alabilirsiniz, o kitaplar tam ona göre bence. Bir cümle okusa kıtaba kaptırarak kendisini bundan eminim" demiş. Serpil Hanım da "Peşî Candan Hanım ben alırım, bir gelişme olursa sizi haberdar ederim." diyerek okuldan ayrılmış.

Serpil Hanım doğru kırtasiyeye gitmiş kitapları almaya. Orada bin bir çeşit Ömer Seyfettin kitapları varmış. Serpil hanım Kaşığı ve Yalnız Efe'yi almış Ali'ye ve eve doğru yol almış.

Ali okuldan geldiğinde annesi "Sana hediyem var" demiş. Ali de heyecanlanarak "Ne aldın bana anneciğim." demiş. "İşte bu güzel kitapları aldım sana hiç mırın kırn etme bir oku beğeneceksin." demiş. "Peşî, senin o güzel hatırın için okuyayım fakat sadece on

sayfa.” demiş ve hemen odasına geçmiş Ali. Kaşığı'nın on sayfasını okumakta karar kılmış.

On sayfasını bitirmiş. Fakat kitabı o kadar sevmiş ki bitirmeye karar vermiş. Annesi odaya girdiğinde Ali, “Anne bu harika bir kitap, eminim Yalnız Efe de öyledir, bana bunlardan daha çok al lütfen. Çünkü bu yazarın kitapları harika.” demiş. Annesi “Ben kuzuma almam mı? Tabii alırım, ne kadar istersen. Sen kitap okumaya başladın ve beni çok mutlu ettin.” diye cevap vermiş. Hemen öğretmen Candan Hanım'ı aramış “Hocam Ali sevdi okumayı, dediğiniz oldu, hatta daha da çok al bile dedi.” demiş. Serpil Hanım “çok mutlu oldum, Ali artık daha da başarılı ve zeki bir kişi olacak iyi akşamlar.” diyerek telefonu kapatmış.

Ali kitap okumayı çok sevmiş. Bundan sonra sadece Ömer Seyfettin değil, başka yazarların da kitaplarını okumuş.

Cesaret

Cesaret ihtiyaç hissedilen bir şeydir. Cesaret olmazsa biz toplumda nasıl kendimizi ifade eder, nasıl yaşamda adımlarımızı sağlam atabiliriz. Onun için herkes kendine güvenip, cesaretlenmelidir.

Tanımadığınız birine herhangi bir şey soracaksınız. Bir düşünün bakalım cesaretli olamazsa nasıl söyleyecek. Ya da bir yerde gezerken yolunuzu şaşırıp, kaybediyorsunuz. Ve kimseye bir şey diyemiyorsun ya da kendi başına bulmaya çalıştık diyelim, o da bir yere kadar. Bir yerden sonra da yolunu bulamıyorsun. Onun için cesaret ve kendine güven çok önemlidir.

Şimdi de cesaretin kendine güven olduğunu düşünelim. Yine kaybolduk diyelim ve etrafınızda polis olduğunu görüyorsunuz ve polise annenizin veya babanızın telefon numarasını söyleyip annenizi veya babanızı aramasını isteyebilirsiniz. Cesaret ve kendine güven en çok okul çağındaki çocuklara lazım. Neden mi?

Bunu Ömer Seyfettin'in Kaşığı hikâyesi ile anlatalım. Orada küçük kardeşine iftira atan çocuk cesaretli olup, babasına kaşığıyı kendisinin kırdığını anlatıp doğruyu söyleseydi, kardeşinin ölümüne sebep olmayacaktı.

Sınavdan düşük not alan bir öğrenci bir daha yapamayacağını düşünüyor. Öğretmeni de yüksek not beklediğini söylüyor. Ama cesareti olmayan çocuk kendine güvenmediği için yapabileceği şeyleri bile boşlayabiliyor.

Cesaretli olmak, umudun hep taze kalmasıdır. Cesaretsizlik ise sonun başlangıcıdır.

Ömer Seyfettin ile Dertleşme

Ben Kardelen, 12 yaşındayım. Benim ile konuşamayacağını biliyorum ama çok yalnızım, seninle konuşma ihtiyacı duyuyorum.

Bugün sen Ömer Seyfettin'mişsin gibi konuşacağım.

Merhaba, Ömer Seyfettin. Seninle tanışmak benim için bir onurdur. Biliyorum eski zamanlarda senin eserlerin çok göze hitap etmiyordu. Ama şunu bil ki eskiden yazdığın bütün eserler şu an gerçekten çok sayıda insan tarafından çok güzel bir şekilde okunuyor. Bunun bilincinde olmanı istedim. Benim okulumda yazar öğrenciler var ve ben de bunlardan birisiyim. Severeğ ve isteyerek katılıyorum yazma faaliyetlerine çok fazla eserim olmasa da. Bir gün senin gibi bir yazar olmanın düşünüyorum, keşke şu an hayatta olabilsen de bana ve benim gibi birçok istekli çocuğa yardım edip fikir üretebilseydin.

Bu günlük konuşmak istediğim şeyler bu kadar. Bir dahaki sefere sana yazarsam bütün arkadaşlarımdan bilgi alıp ne söylemek istediklerini de paylaşacağım.

Ne Mutlu Bana

Ömer Seyfettin gibi bir yazar olmayı kim istemez ki? Eserlerinden dersler çıkarılması, çıkarılan derslerin unutulmaması...

İnsanların eserlerine değer vermesi okudukça okuyası gelmesi seni çok mutlu eder. Ama iyi bir yazar olmak için, iyi eserler çıkarabilmek için çok çalışmaya ihtiyaç duyulur. Kim nereden bilsin, Ömer Seyfettin belki de bir paragrafı tamamlayabilmek için kaç satırı baştan almıştır. Çalışma, azim, özgüven bunların tümü bir yazarda toplanmış: Ömer Seyfettin.

Hiç okudunuz mu bilemem, Ömer Seyfettin'in bir eseri vardı Kaşağı adında. Bir okusanız duygularınız alt üst olur. Bir ders çıkarır, aklınızın bir yerinden atamazsınız. İnsanın içinde bir şeyler uyandırmak kolay değildir ama Ömer Seyfettin bunu her eserinde uygulamaktan kaçınmıyor.

Ömer Seyfettin'in eserlerinden çıkarılacak birçok ders varken bazıları bu yazarı bile tanımıyor. Fakat şu anda benim eserimi okurken Ömer Seyfettin ve eserleri hakkında biraz da olsa bilgilendiysen ne mutlu bana.

Kaşığı

Sanırım Ömer Seyfettin'i hepimiz biliriz. Türkiye'nin kısa ama anlamlı hikâyeler yazan bir yazardır.

Kaşığı atların sırtını kaşımak için kullanılan demirden yapılmış bir tür fırça. Atların tımar edilmesinde kullanılır.

Kaşığı hikâyesinde bir çocuk var ve atları çok seviyor. Ve bir de kardeşi var: Hasan. Tatilde atların yanından ayrılmıyor çocuk ve babasının yardımcısıyla atları tımarlıyorlar.

Bir gün annesinin İstanbul'dan aldığı gümüş kaşığıyla atları tımarlamaya çalışıyor. Ama beceremiyor. Sonra kaşığı parçalıyor ve yağın içine atıyor. Babası da kırık kaşığı buluyor ve çok kızıyor. Çocuğa sorduğunda "Hasan yaptı." diyor. Babası da Hasan'a tokat atıyor ve onu iftiracı diye aşağılıyor.

Aradan bir yıl geçiyor, Hasan hastalanıyor. Doktorlar ölümcül olduğunu söylüyorlar. Çocuk kardeşi ölmeden önce, onun yanında babasına kendisinin yaptığını itiraf etmek istiyor. Ama evin hizmetçisi ona engel oluyor. Sabah olduğunda kardeşinin öldüğünü öğrenince vicdan azabı çekiyor.

Ömer Seyfettin kısa ama hem vurucu hem de ibret verici hikâyeler yazmış. Aslında en önemli nokta da bu zaten. Okudum bittiyle olmuyor. Yazıyı anlamak ve ondan bir ders çıkarmak gerekiyor. Kaşığı da böyle bir hikâyeye işte.

Bu hikâyeden çıkardığım sonuç ise, bir insan eğer yalan söyleyise hayatının hatasını yapmaya ramak kalmıştır.

Jules Verne

Bir bilim insanı düşünün

fikirleriyle yüz yıl önceden Ay'ı keşfeden...

Bir kâşif düşünün

dünyanın merkezine hayalleriyle seyahat eden...

Bir yazar düşünün

*bilimin dahi yazamadıklarını yüzyıllar öncesinden
haber veren...*

Jules Verne Atatürk'te

8 Şubat 1828'de Fransa'nın Nantes şehrinde doğdum. Gerçek adım Jules Gabriel Verne. Bir bilim kurgu yazarıyım. Birçok eserim var. Bunlardan birkaçı: Ay'a Seyahat, Dünyanın Merkezine Yolculu, İki Yıl Okul Tatili...

Atatürk Orta Okulunda "Okursan Yazarsın, Yazar'san İz Bırakırsın" projesinde benim hayatımı ve eserlerimi konu aldıklarını duydum. Gerçekten çok mutlu oldum. Eğer birçok çocuğa konu olduysam ve beni sevdilerse ne mutlu bana. Benimle ilgili yazılar yazdıklarını duyunca ben de bir yazı yazmaya karar verdim.

Bu yıllarda beni bilim kurgunun babası olarak nitelendiriyorlar. Hatta bana "Kâhin" bile demişler. Kâhin geleceği tahmin eden kimselere denir. Ben bile inanamıyorum. Çünkü gelecekte olabilecek şeyleri hayal etmişim ve bilim adamları tarafından Ay'a ilk adım atma çalışmalarında benim kitabımdan yardım alınmış. Yani anlayacağınız hikâyelerimi yazarken geleceği tahmin etmiş ve gerçekten bilimle ilgili çalışmalar için bir kaynak oluşturmuşum.

Atatürk Ortaokulunda bir kız varmış. Bu kızın adı duyduğuma göre Hilal Pınar'mış. Çok garipsedim. Benimle ilgili aklına yazacak hiçbir şey gelmiyormuş. Oysaki ben birçok başarı yakalamış, çok sayıda bilim kurgu yazmıştım. Aslında bu yazıyı yazmamın amacı bu kıza bir fikir vermektir. Umarım şu an aklına bir fikir gelmiştir. Umarım şu an herkese umut, ilham ve fikir dağıtmışumdır.

Bir Garip Tatil

Yaz ayıydı. Ailemle birlikte tatile gitmeye karar vermiştik. Eşyalarımızı hazırladık. Güzel bir tekne kiraladık. Tatili bu tekneyle birçok yeri gezerek yapacaktık.

Eşyalarımızı hazırladık. Tekneye koyduk. Babam önceden gemilerde kaptan olarak çalışıyordu. Ondan tekneyi o sürdü. Ben de martılara simit atıyor, gördüğüm güzel yerlerin fotoğrafını çekiyordum.

Denizin en mavi kısmundaydık. Birdenbire küçük sıkışık bir kayıkta kalmış, koskoca denizde kaybolmuş üç kişi gördük. Teknemize aldık. Birdenbire bize kendilerinin korsan olduklarını söylediler. Teknemizi aldılar, bize de o sıkışık küçük kayık kaldı.

Babam iyiki haritayı cebine koymuştu. Telefonlar da cebimizdeydi. Ancak hat çekmiyordu. Babam annem ve ben birkaç kez kürek çektik. Kaybolmuştuk. Umudumuz kalmamıştı. Sonunda bir ada bulduk. Oraya geldik. Günlerimiz zor geçiyordu. Yiyecek olarak ağaçlardaki Hindistan cevizleri, yerdeki mantarlar ile yetiniyorduk.

Bir gün mantar ararken ayağım bir sandığa takıldı. İçinde bize bir hafta yetebilecek kadar yiyecek vardı. Demek ki buraya bizden önce başkaları da gelmişti ve hala bu adada olabiliyordu. Biz bunları düşünürken bizim yokluğumuzdan şüphelenenler bizi aramaya çıkmıştı. Bizi adadan kurtardılar.

Eve geldiğimiz için çok mutluyduk. Ayrıca kiraladığımız tekneyi çalanlar da yakalanıp tutuklanmışlardı. O adadayken duygularım ne kadar da farklıydı. Bu tatil biraz garip bir tatil olmuştu.

Denek 318

Merhaba ben Gizem. 18 yaşındayım. Sabah o alarmla uyandım. Saat 6.30'du. Üstümü değiştirip mutfağa yemek hazırlamaya gittim. Daha sonra ayakkabılarımı giydim. Anahtarlarımı alıp kapıyı kilitledim. Akşam eve geldiğimde her taraf darmadağın olmuştu. Sonra birden gözlerim kapanmaya başladı.

Uyandığımda bembeyaz bir odadaydım. Doktor kılıklı bir kadın yanıma geldi ve bana şiringadaki kırmızı sıvıyı enjekte etti. Sonra bana aynayı verdi ve gitti. Aynada kendime bakmamla küçük bir çığlık atmam bir oldu. Saçlarım inanılmaz bir şekilde kırmızıydı! Gözlerim de kıpkırmızıydı, kan kırmızısı. Ama daha garip olan şey ise bunun nasıl olduğuydu.

Sonra içeriye benim yaşlarımda bir kız geldi. Bana bileğini göstererek "Ben Denek 314, adım Nehir." dedi. Ben de o anda bileğime baktım. 318 yazıyordu. Sonra "Ben de Denek 318, adım Gizem." dedim. Nehir benimle gel işareti yaptı. 318-314 yazan odaya girdik.

Nehir'in saçları sarı, gözleri buz mavisiydi. Kendi odalarımıza geçtik. Benim odam kırmızıydı. Odaya göz gezdirirken masanın üzerinde duran birkaç parşömen gözüme takıldı. Üzerindeki notta da; "Bugünlük eğitiminiz yoktur." yazıyordu.

Karnum acıktığı için mutfağa gittim ama birdenbire her şey hareket etmeye başladı. Nehir'in odasında da bütün eşyalar hareket etmiş olacak ki, "Gizem!" diye bağırdı. Ben onun odasına girdiğim anda ise bütün eşyalar

yerlerine geçti.

Revire gittiğimizde beni bayılttılar. Uyandığında simsiyah bir odadaydım. Biri benim koluma şırınga batırdı ama kim bilmiyorum. Karanlıklar içinde kaybolmuştum.

Uyandığında Nehir bana sarıldı. Burayı sevmemiştim. Buradan çıkmam için gerekli şeyleri topladım. Sonra bu binadan kaçtım. Artık eski hayatıma geri dönmüştüm.

Bilim Kurgu

Bilim kurgu hem geçmişi, hem de yakın ya da uzak geleceği kapsayan bir sanattır. Peki, bilim kurgu deyince aklınıza ne gelir? Kimi insanların uzay, teknoloji, yakın ya da uzak gelecek, geçmiş, gezegen, dünya, zaman yolculuğu gibi birçok kavramlar gelir.

Birçok insanın aklına gelen ilk kişi Jules Verne olur bilim kurgu denilince. Çünkü Jules Verne bilim kurgunun adamı olarak bilinen Fransız bir yazardır. Birçok eserinde bilim kurgudan bahseder. Bu yüzden benim de aklıma gelen ilk isim Jules Verne olur.

Jules Vern'nin en yaygın olan kitapları Dünyanın Merkezine Yolculuk, Denizler Altında Yirmi Bin Fersah, Ay'a Yolculuk, Seksen Günde Devri Âlem, Balonla Beş Hafta ve Dünyanın Ucundaki Fener gibi birçok kitabı çok sevilmiştir. Bu eserlerinin hepsinde bilim kurgudan bahseder Jules Verne. Bu yüzden çoğu kitaplarında bilim kurgudan bahsettiği için bilim kurgunun babası olarak bilinir.

Ay'daki Canavar

Bir gün çocuklar okulda Ay'ı öğrenmişler. Ali öğrendikten sonra Ay ile ilgili dergiler almaya başlamış. Ve o dergilerde çizgi romanlar varmış. O çizgi romanlarda Ay'daki canavarlarla ilgili bir şeyler yazıyormuş. Çocuk da bu çizgi romanlarından sonra Ay'da canavar olduğunu düşünmüş. Bunu yatana kadar düşünmüş, hatta yattıktan sonra da. Ertesi gün olduğunda okulundaki Türkçe hocası olan Fatih Arslan Hoca'sına;

- Hocam ben bir dergide çizgi roman okudum. Ay'da canavarlar varmış, bu doğru mu?

Fatih Hoca'sı;

- Hayır, demiş. Adı üstünde "çizgi roman", onlar gerçek olmazlar. Çünkü canavar diye bir şey yok, demiş.

Çocuk bunu baya bir düşünmüş, gördüğü her hocaya soruyormuş ve her hoca da;

- Öyle bir şey yok, diyerek cevap veriyorlarmış.

Ama çocuk bunu kabullenememiş ve büyüdüğünde Ay'a çıkıp bakacaktı.

Zaman hızla akıp geçmiş, çocuk artık yirmi yaşına gelmiş. Ve hayallerini gerçekleştirmek için can atıyormuş.

Artık zaman hayallerini gerçekleştirme zamanı gelmiş. Ay'a doğru yolculuk başlamış ve Ay'a çıktığında çok büyük hayal kırıklığı ile karşılaşmış, canavar diye bir şey yokmuş. İçinden;

- Keşke hocalarımı dinleseydim, en azından bu kadar hayal kırıklığı ile karşılaşmazdım, demiş.

Ama iyiki de Ay'a yolculuk yapmış, çünkü oraya gittiğinden dolayı yeni buluşlar, bilgiler edinmiş.

Siz de kafaya koyduklarınızı ilk önce büyüklerinize sorup, onlara inanıp öyle karar verin. Büyüklerimiz hep bize doğruları söyler. Ama kimilerimiz, büyüklerimizi dikkate almıyor ve yanlış yollara gidiyoruz. Siz sakın onlara uymayın.

Suçlu Kim?

30 Nisan Pazar günü Londra'da büyük bir banka soygunu olmuştu. Yaklaşık 50.000 sterlin çalınmıştı. Olayla ilgili üç kişi gözaltına alınmıştı. Bu kişiler Cyrus Smith, Gedeon Spilett ve Kaptan Natilius'tu. Hepsi kendisinin suçsuz olduğunu savunuyordu. Onları sorgulayan Phileas Fog adında bir polis vardı.

Cyrus Smith, "Evden çıkmış arkadaşımın evine doğru yürüyordum. Birdenbire polisler benim ellerimi kelepçelediler ve buraya getirdiler." şeklinde ifade vermişti.

Gedeon Spilett'in ifadesi ise,"Evimde oturmuş televizyon izliyordum. Birdenbire kapı çalındı. Sonra polisler ellerimi kelepçeleyip arabaya bindirip buraya getirdiler." şeklindeydi.

Kaptan Natilius da ifadesinde "Çocuğumu okula bırakmış eve doğru yürüyordum. Birdenbire kendimi elimde kelepçeler ile burada buldum." dedi.

Kimin yalan söylediğini bulmak zordu. Hepsinin cevapları doğru gibiydi. Ama Phileas Fog suçluyu bulmuştu. Yüksek bir sesle "Hırsız sensin Kaptan Natilius. Çünkü çocuğumu okula bıraktığını söylemiştin ama Pazar günü de okul olmayacağını düşünememişsin sanırım." dedi.

Kaptan Natilius'u hapse attılar. Paraları sakladığı yerden aldılar. Ama hala Kaptan Natilius paraları neden çaldığını söylememişti.

Teknolojik Dünya

Gözlerimi açtım, karanlıktı. Yapay zekâ ile çalışan akıllı saatime ne olduğunu sordum. O an ilk aklıma gelen soru “Neredeyim?” oldu.

Akıllı saatim orada renkli bir ışık yakarak etrafı aydınlattı. Burası hiç de tanıdık değildi. Saatim “Garip” dedi. “Teknolojik aletlerden sinyal alıyordum. Bulduğumuz ortam tamamen elektronik.” Bu tanım hiç de açık değildi. Cebimde bir kumanda vardı. Cebime ben koymamıştım. Fakat kumandanın üstündeki bir tuşa basınca önümdeki duvar ortadan ikiye bir kapı gibi açıldı. Önümde bir ışık belirdi. Ne olduğunu anlayamadım. Bu ışık gittikçe parlamaya başladı ve sonunda şekil aldı. Çok korkutucu bir yaratığa benziyordu. Korku içinde ne yapacağımı bilemeden çaresizce donakalmıştım.

Yaratık yaklaşıyordu. Zar zor; “Saat! Ne yapacağım şimdi ben?” diye sordum. Saat ise “Yaratık tamamen elektronik. Sistemine girerek onu yenebilirim.” diye karşılık verdi. Saatimin yapay zekâsı aslında profesyonel bir uygulama. Ama bu sefer başarabilecek mi emin değilim. Hani filmlerde tam yakalanacakken biri gelir, kurtarır ya. İşte şimdi de öyle olsun istedim. Ama olmadı. Yaratık beni yakaladı. Bu tamamen elektronik dünyada beni bir yere götürüyordu. Cebimden ne olduğunu hala anlayamadığım kumandayı aldı. Kendi sistemine yerleştirdi. Benden tek istediği kumanda mıydı? Bizim yaratığın önüne başka bir yaratık çıktı. Bizim yaratık ise sistemine yerleştirdiği ku-

mandanın bir tuşuna bastı, karşısındaki yaratık saldırıyı kesti. Demek ki bu kumanda bu elektronik dünyayı kontrol edebiliyor. O kumandayı alırsam buradan çıkabilirim ama nasıl? Derken saatim yaratığın sistemine girmeyi başardı. Yaratığı engelledi ve kumandayı çıkardı. Kumandayı bana verdi. Bu aletin nasıl çalıştığını anlamadığımdan tuşlara rastgele bastım. Basmamla sürüyle yaratığın üstüme yönelmesi bir oldu. Saatim hala yaratığın sistemindeydi ve diğer robot yaratıkları etkisiz hale getirmeye çalışıyordu. Olmuyordu, çok güçlülerdi derken uyandım.

Ne yani hepsi bir rüya mıydı? Tabi ya! Gerçek olamazdı zaten. Saatimi aldım ve koluma taktım. Saatim aslında rüyamdaki kadar becerikli değildi. Normal bir kol saati... Kapıyı açtım ve karşıma tanıyamadığım biri çıktı. “Saatın için yeni bir yapay zeka geliştirdim. Eskisi, yaratıklar tarafından yok edilmişti. Zor kurtulmuşsun.” dedi.

Jules Verne'ye

Sayın Jules Verne;

Siz bilim-kurgu hakkında yazılar yazan ünlü biriy-mişsiniz. Şu anda da ününüzü sürdürüyorsunuz. Hatta siz yaşarken olmayan ancak gelecekte olacak şeyleri tah-min etmişsiniz. Bu yüzden de “bilimin falcısı” lakabı ile de anılmışsınız.

Sizin hayal kurmayı çok sevdiğinizi düşünmekteyim. Eğer öyle olmasaydı nasıl bilimi hikâyeleştirdiniz ve bize güzel kitaplar bırakabilirdiniz ki? Anlıyorum ki zeki de bir insanmışsınız. Eğer öyle olmasaydınız düşündüğünüz ya da hayal kurduğunuz o güzel şeyleri kâğıda nasıl dönebi-lirdiniz ki?

Siz bilim adamlarının ışıklarından birisiniz. Sizin ki-taplarınızı okuyor ve onları günümüzde faaliyete geçirme-ye çabalyorlar. Keşke şu an yaşasaydınız kim bilir ne ışık-lar tutardınız bizlere ve nasıl güzel icatlar olurdu.

Sizin gibi olabilmek çok isterdim ama maalesef her insanın kabiliyeti aynı olmuyor. Ben sizin kadar bilim ko-nusunda iyi yazamam. Ancak sizin yazılarınızın tadını çı-kararak ve hayal kurarak okuyabilirim.

Nadar

Bilim kurgunun babası olarak bilinen Jules Verne'in bilim kurgu üzerine birçok yazısı vardır. Bilim adamlarının şimdiki ilhamı olan yazarın bilim kurgu ile ilgili yazıları bilim adamlarına çok güzel ışık tutuyor.

Jules Verne'in günümüz biliminin temelini oluşturabilecek eserlerine şunlar örnek olarak verilebilir: Seksen Günde Devri Âlem, Denizler Altında 20.000 Fersah, Balonla Beş Hafta, Dünya'nın Merkezine Yolculuk, Ay'a Yolculuk, Kaptan Grant'in Çocukları, İki Yıl Okul Tatili...

Verne, borsadaki işine devam ederken yirmiden fazla günlük gazeteyi, her türlü bilimsel yayınları okuyor; astronomi, meteoroloji ve fizyoloji alanlarındaki deneyleri, keşifleri yakından takip ediyor; coğrafya ile ilgileniyordu. Okuduklarına dayanarak o günlerde Avrupalılar için gizemli bir kıta olan Afrika'da balonla yapılan bir seyahat hakkında kitap yazmayı düşündü.

O yıl Fransız fotoğrafçı Nadar, adını "Dev" koyduğu bir sıcak hava balonu yapmaya çalışıyordu ve bu konu kamuoyunun çok ilgisini çekiyordu. Jules Verne, kitabı üzerinde çalışırken Nadar ile tanıştı; bu ilişki sayesinde romanı için gerekli teknik bilgileri edindi.

Yazdığı roman, coğrafi gerçekler, bilimsel buluşlar ve hayal ürünü bir hikâyeyi bir araya getiren yeni bir tür roman idi. "Balonla Beş Hafta" adlı bu eseri, daha sonraki çalışmalarında izlediği biçimin temelini oluşturdu.

Canavar Macerası

Artık dünyamızı canavarlarla paylaşıyoruz. Tabii canavarlar paylaşmak istemiyor. Bu bir canavar macerası.

Günler belli değil artık. Her yer canavarlarla dolu. Canavarlar insanları öldürüp dünyayı ele geçirmeye çalışıyorlar. Onların yüzünden insanların nesli tükenmek üzere. Bir yandan canavarlar çoğalıyor. Bu insanların zararına.

İnsanlar hiçbir şey yapamıyorlar. Yine belirsiz günlerden biri, beş canavarın yanımıza geldiğini seslerden anladık. Hemen saklandık. Zaten önceden canavarlar gelir diye saklanma yeri yapmıştık. Canavarlar çatımızı parçaladılar. Neyse ki bizi görmediler. Canavarlardan başka insanın nesli kaldı ve o da çok az. Hayvan, bitki hiçbir şey yok. Mikroskopla bakıldığında mikrop bile görünmüyor. Arkadaşlarım ailem herkes öldü. İnsan bulabilmek için tüm dünyayı gezdim ama bir tane bile insan bulamadım.

Bu canavarlar kalp şeklinde olan kırmızı bir gezegenden geldiler. Bu gezegenin adı Sevgi. Aslında canavar dünyası olmalıydı ama canavarlar o an görünmediği için ve gezegen kalp şeklinde olduğu için adını Sevgi koymuşlar. Astronotlar gezegeni incelerken bir çift canavar uzay mekiğine girerek kendilerini fark ettirmeden dünyaya kadar gelmişler. Dünya'da çoğalarak ele geçirme planı yapmışlar ve ele geçiriyorlar.

Bir ses duydum, bu ses canavarların sesiydi. Koşmaya başladım. Kapalı olan bir zeminin kapağı açıldı. Ben cana-

var çıkacak sanıyordum ama insan çıktı ve beni çağırdı. Ben içeri girdim. Kocaman, bir sürü geçidi olan ve erzakla dolu bir yerdi. Tüm insanlar buradaydı. Şaşırdım. Kapak açıldı. Bir göz görüldü ve bu göz canavar gözüydü. İnsanlar diğer kapaklara gitmeye başladı ve ben de takip ettim. Tüm kapakların üzerinde canavarlar vardı. İlk başta canavar gözü görünen kapaktan içeriye canavarlar geliyordu. Biz yolun devamını kazdık ve kendimizi minik bir yere kapattık.

İnsanlardan biri, burada hiç erzak yok; açlıktan öleceğiz, dedi.

Yanımdaki, burası benim tarlamın altı ve bu havuçlar benim. Bunları yiyebiliriz. Tarlam çok büyüktür. Kaza kaza tarlanın ucuna giderek tüm havuçları yiyebiliriz. Bunlar bize uzun süre yeter.

İnsanlara az havuç kalmıştı. Dışarı bir çukur kazmışlar. Bu çukura bir gözcü koymuşlar. Gözcü bir ay boyunca hep orada kalmış ve hiç canavar görmemiş.

İnsanlar dışarıya çıkmışlar ve canavarların gelme ihtimaline karşı hazırlık yapmışlar.

Canavarlar yine gelmiş ve gelirken tüm canavarlarını getirmişler. Canavarlar gelince hepsini öldürmüşler ve bu sayede canavarların nesli tükenmiş. İnsanlar da mutlu mesut yaşamışlar.

Dünya'ya Işınlanma

Ben Yıldız. Bugün 2999, 1 Aralık. Samanyolu Sistemi'nden çok ötede olan Mruso Gezegeni'nde yaşıyorum. Arada sırada Smala Gezegeni'ne gidiyorum. Orada arkadaşım olan Virim adında bir kız var.

Bir hafta sonra Dünya ve daha birçok gezegene ışınlanmak için yaptığım saati çalıştıracaktım. Çok heyecanlanıyordum.

Işınlanırken kapkara ve içinde hiç hava olmayan bir yerden geçtim. Sonra beş ya da altı ağacın olduğu yere düştüm. Canım çok yanmamıştı. Ufomdaydım. Ardından bana doğru yaklaşan iki çocuk gördüm. Ufonun üst penceresinden dışarı çıktım ve soğuk bir ses tonuyla; "Siz kimsiniz?" dedim. Sanırım ikizlerdi ya da ben birini çift görüyordum. Kafamdan bu düşünceler geçerken birinin "Uzaylı var!" diye bağırdığını duydum. Oysa ben de onlar gibiydim.

Etrafımı bir anda beyaz kıyafetli birkaç adam sardı. Birden bayıldım.

Uyandığımda loş ışıklı bir yerdeydim. İnsanlar beni izliyorlardı. Kapı kilitliydi. Ama ufom, kontrolden çıkmış olacak ki, yan duvarı kırıp benim olduğum odaya geldi. Ufoya bindim ve gittik. İnsanlar korkup kaçtılar. Bu deneyimin üzerine ışınlanarak Mruso Gezegeni'ne geri döndüm. Bir daha da bizim galaksimizdeki hiçbir canlı oraya gitmedi, gitmeye cesaret edemedi.

Esrarengiz Kitap

Pazartesi günüydü Crish yine okula geç kalmıştı. Geç kaldığı için öğretmenlerinin ona kızacağını biliyordu. Bu nedenle de o gün okula gitmedi. Bunun yerine kütüphaneye gitmeye karar verdi.

Aslında Crish'in dersleri çok iyiydi. Ama erken kalkmayı hiç sevmezdi. Kütüphaneye yaklaşınca bir parıltı gördü. Hemen kütüphaneye koştu. Başına geleceklerden haberi yoktu. Parıltının geldiği yere doğru yavaş ve tereddütlü adımlarla yürüyordu.

En sonunda parıltının geldiği yere ulaştı. Parıltı Jules Verne adlı bir kitaptan geliyordu. Crish kitabı raftan dikkatlice çekip aldı. Kitap eskimiş, deri kaplamalı ayrıca da çok tozluymuştu. Kitabın ilk sayfasını açınca bir şey dikkatini çekti. Kitabın sayfaları arasına bir mektup gizlenmişti. Mektupta:

Jules Verne 'den sevgilerle. 1879, diye bir hitap cümlesi yazılıydı. Crish şaşkın bir biçimde mektubu yerine koyup bir sayfa daha çevirdi. Sayfanın başlığını görünce şaşırıldı. Tam üç kez okuduğu "Dünyanın Merkezine Yolculuk" adlı eser vardı. Ama tek bir fark vardı bu yazı elle yazılmıştı. O anda anlamıştı bu kitabı Jules Verne kendi elleriyle

yazmıştı. Ancak bu kitabın kütüphanede ne işi olabilirdi? Ayrıca kitabın üstünde sıra numarası da yoktu.

Crish kütüphane sorumlusuna gidip kitabın numarasını sordu. Ama kitap kütüphaneye ait değildi. Kütüphanedeki bir çocuk; “Bu kitabı yaşlı bir amcada görmüştüm.” dedi. Crish çocuğa, yaşlı adamı ne zaman gördüğünü sordu. Çocuk ise; “Beş on dakika önce buradaydı.” dedi.

Crish hemen kütüphaneden çıkıp adamı aramaya başladı. Daha adını bile bilmediği bir adamı arıyordu. Bunu gören bir kadın, kimi aradığını sordu. Crish: “Bilmiyorum, acaba siz kütüphaneden çıkan yaşlı bir adam gördünüz mü?” dedi. Kadın, “Evet, gördüm hemen şu caddenin sonundan sağa döndü.” dedi. Crish teşekkür edip kadının tarif ettiği yoldan sağa döndü. Bir de ne görsün. Bir eski eşya dükkânı. Crish hemen dükkâna girip yaşlı adama; “Bu kitap sizin mi? diye sordu. Yaşlı adam, kendisine ait olduğunu ve getirdiğine sevindiğini bildirdi. Crish dayanmayıp, yaşlı adama kitabı nereden bulduğunu sordu. Yaşlı adam, “Aslında kitap benim değil. Bu kitap Jules Verne'nin. Onu dükkânımda buldum. Yazarlara ait olan bir müzeye götürmek için çıkmıştım ama kitabı kaybedince geri dönmek zorunda kaldım.” dedi. Crish yaşlı adama kitabı istediğiniz yere götürebileceğini söyledi. Yaşlı adam, “Elbette götürebilirsin.” dedi ve Crish kitabı alıp müzenin yoluna koyuldu.

Crish müzenin olduğu sokaktan geçerken, müzenin kapatıldığını gördü. Müzenin kapısına yaklaşıncaya bir yazı gördü. Yazıda müzenin çeşitli nedenlerden dolayı kapatıldığı yazılıydı.

Crish telaşlanmıştı. Eğer müze kapatıldıysa bu kitabı nereye götürecekti. Crish hemen koşup eskici dükkânına geri döndü ama yaşlı adam ortalıkta gözüküyordu.

Mecburen kitabı alıp evine götürdü. Akşam olmuştu. Crish kitabı alıp okumaya başladı. Kitabı okudukça uykusu geliyordu ve çok geçmeden uykuya daldı. Sabah olunca yatağından kalktı ve kitabın akşam bıraktığı yerde olmadığını fark etti. Her tarafa baktı, aradı ama kitap sanki yok olmuştu. Belki de öyleydi. Kitap yok olmuştu. O günden sonra kitabı hiç kimse görmedi.

İşığıñı önüne al,
yürü!
Gölgen arkandan
ister gelsin, ister
gelmesin!

Arif Nihat Asya

*Delikanlım! işaret aldığıñ gün atandan!
Yürüyeceksin! Millet yürüyecek arkandan!
Sana selâm getirdim Ulubatlı Hasan'dan!*

Zaman Makinesi

Sayın Arif Nihat Asya,

Merhaba, ben Hilal Pınar. Şu anda altıncı sınıfta okuyorum. Sizin adınızı hiç duymamıŐtıım. Hatta sizin bir Şair olduğunuzu bile bilmiyordum.

Öđretmenim adınızı söylediğinde çok eski yıllarda yaŐamıŐ biri olduğunuzu dűŐündüm. Zaten tahminim de doğru çıktı. Bin dokuz yüzlü yıllarda yaŐamıŐsınız.

Sizinle ilgili öğrenmediğim tek bir Şey kalmıştı: Ne konularda Şiirler yazdığınızı bilmek. Onu da öğrenim. Siz daha çok vatan ve vatan sevgisi ile ilgili Şiirler yazıyormuŐsunuz. Sizin bir de lakabınız varmış: Bayrak Şairi.

Farkında olmadan birçok milli bayramda sizin Őiirlerinizi okuyormuŐsuz. Meğer hayatımızda ne kadar çok yer kaplıyormuŐsunuz. Meğer vatanla ilgili en güzel Şiirleri yazan sizmiŐsünüz. Ve büyük bir vatan sevdalı-sıymıŐsünüz. Bir gün sizi görmek çok isterdim. Ama bu imkânsız. Ancak zaman makinesi icat edersem...

Bayrak Şairi

O gün akşam çok heyecanlıydı Selim. Heyecanından bir türlü uyuyamıyordu. Çünkü ertesi sabah en sevdiği yazar-şair olan Arif Nihat Asya'nın imza günüy müş.

Vatanını, bayrağını çok sevdiği için Arif Nihat Asya'nın çok kitabı vardı evlerinde. Çok varlıklı değillerdi fakat bir yerlerden bulmuştu. Toplam on kitabı vardı elinde. Ertesi gün hepsini gidip imzalatacaktı.

Birkaç saat uyuduktan sonra sabah kitaplarını alıp evden çıktı. Buluşacakları yere gitti. İlk o gelmişti. Çünkü saat daha erkendi. İçeri girdiğinde Arif Nihat Asya'yı masanın üzerinde düşünürken gördü. Çok heyecanlanmıştı. Hemen yanına gitti. Kendini bir yandan tanıtırken kitaplarını dizdi önüne. Asya, hepsini tek tek imzalar ken ona çok sevindiğini ve her kitabın önüne onun için küçük bir not bıraktığını söyledi. Selim daha da sevindi. Onu çok sevdiğini ve kendisinin de vatanını, bayrağını ne kadar sevdiğini anlattı. Asya çok sevinmişti. Selim'e bir kitap verecekti ama ona en çok beğendiği iki kitabını hediye etti. Hepsine imza atarak küçük dileklerde bulunmayı ihmal etmedi. Uzun uzun sohbet ettikten sonra Selim mutlu bir şekilde yanından ayrıldı.

Arif Nihat Asya'ya

Sayın Arif Nihat Asya,

Siz Türk Milletinin önde gelen şairlerinden biri olmayı başarmış, vatanınıza ve milletinize çok bağlı biriymişsiniz. Bundan dolayı bayrak şairi olarak tanınmışsınız.

Sizi görebilseydim, şiir yazmaya nasıl başladınız, şiir yazmak size neyi ifade ediyor?... gibi birçok sorum olurdu.

Ülkemiz geçen aylarda bir darbe yaşadı. Birçok vatandaş şehit oldu. Bu olay sizi sanıyorum çok etkilerdi. Ve bu konu hakkında birçok şiir yazdınız.

Şiir yazmak bir beceri bence. Ve siz bu beceriye fazlasıyla sahip olmuş birisiniz. Bana siz şiir yazmak için yaratılmışsınız gibi geliyor. Bayrak şairliğinin hakkını gerçekten vermişsiniz yaşamınız süresince.

Şiirleriniz ülkemiz için bir değer, bu değer unutulmamalı.

İnceğiz

7 Şubat 1904'te Çatalca'ya bağlı İnceğiz köyünde dünyaya geldi Arif Nihat Asya. Asıl adı Mehmet Arifti. Henüz bir haftalığı ve babası Ziver Efendi'yi kaybetti. Ailenin tek çocuğuydu, yetim kalmıştı. Sonra annesi, o da başkası ile evlendi, bırakıp gitti oğlunu. Hem yetim, hem öksüz, hem de anne-baba sevgisinden uzak, yalnız bir çocuktu o. Acı bir hayatın meyvesiydi. Dedesi İbrahim Tevfik efendinin ve akrabalarının himayesinde büyümek zorunda kalmıştı. Sonra babaannesini kaybetti. Köyden ayrılmak zorundaydı. Daha çocuk yaşta bir anlamda göçebe hayata başlamıştı ama o hayata tutunmayı başarmıştı. Ayakta kalacaktı hayatı boyunca. İnceğizli Arif Nihat Asya şair bir kelime ustasıydı, kelimelerle neler yapılabileceğini çok iyi biliyordu öyle ki doğum yerini bile şiirle anlatmıştı:

Nerelisin diye soruyorlar

İnceğiz köyünde doğmuşum

İnceğiz'i Çatalca'ya

Çatalca'yı İstanbul'a bağlamışlar

İstanbullu olmuşum.

Arif Nihat Asya

Yetim ve öksüz büyümüştü o, yani bir yanı hep eksikti. Benim öksüzlüğüm Hz. Âdem'in ölümüyle başlar demişti.

Çeşitli yerlerde edebiyat öğretmenliği yaptı. Ardından Adana'dan milletvekilliği yaptı. Sonra tekrar öğretmenliğe geçti. Bir süre Kıbrıs'ta çalıştı. Emekli oldu. 5 Ocak 1975'te Ankara'da vefat etti.

Balıklı Göl

*Ben Asya. Bir gün pikniğe gidecektik. Göl kenarına...
Sonra arabaya oltalarımızı ve diğer eşyalarımı koydum.*

*Göle vardığımızda küçük, iskele gibi bir yer gördüm.
Oltamı aldım ve oraya balık tutmaya gittim. Kardeşim
de peşimden geldi. Beraber balıkların oltalarımıza takıl-
masını beklerken birden çok sevdiğim bir şair olan Arif
Nihat Asya'nın Balıklı Göl şiirini hatırladım.*

Senin ey gönül, siyah balıklarına

Yem atar yolcular, gelip, buradan

Ver derinden bakanları gözüne

Görünür bir beyaz balık, nurda.

*Şiiri içimden okuyalı beş dakika geçmedi ki olta sal-
lanmaya başladı. Oltayı çektim ve bembeyaz bir balıkla
karşılaştım. Sonra onu kovaya koydum ama zevk için
yaptığımdan dolayı balığı az sonra göle bırakacaktım.*

Usta Şairlerin İlham Kaynağı

Arif Nihat Asya, herkes tarafından bilinen, şiirleri hayranlıkla okunan yetenekli bir şairdir benim gözümde. Aynı zamanda bir o kadar da bayrak şiirleriyle tanınan bir vatanseverdir. Türkçe kitaplarımızda sıkça okuduğumuz şiirleri vardır onun. Sayfaları çevirirken Arif Nihat Asya şiirleriyle karşılaşmak oldukça mutluluk verici.

Konu vatan ve millet hakkında şiir yazmak olduğunda, Arif Nihat Asya kadar iyi şiir yazan birini daha tanımıyorum. Ama umuyorum ki vardır. Çünkü Arif Nihat Asya gibi şairlerin sayısının fazla olması, bu vatani olumlu yönde etkileyen özelliklerden birisi.

Ülkemizden ustaca kalemler çıkması ve bu kalemlerin sayısının gittikçe artıyor olması, gurur kaynağı. Vatanımı seviyorum. Arif Nihat Asya gibi şairlerin olmasıysa, sevgimi daha da büyütüyor. Gelecek nesillere vatan sevgisini aşılacak için, bir Arif Nihat Asya yeter aslında.

Annem

*Kalbimde uçan meleksin annem.
Bir ömür seveceğim kadınsın,
Hastalığımda, sağlığımda,
Hep yanımdasın annem.*

*Senin kokunla uyudum,
Senin sevginle büyüdüm,
Senin saçlarını okşadım,
Dünyalara değişmeyeceğim annem.*

*Sen beni dokuz ay karnında,
Bir, iki sene kucağında,
Ve bir ömür boyunca,
Kalbinde taşıyacaksın.
Biliyorum annem...*

Arif Nihat Asya

*Ardından bir nesil sana koşuyor,
Rahledeki yerin hala boş.
İnan ki gelecek bunu başaracak,
Fark atacak olduğundan çok.*

*Neler düşünmüşsün azizim,
İnsanlar hala yasını tutuyor.
Hala yolunu gözlüyoruz,
Arkandan bakınıyoruz.
Tek bir düşüncemiz var:
Bayrak yükseklerde mi?*

*Arkanda koca bir ordu,
Sen hala "Bayrak Şairi"sin.
Yanında biz, geleceğin,
Arkadayız korkma azizim.*

Bayrak

*Ey dalgalanmak için rüzgâr bekleyen bayrak!
Şehitlerin kanının rengini alan,
İstiklal Marşı'nı okurken baktığım bayrak!
Göklerdeki yıldızlardan, en güzellerinden,
Birinin düştüğü bayrak!*

*Eğer tek taraflı bir aşk varsa,
O da vatan aşk'ıdır.
Çanakkale'de binlerce şehit vermiş vatanım,
Bu bayrak için, İstiklal Marşı için.*

Fedakâr Atalarımız

Değerli Atalarımız,

Mezarınız nerede kimse bilmese de, kimse sizi unutmuyor, unutturmuyoruz. Adınızı bilmesek de sizin bu vatan için yaptığınız fedakârlar her daim hafızamızda yer alıyor. O günleri bizlerin anlaması çok zor olsa dahi okuyarak edindiğimiz bilgiler ışığında çok zor çetin ve yokluk içerisinde vermiş olduğunuz bağımsızlık mücadelesi bugünlerimizi aydınlatıyor. Biz de bundan aldığımız güç ile günümüzün gençleri olarak daha azimli çalışarak memleketimizi ileri götürmek için hiç yılmadan ve yorulmadan çalışacağız.

Bizden sonraki nesillere güzel bir vatan sunmak için sizden ilham alıyoruz. Bunun için sizlere ne kadar minnet ve saygı duysak azdır. Bizler sizleri daima anıyoruz ve unutmuyoruz. Sizin kazandığınız savaşları, yaptığınız mücadeleleri bundan sonraki gelecek nesillere anlatmak bizim sizlere olan en büyük borcumuzdur.

Değerli, cesaretli ve unutulmaz atalarımız,

Sizlerin bizler için yaptığınız kahramanlıkları, kazanmış olduğunuz tüm savaşları, vermiş olduğunuz savaşları hiçbir zaman hafızamızdan silmeyeceğiz, sildirmeyeceğiz. Bu onuru gelecek nesillere aktaracağız.

Sizin yaptığınız fedakârlıklar eminim ki bir gün karşılığını alacak. Bizlere düşen görev ise bu fedakârlıkların karşılığını vermek için her an her yerde bir adım atmaktır. Sizleri anmak, saygı duymak ve sevmek için sizleri geçmişte görmek gerekmez. Yaptığınız savaşları,

göstermiş olduğunuz mücadeleleri bilmek, anmak, sizleri daima kalbimizde taşımak yeterlidir. Biz de verdiğiniz bu onuru gelecek nesillere taşıyacağız ve daima sizleri anacağız. Sizin ışık tuttuğunuz bu yolda ilerlemek bizlerin daima hedefi olacaktır. Sizlerin mezarı bizim kalbimizin derinliklerinde yer almaktadır. Daima adresi orası olacaktır. Öyle bir fedakârlık yaptınız ki bizler için asla unutulmayacak, hafızalardan silinmeyecektir. Sizlerin bize sunduğu bu vatan ardında sizleri utandırmayacak şeyler yapmak istiyoruz. Sizin sayenizde mutlu yaşadığımız vatan için elimizden gelen her şeyi yapmaya hazırız. Biz yılmayacağız ve sizleri utandırmayacağız. Bir gün, gelecek nesillere ise güzel bir vatan sunmak istiyoruz.

Çalışmak, azim ve cesaretlilik hep çözüm olmuştur. Bunun en güzel örneği ise sizlerin bizlere sunduğu bu vatanıdır. Sizleri minnet ve saygı ile anıyoruz.

Vatan Diye

*Düşmanın kalbi nasır tutmuş.
Acımaz olmuş insanoğluna.
Perde inmiş yüzüne, görmez olmuş.
Bakmamış bile gözünün tek yaşına*

*Asker yılmamış, durmaz olmuş.
Göğsü dik durmuş düşman karşısına.
Canını bile düşünmez olmuş.
Yere sermiş düşmanı tek kurşunla.*

*Ey mavi göğün zafer dolu süsü.
Senin için can verdi asker, görmez oldu gözü.
Zalim yüzünden öksüz kaldı bebeler.
Yine de vatani düşmana vermediler.*

*Prangasız hayaller kuran bu millet,
Düşmanı yenecekti elbet.
Mehmetçiğin ayak sesi, inletir yeri.
Özgürlük yoksa eğer, hiç olmaz zillet.*

*Cumhuriyet için canlarını verdiler.
Tek kurşuna yenilmediler.
Ayyıldızlı bayrak için,
"Vatan" diye inlediler.*

*Marmara'nın tufanı, Karadeniz'in yeli,
Ege'nin yağışı, Doğu'nun seli,
Kar kış demeden vatanın her köşesi,
Hiç durmadan, yılmadan "Cumhuriyet" dedi.*

Yurdumun Kapısı Çanakkale

Çanakkale'nin ruhu sönmez,
Bu memleketin, ulusun şanı bitmez.
Çanakkale'dir adı geçilmez,
Bir destandır Çanakkale.

Çanakkale'nin her karış toprağı kanlıdır,
Dağı, taşı dört bir yanı şanlıdır.
Çanakkale'yi geçecek kimmiş?
O düşman daha dünyaya gelmemiş.

Çanakkale'de dalgalanıyor bir bayrak,
Gururla süzülüyor göklerde,
Orası Çanakkale başka bir yere benzemez,
Kimse bayrağımızı oradan indiremez.

Çanakkale'nin her karışı hala ıslak,
Şehitlerimizin kanları kurumadı, kurumayacak,
Çanakkale'nin cesur kahramanıdır onlar,
Bastığın yere dikkat et.

Çanakkale'nin üstünde ay ve yıldız,
Altında ise şehitlerimiz,
Onlar ölmedi ölmeyecek,
Çanakkale ruhu sönmeyecek.

Vatan uğrunda, ölümsüzlük yolunda
Savaştı Mehmetçik,
Çanakkale ruhu hala sağlam,
Bu ruhu kim söndürecek?

Anne

*İlk kundağın
Ben oldum, yavrum;
İlk oyuncağın
Ben oldum.*

*Acı nedir
Tatlı nedir... Bilmezdin
Dilin damağın
Ben oldum.*

*Elinin ermediği
Dilinin dönmediği
Çağlarda, yavrum
Kolun kanadın
Ben oldum
Dilin dudağın
Ben oldum.*

*Belki kıskanırlar diye
Gördüklerini
Sakladım gözlerden
Gülücüklerini...
Tülün duvağın
Ben oldum!*

*Artık isterlerse adımı
Söylemesinler bana
'Onun Annesi' diyorlar...
Bu yeter sevgilim bu yeter bana!*

*Bir dediğini
İki etmeyeyim diye
Öyle çırpındım ki
Ve seni öyle sevdim sana*

O kadar ısındım ki
 Usanmadım, yorulmadım, çekin-
 medim
 Gün oldu kırdın...
 İncinmedim;
 İlk oyuncağın
 Ben oldum... Yavrum
 Son oyuncağın
 Ben oldum...

Layık değildim
 Layık gördüler
 Annen oldum yavrum
 Annen oldum!

Arif Nihat Asya'nın bir şiiridir Anne... Duygularımı gizleyemediğim, gözlerim dolmadan dinleyemediğim bir şiiridir.

İçinde sadece satırlara yazılmış birkaç kelime olsa da insana annesini, anne sevgisini doya doya yaşatan hüznü ama mükemmel bir şiirdir. Sadece birkaç kelimededen oluşsa da kapalı kapılar ardında gizleyemediğimiz duyguları ortaya çıkaran birkaç kelimedir onlar.

Anlayamadığım, açıklayamadığım duygular yaşatsa da bu şiir en sert kalpli insanın bile herhangi bir şey hissetmemesini imkânsız kılar. Bu şiir bizi dinleyenleri ve okuyanların kalplerini fetheden, akıllarını bambaşka dünyalarda bambaşka duygularla baş başa bırakan bir şiirdir.

Diyorum ki birkaç kelimededen oluşan bir şiir insana bu yazıları yazdırıyor, o duyguları yaşatıyorsa o şiir farklıdır. O şiir özeldir. Bu şiirde imkânsız kelimesini mümkün yapan bir şiirdir.

Teşekkürler Arif Nihat Asya, teşekkürler...

Mavi

*Mavi, denizimin rengi
Sonsuzluğun rengi
Rengârenk uçurtmalar uçan
Gökyüzünün rengi*

*Ata'mın gözünde masmavi deniz
Denizde oynayan balıkları izleriz
Berrak temiz su ile birlikte
Çok mutlu olabiliriz.*

*Pasifik, Atlas Okyanusu
Her yeri uçsuz bucaksız
Masmavi huzur dolu
Sadece martıların sesleri duyuldu.*

*İşte mavi bu
Hem huzur hem mutluluk
En güzel renk budur
Her yerde bulunur.*

Elinizdeki bu eserde;

Ekmek kavgasının, işçi çocukların ayak seslerini Orhan Kemal sadeliğiyle,

Huzur dolu bir adada insanoğlunun en doğal halini Sait Faik gözlemciliğiyle,

Sözün doğrusunu, Anadolu sevdalarını Sabahattin Ali doğallığıyla,

Yaşamı, denizi, küçük mutlulukları Orhan Veli şiirselliğiyle,

Bizden olanı bizim değerlerimizle yoğrulmuş yaşanmışlıkları Ömer Seyfettin anlatımıyla,

Bilim kurguyu, geleceği hayal etmeyi Jules Verne ileri görüşlülüğüyle,

Milli ve manevi zenginliklerimizi Arif Nihat Asya yüreğiyle anlatılan bir birinden farklı ve özgün yazılar bulacaksınız.

Onların izinden gidip yarınlara iz bırakmak isteyen yürekli kalemli fark edeceksiniz.